21
ANUL XXVIII (1250)
24 MAI 1979
flacăra
Săptămînal editat de Frontul Unității Socialiste

Vizita de stat a președintelui Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în Spania

„Am venit în Spania, la invitația regelui Juan Carlos I, pentru a întări prietenia și colaborarea dintre popoarele român și spaniol. Vreau ca această colaborare să servească dezvoltării economico-sociale a ambelor popoare și, în același timp, să contribuie la întărirea luptei pentru destindere și pace în lumea întreagă".

NICOLAE CEAUȘESCU

Cercetări cu prioritate:

Economisirea energiei

Cu greu ne putem imagina că întreaga lume, confruntată cu o criză energetică de proporții încă necunoscute în istorie, trăiește totuși într-un ocean de energie care se pierde fără rost. După plastica expresie a șefului laboratorului de instalații al Institutului de cercetări în construcții și economia construcțiilor INCERC, din cadrul Institutului central de cercetare, proiectare și directivare în construcții, „căldura aruncată ar putea încălzi orașe !"

Pretutindeni se caută soluții pentru recuperarea, fie și parțială, a energiei folosite pînă nu de mult doar pentru a încălzi... atmosfera — lux pe care azi nimeni nu și-l mai poate permite. Și specialiștii de la INCERC, în contextul unui cuprinzător program coordonat de Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie, se avîntă în prezent pe acest ocean al energiei neutilizate, dar utilizabile.

Studii intense desfășoară, între alții, colectivul de ventilare și recuperare a căldurii. Ventilare ? Această operațiune aparent foarte simplă, care părea să nu mai ascundă nici un secret, oferă, în adevăr, promisiunea unor bogate surse de căldură. Iată explicațiile inginerului Alexandru Christea, șeful colectivului.

Aproape toate halele industriale sînt dotate cu sisteme de ventilare, care evacuează în atmosferă aerul viciat din incintă — deci încălzit la temperatura acestuia, cam 16 grade Celsius — conținînd gaze, vapori de apă, praf etc. El este aspirat de la locurile de muncă și, pe diferite căi, se evacuează. În compensare, alte sisteme de ventilare introduc aer proaspăt din exterior, pe care în prealabil îl încălzesc, pentru a nu coborî temperatura halei. Astfel, iarna, ele ridică temperatura de exemplu de la circa minus 15 grade pînă la plus 30 grade, astfel încît, în combinare cu aerul din incintă, să se ajungă în final cam la 16 grade. Apoi procesul se reia de la început, într-un ciclu practic infinit. Or, cantitatea de **aer cald** evacuat este enormă, **sute de milioane de metri cubi pe oră sînt azvîrlite în atmosferă,** pe care o încălzesc pe socoteala statului, adică pe socoteala noastră și a dumneavoastră, pierzîndu-se astfel echivalentul cîtorva sute de mii de tone combustibil convențional pe an.

— Dacă doar 10% din instalațiile de ventilare industriale din țară s-ar echipa cu recuperatoare de căldură — subliniază inginerul Christea — am economisi 80 000—100 000 t combustibil convențional pe an. Iar cifra de 10% o consider modestă, realistă.

— Dar pentru a echipa fie și doar 10% din instalații, apar necesare, cum arătați dumneavoastră, recuperatoare de căldură. Ce sînt acestea ? Dispozitive complicate ?

— Nicidecum. Este clar că aerul viciat expulzat din halele industriale nu mai poate fi recirculat, tocmai fiindcă el conține noxe, dar **căldura** sa poate fi preluată, în parte, și transmisă curentului de aer proaspăt pompat de ventilatoare în hală. Tocmai această preluare de energie o asigură recuperatoarele. Noi am realizat mai multe asemenea echipamente, primul fiind de tip rotativ. El este alcătuit dintr-un rotor care se învîrtește în interiorul unei carcase racordate la conducta de aer cald viciat și la conducta de aer rece. Pe durata contactului cu aerul cald, materialul din care este confecționat rotorul acumulează căldură, pe care apoi o cedează aerului rece, și îi ridică temperatura de la aproximativ minus 15 grade (în zilele de iarnă) pînă la circa plus 4 grade, urmînd ca încălzirea suplimentară (pînă la plus 30 grade) să fie asigurată de o altă sursă, convențională. Mai ales dacă ne raportăm la numărul imens de instalații industriale la care dispozitivul poate fi racordat avantajele sînt evidente : în loc să încălzim aerul rece de la minus 15 grade la plus 30

(Continuare în pag. 8)

LIONEL NIȚESCU

Momentul '79

Unii stau în genunchi, alții în picioare, sudează, impregnează, nivelează, măsoară, rîd. Sînt zugravii lui Victor Suciu și zidarii lui Radu Alexandru. Privesc la platformele de beton, la care nădușesc, și am impresia că acești olteni, în exclusivitate țărani de prin jur, au pornit să înalțe o piramidă. În realitate ei lucrează la fundațiile unor mașini, „megalitice" le zic ei, termenul fiind, firește, preluat de la vreun oltean mai școlit, fundații în care se revarsă lava a peste 2 000 metri cubi de beton, piept de beton care trebuie să susțină mașini-unelte uriașe, ale căror dimensiuni și finețe, capacitate și productivitate dau imaginea unei puternice civilizații. Și abia după ce se toarnă, după ce încremenesc asemenea unor plombe în falca rănită a pămîntului, buimăcit de excavatoare și buldozere, abia atunci începe truda, migala, partea de finețe a operei : pentru ca fundația să fie ferită, păstrată în timp, se protejează „antiulei", se finisează mai bine decît un perete de apartament. Imaginea ne trimite cu gîndul în epoca pietrei, nu pentru că e primitivă, ci pentru că e plină de grandoare, propulsează efortul oamenilor ambiționați parcă să șlefuiască un chip de piatră cît un munte. Unul dintre cei care dau formă acestor fundații, în care mașinile vor fi montate la precizie de zecimi de milimetri, este Marin Ancuța, născut în Brabova (Dolj), de 39 ani ; a lucrat la aviație, zice el, dar din 1961 trăiește numai pe șantiere. A ajuns șef de echipă și se îngrijește acum de munca a 41 de oameni. Împreună asigură armarea fundațiilor. De cînd a venit la I.U.G., au îndoit, aflu, cam 2 000 tone de fier-beton pe an. „Un Olt de oțel, neică !" zice Marin Ancuța. În fundația la care lucrează acum, au băgat 120 tone de armătură. Cît într-un bloc cu 20 de apartamente. „Cînd sînt mai obosit, zice, și mă preumblu prin pădurea asta de „megalitice", am impresia că aud cucul. Și atunci mă tot întorc după cîntecul lui, pentru că vreau să-mi cînte din față, să-mi meargă bine o vară, o toamnă și o iarnă. Dacă se întîmplă cucul să nu aibă chef de cîntat, să deschidă gura de două sau trei ori, apăi atunci mă prefac, mă mint că nu-l aud : vreau, cucul să cînte mult cînd îl aud pentru prima dată în an, pentru că, se zice, de cîte ori deschide gura, atîția ani trăiești. Și eu vreau să trăiesc !"

— Dar dacă dai de un cuc puturos, ce te faci măi, neică Mărine ? zice Gheorghe Gaiță, tot pasăre și el.

— Atunci intru în prima circiumă de care dau în drum și ascult Gaița, dă drumul la replică, tot atît de plină de haz, și Marin Ancuța.

Ceilalți, Constantin Beznea, Dumitru Costache, Dumitru Bebe, Ion Gioroceanu,

(Continuare în pag. 11)

N. GRIGORE MĂRĂȘANU

răspuns la o imputare

tata povestea
că bătrînul tău a fost socialist
...
un șvab sadea, un socialist adevărat,
de cîte ori în atelier
se pomenea de hitler
stătea încovoiat de-ncordare
și trăgea la rindea
înjurînd apoi ca un birjar
așa își depăna povestea tatăl meu
au venit cei ai bătrînului tău
și l-au deportat și pe el
numai fiindcă era șvab
....
să-i fie țărîna ușoară
....
și tu
știi tu oare toate astea
sau ai uitat deja
fiindcă ești un comunist,
și te zbați pentru socialism
...
îmi apare fața tatălui meu
zbîrcită de-amar
și ochii lui
strălucesc ca atunci în august
cînd a spus după suspine
lăudat fie domnul
noaptea cea neagră
acum a trecut
...
de aceea
și s-o spui tatălui tău
ca niciodată să nu mai fie
deportați oameni nevinovați
în țară străină
pentru interese străine
să plătească cu viața
de aceea sînt comunist
de aceea luptăm pentru omenie
asta mi-e datoria
față de tatăl meu
față de patria română
față de mine însumi

NIKOLAUS BERWANGER
În românește de Anton Pálfi

Teatrul Nottara prezintă, la ora închiderii ediției de față a revistei noastre, premiera piesei JOCUL VIEȚII ȘI AL MORȚII ÎN DEȘERTUL DE CENUȘĂ de Horia Lovinescu, în regia lui Dan Micu. De asemenea, joi, 24 mai 1979, același teatru anunță premiera piesei SCOICA DE LEMN de Fănuș Neagu, în regia lui Dan Nasta. Un final de stagiune excepțional !

Într-o atmosferă de caldă cordialitate, care confirmă sentimentele aspirațiile lor comune de pace, progres și prosperitate,

VIZITA DE STAT A PREȘEDINTELUI NICOLAE CEAUȘESCU,

O nouă acțiune de politică externă a României polarizează, în aceste zile, atenția cercurilor politice europene și din întreaga lume : vizita de stat a președintelui Nicolae Ceausescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în regatul Spaniei. Intrată în cea de-a patra zi a desfășurării sale, confirmînd comentariile ce au precedat-o, înalta solie de pace și prietenie pe pămîntul Spaniei înscrie un moment important în dezvoltarea relațiilor de colaborare româno-spaniole și, totodată, o contribuție marcantă la cauza destinderii și înțelegerii în Europa și în lume. Semnificațiile ei profunde se sprijină pe mai multe puncte de interes : este prima vizită a unui șef de stat român în această țară și prima vizită la Madrid a unui șef de stat dintr-o țară socialistă ; ea are loc în ajunul premergător Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa, al cărei membri se vor reuni la Madrid în 1980 ; atît România cît și Spania sînt semnatare ale Actului final de la Helsinki, unde delegațiile celor două țări au colaborat fructuos ; Spania se află în plin proces de înnoire democratică și de consolidare a independenței naționale ; România și Spania sînt legate prin străvechi raporturi tradiționale bazate pe originea latină comună și afinități profunde de limbă și civilizație ; sînt primele convorbiri la nivel înalt după strălucitele propuneri avansate de seful statului român la UNCTAD V.

Madridul a primit cu cele mai înalte onoruri delegația României în fruntea căreia se află una din personalitățile cele mai marcante ale lumii contemporane, secretarul general al Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Revelatoare pentru spiritul și atmosfera în care a fost concepută și se realizează această vizită sînt toasturile rostite de cei doi șefi de stat în prima seară a prezenței la Madrid, toasturi ce au încununat ambianța deosebit de cordială a primei zile și au dat expresie voinței comune de a ridica pe o treaptă superioară relațiile de prietenie și colaborare dintre cele două țări și popoare.

„Este demn de relevat că popoarele român și spaniol, deși au trăit și trăiesc în spații geografice diferite, aflîndu-se la cele două extremități ale Europei, au păstrat numeroase trăsături comune, conlucrînd în multe împrejurări istorice în lupta pentru libertate și progres social, au conservat nealterate sentimentele de dreptate socială și națională, de demnitate și umanism.

Evocînd aceste tradiții nobile, nu putem să nu ne gîndim, totodată, la datoria de onoare ce ne revine de a face totul pentru a da un nou și puternic impuls și a ridica pe o treaptă superioară colaborarea și prietenia dintre poporul român și poporul spaniol. Trebuie să îmbogățim cu noi realizări patrimoniul trecutului de prietenie și colaborare, dezvoltînd tot mai mult conlucrarea româno-spaniolă în concordanță cu noile condiții economice și sociale în care trăiesc țările noastre, corespunzător intereselor lor de propășire economică, culturală și științifică, de întărire a independenței și suveranității lor naționale, precum și aspirațiilor lor de a contribui la lupta generală pentru progres și civilizație, pentru destindere și pace în lume.

Iată de ce ne exprimăm convingerea că vizita pe care o efectuăm în prezent în țara dumneavoastră va marca un moment nou, deosebit de important, în cronica relațiilor româno-spaniole, va conferi noi dimensiuni relațiilor de prietenie și colaborare dintre țările și popoarele noastre".

Semnificația acestor cuvinte este întărită și susținută de un fapt de domeniul evidenței politice : este vorba de rolul pe care îl are România pe arena internațională, de politica ei de apărare a independenței și suveranității naționale, care i-a permis să propulseze dialogul internațional, să fie unul din factorii de progres real pe calea destinderii și conlucrării între națiunile lumii în interesul popoarelor, al păcii și securității. Realizările țării noastre, politica ei internă și externă au fost larg popularizate în perioada premergătoare vizitei.

„Atît Spania, cît și România depun eforturi în acest sens, în forurile multilaterale și în relațiile lor cu alte țări, a spus șeful statului spaniol, **se disting ca apărătoare ale oricărei inițiative menite să ducă la consolidarea păcii și la asigurarea securității colective. Dumneavoastră înșivă, domnule președinte, în nenumărate ocazii, și foarte recent în timpul vizitei dumneavoastră în diferite țări africane, ați dat exemplul unei dedicări active și neobosite cauzei destinderii, apărării drepturilor inalienabile ale tuturor popoarelor de a-și hotărî destinele pe calea care servește cel mai bine intereselor lor, la deplina folosire a resurselor proprii, eliberate de ingerințele străine care se opun exercitării deplinei lor suveranități".**

Întîlnirile de lucru din zilele următoare cu personalități ale vieții politice, economice și culturale, ceremoniile organizate de gazdele spaniole în timpul vizitelor la diverse și prestigioase edificii social-culturale au reliefat cu o intensitate crescîndă dorința comună de a conferi noi dimensiuni tradiționalei conlucrări româno-spaniole, corespunzător intereselor celor două popoare, aspirațiilor generale de propășire și pace, precum și sentimentele de înaltă considerație pe care poporul spaniol le nutrește pentru România, pentru

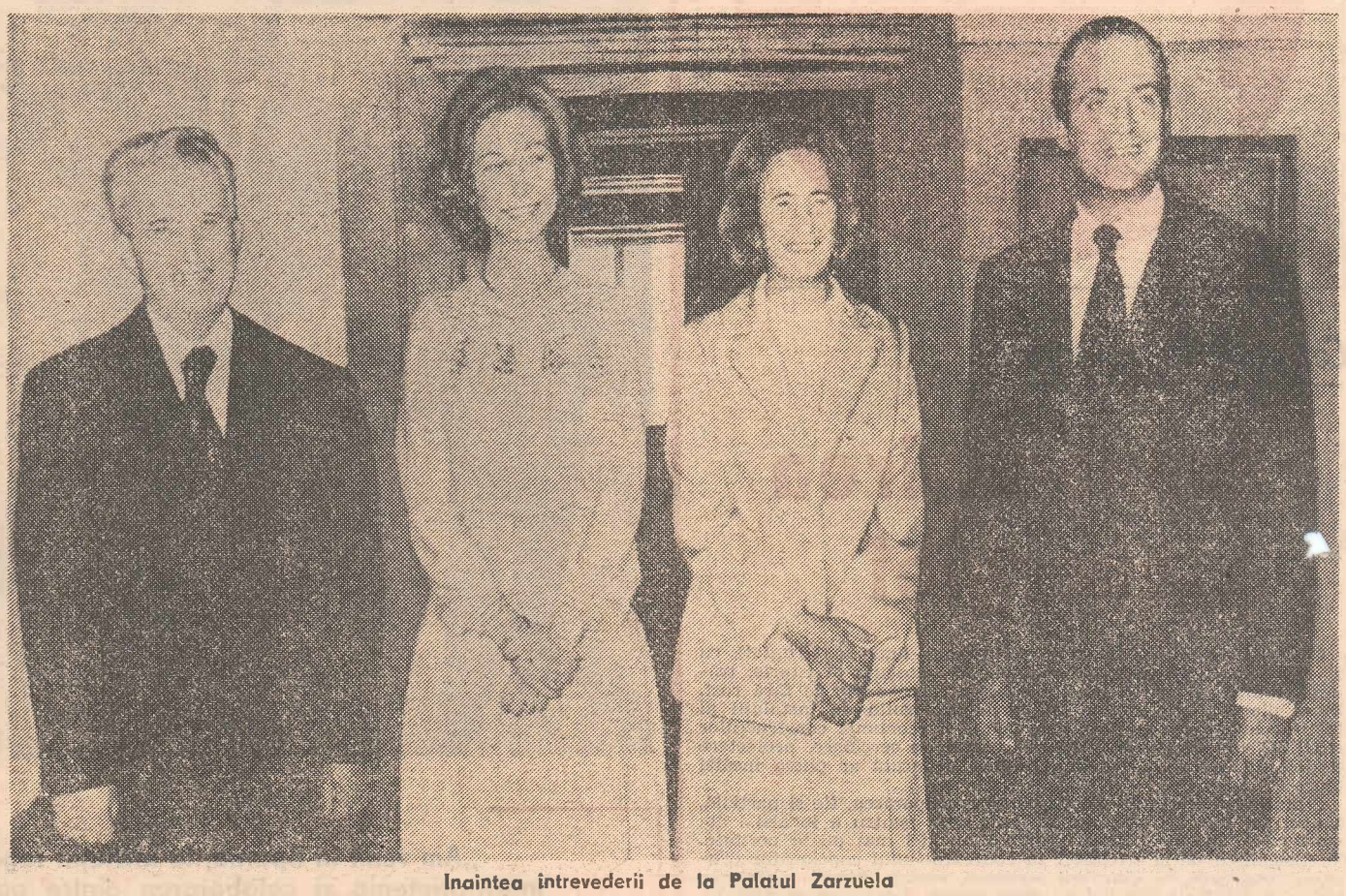

Înaintea întrevederii de la Palatul Zarzuela

Consfătuirea de lucru de la C. C. al P. C. R.

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU — o aprofundată analiză a stadiului realizării planului de dezvoltare economico-socială în 1979, a căilor de urmat pentru perfecționarea întregii activități și ridicarea continuă a bunăstării poporului

Din ampla analiză făcută de secretarul general al partidului la Consfătuirea de lucru de la C.C. al P.C.R. privind stadiul realizării planului de dezvoltare economico-socială în 1979 reținem, înainte de toate, constatarea, benefică planului general, conform căreia pe primele patru luni ale acestui an, planul producției industriale s-a realizat, pe ansamblu, cu o anumită depășire. **„Se poate spune deci,** afirma tovarășul Nicolae Ceaușescu, **pe baza datelor, a rezultatelor obținute în primele patru luni, că acolo unde comitetele județene, organizațiile de partid au desfășurat o muncă organizatorică corespunzătoare pentru unirea eforturilor colectivelor de oameni ai muncii, pentru buna funcționare a consiliilor oamenilor muncii, s-au obținut rezultate bune, în unele părți chiar foarte bune. Toate acestea demonstrează că îndeplinirea sarcinilor de plan pe acest an este pe deplin posibilă, inclusiv a angajamentelor suplimentare luate de o serie de colective de oameni ai muncii, de comitetele județene de partid".**

În acest spirit mobilizator și lucid, secretarul general al partidului atrage atenția asupra unor deficiențe ce continuă să existe în activitatea unor ministere și organe economice centrale, chiar în munca unor organizații județene de partid și a unor organizații de partid din unitățile economico-sociale. **„Există, astfel, în ministere manifestări de birocratism, de lipsă de răspundere, practica de a face promisiuni, de a da asigurări că lucrurile se soluționează, de a se întocmi tot felul de planuri de măsuri, dar de a nu acționa practic și concret, de a nu urmări îndeplinirea lor, astfel încît unele planuri rămîn simple petece de hîrtie de care nimeni nu se ocupă".** Planurile de măsuri nu pot înlocui măsurile înseși, munca, activitatea concretă în producție. Pînă la urmă studiile n-au drept scop decît să justifice nerealizările, să le acopere cu hîrtii și tot felul de justificări.

Cu o înaltă ținută revoluționară, secretarul general al partidului examinează apoi fiecare din domeniile și obiectivele aflate în avanposturile efortului general pentru îndeplinirea planului de dezvoltare economico-socială, subliniindu-le structurile fertile, atrăgînd atenția asupra cauzelor și concepțiilor ce le frînează cursul desfășurării lor firești.

Și de fiecare dată, în mod limpede și precis, președintele țării s-a referit la necesitatea faptei în raportul ei zilnic cu vorbele, cu înscrisurile frumoase și promisiunile înșelătoare, la nevoia izbăvirii de grandilocvență găunoasă prin realismul unor indicatori ce se numesc eficiență, randament, productivitate, calitate. Întoarcerea necontenită, de fiecare dată binefăcătoare și fertilă, la rosturile fundamentale : organizarea muncii, calitatea omului, controlul calității muncii. Găsim în concepția președintelui Nicolae Ceaușescu punctul de sprijin al oricărei viziuni dialectice asupra dezvoltării. **„Noi am prevăzut că, de la un anumit venit, cetățenii trebuie, în cîțiva ani, să-și cumpere locuințele : probabil va trebui să aducem o modificare în prevederile legii, eliminînd obligația oamenilor muncii de a-și cumpăra locuința de la o anumită retribuție în sus... Trebuie să fie deci clar că locuințele se construiesc în raport de necesitățile asigurării forței de muncă și întregul volum de locuințe se repartizează prin întreprinderi și instituții !"** Este semnificativ acest flux de gîndire primenit neîntrerupt și conectat continuu la realitate, acest consens mereu reînnoit de fiecare dată la nivelul nevoii imperioase, între adevărurile gîndirii și cele ale vieții. Munca de educație începe de la noi, cu noi și, nu de puține ori, împotriva vechilor noastre reprezentări, acceptate și, la timpul respectiv, aplaudate. **„Să facem astfel încît munca politico-educativă să devină o uriașă forță de mobilizare a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, a întregului nostru popor în înfăptuirea politicii interne și externe a partidului și statului".** O forță uriașă și anume o forță uriașă disciplinată, conștientă și stăpînă pe ea însăși. **„Trebuie înțeles că afirmarea autoconducerii la toate nivelurile, creșterea rolului și inițiativei tuturor organelor de partid, de stat, economice și sociale, presupun, în același timp, întărirea conducerii unitare, aplicarea și înfăptuirea unitară a legilor și hotărîrilor, a planului național de dezvoltare economico-socială — obligatoriu pentru toți, în aceeași măsură, de sus pînă jos, de jos pînă sus".** Umanismul curat, pur, adevărat și bărbătesc rezidă în fermitate, în fermitate revoluționară. **„Să înțelegem că umanismul revoluționar, omenia ce caracterizează partidul nostru comunist, nu înseamnă tolerarea încălcării legilor, tolerarea manifestărilor anarhice, înapoiate, a lipsei de patriotism, a altor manifestări negative. Acestea trebuie să fie combătute cu toată fermitatea revoluționară ! Față de toate acestea, să determinăm o atitudine generală, a tuturor categoriilor sociale, și în primul rînd a clasei muncitoare. Și în aceasta constă afirmarea rolului clasei muncitoare în calitate de clasă conducătoare a societății noastre socialiste, afirmarea forței politice conducătoare a partidului nostru în toate sectoarele de activitate !"**

Trecînd la alte probleme mai urgente să nu uităm, sub impulsurile noi, de unde trebuie să pornim mereu : de la dreptul la fermitate revoluționară, adică de la dreptul de a ne privi drept în față.

Iată, în anul celui de-al XII-lea Congres al partidului, aniversăm 35 de ani de la eliberarea țării. 35 de ani de revoluție, uriaș proces înnoitor, țelurile luptei au suit treaptă cu treaptă înălțimea aspirației și pentru aceasta partidul, forța lui de a călăuzi și a veghea au stat chezășie și îndemn pentru mersul nostru înainte. Desigur, una e să acționezi în numele fermității revoluționare și alta să acționezi cu fermitate revoluționară. Drumul, distanța ce le desparte este aceeași de la arbitrar la normă, de la pragmatism la știință. Nevoia noastră este de știință, în toate domeniile.

Cuvîntarea secretarului general al partidului la Consfătuirea de la C.C. al P.C.R. constituie un adevărat program, un program revoluționar al fiecărui activist al muncii, al fiecărei organizații de partid, al oricărui cetățean, al întregului popor fără deosebire de naționalitate, de a înfăptui neabătut planul dezvoltării economico-sociale a României, al edificării societății socialiste multilateral dezvoltate și al înaintării țării spre comunism.

ION CRISTIAN ■

de stimă şi prietenie dintre popoarele român şi spaniol,

se desfăşoară cu succes în aceste zile

ÎMPREUNĂ CU TOVARĂŞA ELENA CEAUŞESCU, ÎN SPANIA

preşedintele ei, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, personalitate marcantă a vieţii politice internaţionale. Relatările şi comentariile presei spaniole consemnează pe larg dialogul la nivel înalt, subliniind faptul, de mare importanţă pentru relaţiile dintre ţările şi popoarele noastre, că acest dialog se desfăşoară sub auspicii ce pun sub semnul certitudinii concretizarea lui în iniţiative concrete, care să facă tot mai efectivă colaborarea dintre România şi Spania, spre binele celor două popoare şi al comunităţii mondiale. Se relevă că vizita, convorbirile ce au loc şi înţelegerile la care se va ajunge vor marca un nou moment important în evoluţia ascendentă a raporturilor româno-spaniole.

Semnificativ pentru atmosfera de cordialitate, de deosebită consideraţie şi stimă reciprocă în care se desfăşoară vizita este momentul primirii de către preşedintele României a delegaţiei oraşului Aranjuez, localitatea care găzduieşte delegaţia României pe timpul vizitei. „Este o mîndrie pentru noi, a spus primarul oraşului, să vă urăm bine aţi venit în oraşul Aranjuez. Pentru noi este o onoare vizita dumneavoastră, să avem în oraşul nostru pe omul care a luptat şi luptă pentru pacea mondială, pentru apărarea independenţei şi suveranităţii naţionale a poporului român. Sîntem convinşi că toate forţele progresiste trebuie să recunoască — şi recunosc — activitatea dumneavoastră pentru apărarea păcii în lume, pentru progresul economico-social al poporului român."

Sînt binecunoscute aspiraţiile poporului spaniol pentru dreptate socială şi naţională, lupta sa pentru libertate şi democraţie. Pe fundamentul trainic al comunităţii de ideal deci sînt investigate azi căile de apropiere şi conlucrare, atît pe plan bilateral, cît şi în teritoriul complex şi uneori grav al vieţii internaţionale. La înălţimea identităţii de aspiraţie sînt analizate posibilităţile colaborării româno-spaniole în interesul destinderii şi securităţii. **„Noi,** arăta tovarăşul Nicolae Ceauşescu, **punem pe primul plan asigurarea dreptului fiecărui popor de a fi deplin stăpîn pe destinele sale, de a se dezvolta în mod liber. Pornim de la faptul că numai în libertate fiecare popor îşi poate asigura atît bunăstarea, cît şi sporirea contribuţiei sale la cauza colaborării şi progresului general, a destinderii şi păcii în lume."**

Într-o atmosferă de caldă prietenie, tovărăşească, s-a desfăşurat întîlnirea cu tovarăşul Santiago Carrillo, secretar general al Partidului Comunist din Spania, şi cu tovarăşa Carmen Menendez Carrillo, pe care tovarăşul Nicolae Ceauşescu şi tovarăşa Elena Ceauşescu i-au primit la Palatul Aranjuez. Tovarăşul Santiago Carrillo a salutat cu deosebită căldură pe secretarul general al Partidului Comunist Român pe pămîntul Spaniei şi a exprimat satisfacţia sa pentru modul cum se desfăşoară vizita. El a apreciat că această vizită, prima a unui conducător dintr-o ţară socialistă, constituie un eveniment politic de însemnătate istorică, ce serveşte intereselor popoarelor român şi spaniol, dezvoltării relaţiilor pe multiple planuri dintre Spania şi România, dintre Spania şi ţările socialiste, cauzei securităţii şi colaborării în Europa şi în lume. Această vizită, a subliniat secretarul general al Partidului Comunist din Spania, a fost şi este urmărită cu profundă simpatie şi deosebit interes de către oamenii muncii din Spania.

Desigur, unul dintre punctele constant abordate în timpul discuţiilor la nivel înalt cu regele Juan Carlos I, cu preşedintele guvernului spaniol, Adolfo Suarez Gonzalez, cu alţi oameni politici şi personalităţi ale vieţii publice a fost şi continuă să fie situaţia internaţională actuală. Au fost relevate, cu aceste prilejuri, necesitatea consolidării cursului spre destindere şi cooperare, în Europa şi în întreaga lume, a promovării unor relaţii internaţionale noi care să ofere cadrul optim dezvoltării de sine stătătoare a popoarelor, relaţii bazate pe respectarea independenţei şi suveranităţii naţionale, a unei politici de deplină egalitate şi respect reciproc, de colaborare şi înţelegere.

„Sperăm, a spus tovarăşul Nicolae Ceauşescu, **că reuniunea din 1980 de la Madrid, pentru securitate europeană, va da un nou impuls înfăptuirii documentelor semnate la Helsinki. Sperăm că Madridul va inspira pe participanţi să ţină seama de interesele popoarelor, de dorinţa lor de a trăi în pace, de a fi libere şi independente — şi că, pe această bază, vor adopta hotărîrea de a întări colaborarea în Europa, în toate domeniile, de a acţiona pentru dezangajarea militară, pentru dezarmare, pornind de la faptul că atît dezvoltarea economică şi socială, cît şi a ştiinţei şi culturii, în general, nu se pot realiza decît într-o lume a păcii şi colaborării egale între naţiuni."**

Sub semnul acestei hotărîri a fost iniţiată şi se desfăşoară în aceste zile vizita în regatul Spaniei, şi întreaga desfăşurare de pînă acum confirmă aprecierea, adeseori reamintită, că prima vizită a unui şef al statului român în Spania va marca un moment istoric.

NICOLAE CRISTACHE ■

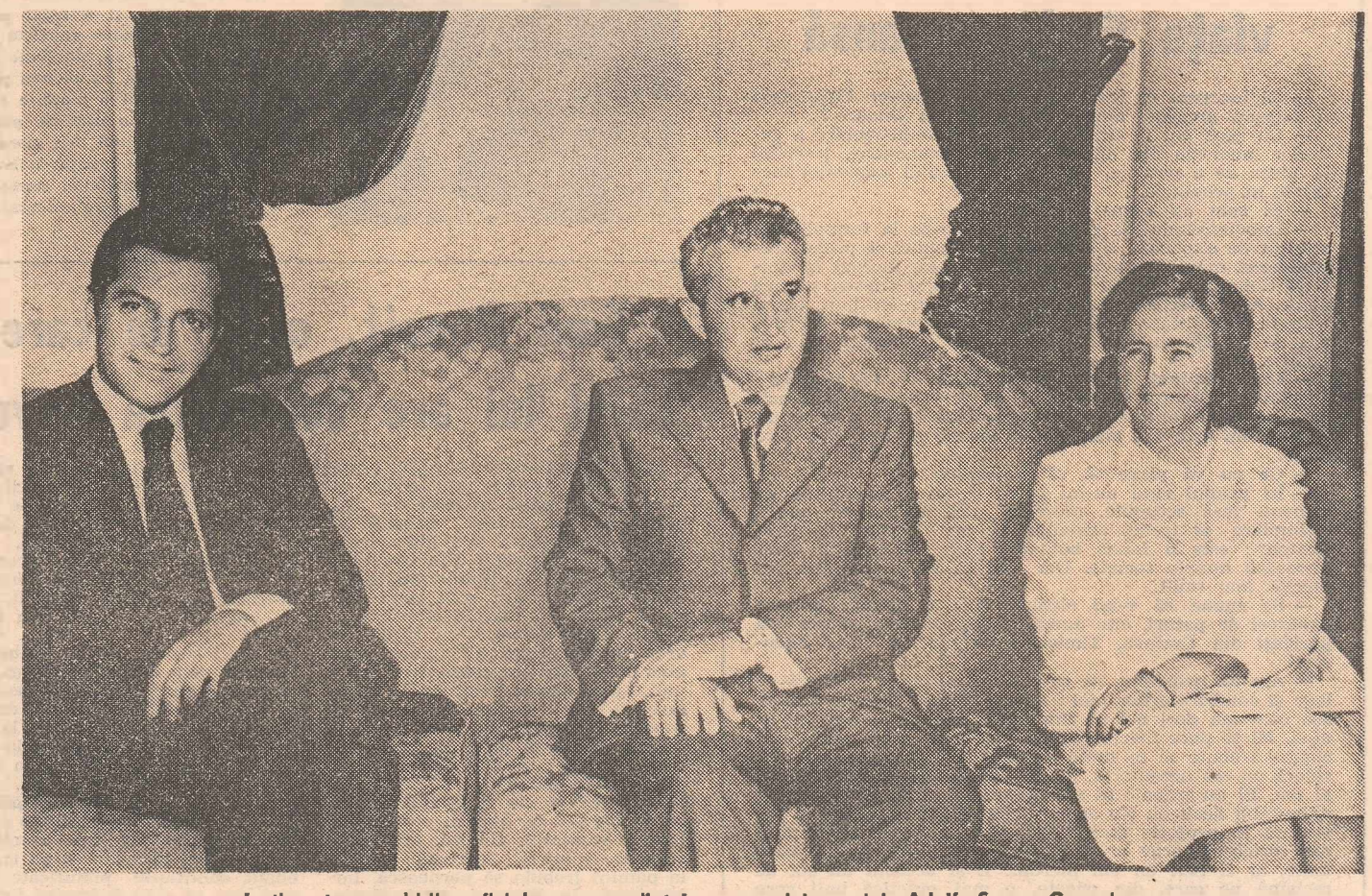

In timpul convorbirilor oficiale cu preşedintele guvernului spaniol, Adolfo Suarez Gonzalez.

Oaspeţi ai primăriei din Madrid

In timpul întîlnirii cu tovarăşul Santiago Carrillo şi tovarăşa Carmen Menendez Carrillo.

Cultul muncii, cultul valorii

Fiecărui om viața îi dă o șansă

— Să începem cu începutul, tovarășe doctor. Cărui fapt îi datorați prezența aici, în orașul de pe Dunăre ?

— Cu zece ani în urmă s-a făcut o redistribuire a cadrelor medicale din diferite clinici bucureștene, probabil în ideea de a potența, de a ridica nivelul asistenței medicale în provincie.

— Și cum ați ajuns „orelist" ?

— Îmbolnăvindu-mă profesional (alergie la formol), Institutul de expertiză a capacității de muncă a propus reprofilarea mea. Am avut marea șansă ca, lucrînd în Spitalul Colțea, alături de profesorii Cincă și Girbea, alături de dr. Anghelide și alții, să-mi însușesc într-un timp record această specialitate. M-a mai ajutat și experiența de cîțiva ani de la Spitalul de urgență, unde am operat zi și noapte.

— Cînd rămîneți singur, ce vă place să vă amintiți ?

— De începutul profesiei, de acei oameni minunați pe care i-am întîlnit în acești ani. De la ei am învățat că a fi om este cea mai simplă datorie pe care ți-o cere viața.

— Ce nu vă place să vă amintiți ?

— În primul rînd nu-mi place să-mi aduc aminte de oamenii fără scrupule, meschini, răi, odioși. Asemenea exemplare ar trebui achiziționate de Muzeul „Grigore Antipa" ; este o faună bolnavă, care întreține și chiar formează noxele sociale. Dar hai să ne oprim aici. Nu merită mai mult.

— Se spune că v-ați cîștigat deja o faimă ; în cele douăzeci de paturi, cîte numără secția O.R.L., se perindă pacienți din Craiova, Timișoara, Brașov și chiar București.

— Am un principiu, pe care l-am instaurat ca literă de lege și colaboratorilor mei : fiecare bolnav trebuie îngrijit așa cum am dori noi să fim îngrijiți dacă ne-am îmbolnăvi. Mi se pare foarte normal să fie așa și nu altfel, pacientul trebuie să te simtă aproape tot timpul, el se consideră un om neajutorat, devine susceptibil la fiecare gest al tău. El nu trebuie să știe că uneori tu poți să fii mai vulnerabil decît el. Nu am urmărit niciodată efecte de suprafață în profesia mea, n-am spus niciodată unui bolnav, oricît de grav ar fi fost, că dacă n-ar fi dat peste mine, ar fi fost un om pierdut. E și aceasta un soi de reclamă pe care, din păcate, o mai practică unii spre a da iluzia pacientului ce minune de om se ascunde în persoana doctorului.

— Practic, în această secție pe care o conduceți și în care cu ani în urmă nu se întîmpla mai nimic, ce se face la ora actuală ?

— Aproape tot ce se face într-o clinică universitară, de la cele mai simple pînă la cele mai complexe intervenții chirurgicale. Personal nu sînt adeptul punerii pe drumuri a oamenilor. Nu este drept să dai altora bătaie de cap, iar tu să vinezi aplauze prin eforturi minime.

— Din cîte am înțeles, aveți și o metodă, întrucîtva personală, de tratare a rinitelor. Pe ce se bazează ?

— Pe piroterapie.

— Rezultatele ?

— Sînt bune.

— Care vi se pare cea mai grea intervenție chirurgicală pe care ați făcut-o în ultimii ani ?

— Un caz pe care l-am comunicat și în revista de specialitate nr. 4 din 1978. Este vorba de extragerea unei lame de cuțit de 11 cm, care pătrunsese pînă la baza craniului și a cărei detașare implica riscuri cu totul deosebite, cu atît mai mult cu cît un caz asemănător nu se afla în literatura medicală, neexistînd deci o tehnică operatorie în acest sens. Din aceste motive, toți colegii consultați au fost de părere să trimitem bolnavul într-o clinică universitară. I-am rugat să-mi dea puțin răgaz. Era o premieră absolută. Au urmat ceasuri întregi de frămîntări. M-am decis pînă la urmă să intervin printr-o tehnică originală.

— În ce consta ?

— Într-o rinotomie mediană cu rezecția și repoziția osului nazal, care dădea un acces mai larg în intervențiile pe mezostructura feței și foselor nazale. Este nemutilantă, necreînd prejudicii estetice, postoperatorii, fapt pentru care am recomandat-o și pentru alte boli, cum ar fi tumorile etmoido-maxilare și fibromul nazo-faringian care pînă acum se extirpau prin intervenții mutilante și cu un mare risc pentru bolnav.

— Alte comunicări ?

— „Neuroleptanalgezia cu fenotiazine", „Encefalita metastatică", „Tumorile și pseudotumorile cardiace", „Edemul cerebral". Aceasta de pe urmă a apărut și în Belgia. Ar mai fi și altele, dar să nu plictisim lumea.

— Nicidecum, însă cred că lumea ar vrea să știe la ce lucrează acum dr. Vasile Epure.

— La un articol pentru revista de specialitate despre fistulele sinuso-orbitare, în care va fi inclusă și modalitatea de rezolvare a unui caz care a stat trei săptămini într-o clinică universitară fără a fi rezolvat.

— În definitiv, dumneavoastră sînteți un om mulțumit ? Aveți de la viață totul ?

— V-aș minți dacă aș spune că sînt un om mulțumit, că viața mi-a dat totul. Dar tot atît de nedrept aș fi dacă aș spune că sînt un om total nefericit. Fiecărui om viața îi dă o șansă, două, la alții mai multe ; depinde de fiecare cum își pune în valoare această șansă...

— Dar cei cărora viața nu le dă nici o șansă ?

— Ei, uite, la asta nu m-am gîndit. Poate că trebuie scrisă o carte despre patologia norocului.

— Poate !

— Spuneam de cei cărora viața le-a dat doar o șansă ; cred că intru în această categorie. Am avut și bucurii, am avut și necazuri. Am fost lăsat pe drumuri de două ori, am bătut ani de zile la diferite uși pentru locuință, m-am luptat cu tot felul de prejudecăți...

— Să cred că ați mai vrea să plecați ?

— Stimate Valeriu Armeanu, de ce sînteți ironic ? Un război cîștigat rămîne un război cîștigat. Mă consider un om, un simplu om care își face datoria față de compatrioți. Ei mi-au dat această șansă, m-au învățat să lupt pentru ea. Să știi că viața nu este o revoluție pe care o fac tăntălăii cu pușți de marmeladă. Nimeni nu-și cîștigă bucuriile la masa verde, trebuie să lupte pentru ele, să verse sudoare. Mi se pare foarte normal să fie și puțin hazard în existența noastră, altfel, zău, totul ar intra într-o monotonie dezolantă.

VALERIU ARMEANU ■

AUTOGRAFUL UNUI ARTIST ÎN MESERIE

DAN PECHI : M-am născut în urmă cu treizeci și cinci de ani în orașul Cîmpulung Muscel. De copil, fiind martorul marilor transformări prin care a trecut țara, am avut un singur vis, acela de a deveni inginer constructor. Anii au trecut, iar visul a devenit realitate. În anul 1967 am terminat Facultatea de instalații din București. Prima lucrare pe care am executat-o ca inginer a fost partea de instalații de la Întreprinderea de autoturisme „Dacia" din Pitești. Apoi au urmat alte obiective industriale, printre care aș enumera : Danubiana, ICECHIM, Policolor, Fabrica de sticlă, Fabrica de medicamente, Anticorozivul, I.O.R., Carton ondulat și bineînțeles că lista nu se oprește aici. Nu am știut niciodată exact numărul tuturor fabricilor și uzinelor pe care lotul de instalații condus de mine din cadrul șantierului numărul 1 din Trustul de construcții industriale București le-a pus în funcțiune în ultimii ani. Important este faptul că de ani de zile lucrăm cu aceeași pasiune și dăruire. Meseria de inginer instalator este nu numai o meserie frumoasă și plină de satisfacții dar și o meserie plină de responsabilități. Nu există pentru noi mai mare mulțumire ca aceea de a reuși ca de la planșa desenată să ajungi să mîngîi în realitate o instalație. Acestea sînt după părerea mea adevăratele noastre autografe.

Emil Panait, omul de care satul lui are totdeauna nevoie

Dincolo de Pădurea Neagră, urmă a marelui, întunecatului codru al Vlăsiei, mai către miazăzi, în lărgimea șesului, printre colinele la poalele cărora și-a tăiat albie Neajlovul, apar Bucșanii Ilfovului, sat a cărui istorie, pe ultimii vreo cincisprezece ani, n-are cum ocoli numele unui om. Acest om se numește Emil Panait. În urmă cu vreo cincisprezece ani, așadar, cînd abia fusese ales președinte al C.A.P.-ului, ajuns, astăzi, printre cele frunțase pe județ, umbla din poartă-n poartă, convingîndu-l pe stăpînul casei : „De ce să pleci tu la București, o oră și ceva dus, o oră și ceva întors, să-ți frîngi oasele pe navetă ; de ce să nu muncești aici ?" Avea nevoie de oameni să muncească pămîntul, fiindcă, știa, oricum ar fi întors lucrurile, tot de la pămînt trebuia să pornească. Iar pămîntul, la Bucșani, nu-i dintre cele prea bune. Pămînt de Vlașca, după cum îi zice Emil Panait. Adică, adaugă el, brun roșcat de pădure. „Pămîntul ăsta, mai zice, e ca trenul. Vine, stă un minut și pleacă. Dacă nu te urci atunci, poți să alergi după el cît vrei. Cum a dat un ropot de ploaie, trebuie să stai la capul locului. Dacă a stat ploaia, nu-i timp mult de așteptat că repede se usucă și se întărește ca piatra. Dacă pierzi o zi, două, aproape că pierzi anul și rămîi cu paguba. De-asta, am zis, pămîntul, pe-aici, trebuie pîndit cu munca. Dacă-l muncești așa, nu-i rău; poate să ajungă. la grîu, cam la cinci mii de kilograme la hectar, iar la porumb, neirigat, la peste șapte mii".

„Și de la cifrele astea a pornit faima Bucșanilor?"

„Nu de la ele. Ne-am gîndit să facem și noi puțină negustorie cu pămîntul ăsta. Ce ne-am zis: legumicultura e bănoasă. Să facem legumicultură. Am muncit de ne-am spetit și cînd colo, ce să crezi, nu prea ne-a mers comerțul. Zăceau grămezile la capul locului, aveam contracte, dar mașinile care trebuiau să vină și să încarce legumele, să le ducă pe piața Bucureștiului, nu se arătau. În încercarea noastră, de-a călca pe urmele celor de la Vidra, depinseserăm de alții și n-am reușit. Începuserăm cu stîngul. Și-atunci am schimbat direcția. Am restrîns grădina de legume și-am pus mult nutreț, cîteva sute de hectare, pe lunca Neajlovului, adică la loc sigur chiar și pe vreme de secetă. Am început să dezvoltăm zootehnia și ne-am profilat, încet, pe creșterea și îngrășarea tăurașilor".

Experiența cu legumicultura i-a lăsat un gust amar. De aceea, cînd a hotărît să sporească zootehnia, și-a pus în gînd să nu mai depindă de nimeni. Îngrășătoria de la Bucșani a fost și a rămas de tip „gospodăresc", funcționînd prin resursele proprii ale C.A.P.-ului. Unii, zice Emil Panait, își cumpără un lot de animale și apoi devin clienții fabricilor de nutreturi combinate, de unde pot să ia ori să nu ia, cîteodată, cantitățile planificate. Nu e mai bine să ai la îndemînă tot ce-ți trebuie? Sigur că e mai bine, întreabă și răspunde singur președintele C.A.P.-ului din Bucșani, unde, cu toate că în zootehnie se vorbește de rații, hrana se dă la discreție, cu convingerea că o mai bună rație decît își hotărăște singur animalul sănătos nu i-o poate hotărî nimeni. Iar cei aproape 3 000 de tăurași mănîncă în așa fel încît se îngrașă, zilnic, aproximativ cu un kilogram. Pentru cine nu știe, nu e lipsit de interes să arătăm că „sporul acesta de greutate este obținut și în marile complexe, unde hrana animalelor o constituie în primul rînd nutreturile combinate. La Bucșani același rezultat este obținut cu ajutorul celor două mori numite DI 55 care macină zi și noapte lucernă, paie de grîu și orz, coceni de porumb, o mulțime de „gozuri", cum se zice, care altfel se aruncau. Primăvara, pînă să apară lucerna nouă, în curtea C.A.P.-ului rămîn disponibile cîteva sute de tone de nutreturi. Nu o dată oamenii din satele din jur au venit și s-au împrumutat de aici ori au cumpărat. „Marfa asta, zice Emil Panait, are întotdeauna căutare și-i știm și noi foarte bine prețul. Uite, acum cîteva săptămîni, cînd toată lumea se zbătea să încheie semănatul, noi am pornit și la recoltat, la prima coasă a lucernei. Crește atît de bine nutrețul aici, pe lîngă Neajlov, că abia-l taie combinele. Și-au muncit oamenii pe rupte la încărcat și transportat. Într-o zi au venit 700".

„De ce atît de mulți?"

„Cum v-am spus, pămîntul ăsta trebuie pîndit cu munca. Atunci era o zi foarte potrivită, nu trebuia s-o pierdem. Și nici măcar nu i-am chemat eu. Au venit singuri. Doar am dat anul trecut 50 de lei la zi numai bani în mînă, fără a mai pune la socoteală și cerealele. Și-apoi, vedeți, așa procedăm noi, o parte din furajele astea le iau oamenii. În Bucșani, de vreo cîțiva ani încoace, fiecare familie are cel puțin două vaci cu lapte. O familie cîștigă în medie cam 1 500 de lei pe lună doar cu laptele pe care-l contractează cu statul. Vacile nu dau lapte fără mîncare, și nici tăurașii nu se îngrașă. Dacă animalul e îngrijit bine, pune carne pe el văzînd cu ochii. Eu nu trebuie să-l învăț filozofie. Îl cresc pentru carne. Dacă a atins 400 de kilograme, și-a făcut datoria în viață. Vin italienii și arabii și cumpără chiar de aici, de la Bucșani. Carne bună, crescută din hrana naturală, se vinde bine. Dobîndim spre 15 milioane pe an".

Odată, aflu, la o adunare generală, cineva din prezidiu, vrînd să facă o glumă, a anunțat că pentru bunele rezultate obținute și pentru felul său de-a ști să lucreze, Emil Panait este promovat la județ, la U.J.C.A.P. Oamenii s-au privit surprinși și nedumeriți și, la capătul unei tăceri apăsătoare, au început să prindă glas: nu și nu, să nu li-l ia pe președintele lor, că e „om al cîștigului" și fără el nu se poate ști ce va fi. Sigur că pînă la urmă lucrurile s-au lămurit, în mijlocul unei bune dispoziții generale. Însă ceva din întîmplarea aceea tot s-a adeverit. De curînd, Emil Panait este directorul S.M.A.-ului din satul apropiat, Anghelești, și totodată președintele Consiliului unic agroindustrial Anghelești. A rămas însă și președinte de C.A.P. la Bucșani, în acest sat unde, cum spuneam, în urmă cu vreo cincisprezece ani se ruga de oameni să nu părăsească agricultura, pentru ca mai tîrziu aceiași oameni să fie neliniștiți că ar pleca el însuși. Dar cum să plece el, zice, din locul vieții lui?

D. CONSTANTINESCU ■

Minunații oameni simpli

Eram hotărît să mă fac constructor!

— Cum ai devenit macaragiu, Gheorghe Țurlui ?

— Era în 1965, aveam 19 ani, terminasem armata și trebuia să m-apuc serios de-o meserie. Îmi umblau destule idei prin cap, poate chiar prea multe, astfel că-mi venea tare greu să decid ce fac cu mine. Prietenul meu cel mai bun, la vremea aceea, era Ionel Daia, șofer pe un șantier de construcții din București. Într-o simbătă, cînd s-a întors în sat, m-a lămurit să mă ia cu el.

— Te-ai despărțit de Ionel Daia ?

— După șase luni lucram în schimb pe macara. M-am pierdut de prietenul meu, Daia, dar mi-am făcut alți prieteni dintre colegii de muncă. Ziceam, la-nceput, că mi-a fost foarte greu să m-apuc de-o meserie. Acum îmi dau seama că doar acest prim pas a fost greu. Norocul meu a fost c-am încăput pe mîini bune ; ale unor oameni tot atît de buni. Aveam mult de lucru (noi construiam Bucureștiul doar) și-n criza asta de timp nu știam decît : casă, masă și muncă. Dacă ești controlat cînd muncești, nu mai ai timp să greșești. Dar m-ați întrebat de Daia... L-am văzut din ce în ce mai rar. Cel mai la-ndemînă mi-e acum electricianul revizor Mihai Lungu. Cu el colaborez direct ; e singurul care urcă pînă la mine.

— Totuși, cum vă înțelegeți cu șeful ?

— Prin... semne ! Șeful meu este legător de sarcină și semnalizator. El este cel care răspunde de toate manevrele macaralei și, cum de obicei nu sînt prea multe macarale într-un punct de lucru, legătorul de sarcină e totdeauna **un zidar bun**, iar de înțeles ne înțelegem, bineînțeles, prin semne și semnalizări. Majoritatea comenzilor sînt niște prescurtări, iar printre cei interesați circulă ca niște cifruri. Cîteva exemple : „unu mic jos" sau „unu mic sus" înseamnă o deplasare pe verticală de ± 5 cm maximum pentru contactele la sarcină. Acest lucru este valabil doar în situația în care sînt șanse ca semnalizarea, cuvintele astea adică, să ajungă pînă la mine, pentru că dacă macaraua a ajuns la etajele superioare sau dacă vîntul bate ceva mai tare, nu-l pot urmări și semnalizatorul va trebui să recurgă la semne.

Meseria de macaragiu nu e nici grea, nici ușoară. E frumoasă ! Și complicată. Dar devine simplă după ce o stăpînești. Abia atunci o faci cu plăcere și, ca un făcut, abia din acest moment îi simți frumusețea și tot din acest moment dau cel mai bun randament atît omul cît și mașina. În primul an, după școală, nu simțeam decît plăcerea de a conduce utilajul, nu simțeam toate opintelile motorului la schimbarea comenzilor sub sarcină.

Cînd se produc unele defecțiuni, știu precis de pe ce traseu electric provin. Și din nou revin la frumusețea meseriei : poate este suficient să vă spun că, exact cînd m-am simțit mai stăpîn pe meserie, am construit și cele mai frumoase case. Cele din gura Oborului.

ELENA GHERA ■

„Am avut un mare noroc: norocul de muncă"

Vălenii de Munte. O casă retrasă de la șosea, apărată de o grădină. Lîngă poartă, un nuc. Apoi zmeură, două șiruri de trandafiri și peluze cu iarbă. La doi pași, casa lui Miron Radu Paraschivescu, iar ceva mai încolo, mergînd pe șosea, spre centru, așezarea de tihnă a lui Nicolae Iorga.

Trecem printre șirurile de trandafiri, „mai au puțin și înfloresc, sînt cei mai frumoși din tot Vălenii", urcăm patru trepte și intrăm în casă. Patru camere mari, mobilate aerisit. „Eu nu mi-am luat mașină, ci am vrut doar o casă frumoasă cu grădină. Am ridicat-o noi doi, nevastă-mea și cu mine, după ce prima casă, una mai șubredă, s-a prăpădit prin '65".

— De ce se numea satul în care v-ați născut Opăriți ?

— Nu știu. Erau două sate : Opăriți, în vale, și Predealul, sus, pe coamă de deal. Amîndouă, în mare dispută : cînd se muta primăria într-unul, cînd într-altul. Acum s-au unit și se numesc comuna Predealul-Sărari. Așezare cu oameni gospodari, vioi și cu simțul umorului. Majoritatea muncesc la Ploiești. Li s-au creat condiții bune, au mașină pînă la Văleni, la gară, și apoi, trenul. Mai au cîte o gospodărie, cîte o livadă, ceva vite...

— Mai aveți pe cineva în sat ?

— Pe nimeni din partea mea. Doar de-ai soției. Mama ei și fratele care este directorul școlii din comună. Soția este din Predealul. Șapte ani ne-am cunoscut înainte să ne căsătorim. Și tata a luat-o pe maică-mea tot din Predealul. Și a fost bine. Eu la fel. Să vedem ce face băiatul.

— Cîți ani are băiatul ?

— Aproape 19. E în clasa a douăsprezecea la liceul din Văleni.

— Cînd ați venit la Ploiești ?

— În '49, cînd am dat examen la Rafinăria Ploiești. Era primul meu drum la oraș.

— Și cum era orașul ?

— Mai întîi un amănunt : eu n-am intrat ca alții cu căruța în oraș, deși veneam de la țară. Eu am intrat cu un Ford V8. Îl adusese pe bunicul să-l înmormînteze acasă și ca să nu se întoarcă mașina goală m-a luat unchiu-meu și pe mine. Era o hodoroagă, care zăngănea ca dracu', mai ales că, apropiindu-ne de oraș, gropile se înmulțeau. Ploieștiul era plin de circiumi, case dărîmate și oameni prost îmbrăcați. Trecuse foametea și oamenii se căutau unii pe alții. Eu m-am dus la școală.

— La Rafinăria Ploiești.

— Da. N-aveam nici vîrsta, nici greutatea. M-a primit pînă la urmă directorul școlii, un element muncitoresc, „lasă-l, dacă știe carte, îl primim". Am intrat cu 9. Am terminat școala la Cîmpina și am venit mai întîi la Brazi.

— Cum v-au primit oamenii ?

— Încă mai erau oameni de pe timpul patronilor. Știau meserie, dar nu-ți spuneau nimic. Eu am nimerit la unul Barbuc. Luase singur o lucrare pentru că avea scule. Noi ne uitam. Pe urmă am avut noi scule. Atunci eram și secretar U.T.C. la întreprinderea de montaj a rafinăriei.

— Cum era munca de activist în U.T.C. ?

— Grea. În '52, plecam pe jos de la Brazi, după zece ore de muncă, ajungeam la Teleajen la opt seara și găseam toți băieții strînși pentru ședință. Astăzi unii vin la ședință doar dacă le pontează cineva orele. Odată am căzut în apă, în Dîmbu, era seară, eram obosit, și am ajuns în fața băieților ud din cap pînă în picioare. Noaptea am făcut de securitate la sediu și am dormit pe geamul de pe masă. Nici pînă azi n-am scăpat de sciatică.

— Spuneați că muncitorii v-au primit bine ?

— Da. Îmi plăcea meseria, eram sudor, în mai puțin de un an am luat trei categorii, nu s-a supărat nimeni și i-am respectat pe bătrîni.

— Este prima calitate pe care o stimați la om, respectul pe care îl are față de semeni ?

— Da. L-am învățat de la părinți. Tata era petrolist. Socru-meu petrolist. Eu, azi, sînt petrolist. Așa am învățat, de ani de zile : petroliștii se respectă între ei, pentru că respectă munca. Este primul lucru care l-am învățat și pe Marius, băiatul meu : să știe să se poarte în societate. Să-i respecte pe oameni și munca lor. Și a învățat bine treaba asta.

Ion Pătrănescu ; născut la 1 iunie 1936 în comuna Predealul-Sărari (fostul sat Opăriți) ; maistru principal de montaj la Trustul de montaj utilaj chimic București, grup de șantiere Ploiești ; în momentul de față lucrează pe șantierul instalației de producere a cocsului din petrol de la Combinatul petrochimic Teleajen, cea mai mare și mai modernă cocserie din țară, intrată recent în funcțiune.

Are și mult suflet. Ajunsese la un moment dat să aducă niște bătrîni acasă și să le dea de mîncare.

— Care au fost primele instalații petroliere făcute de români după eliberare ?

— Instalațiile de distilare de la Brazi. Aveam o bună tradiție. Imediat după aceea, tot în 1952, blocul de ulei de la Teleajen, ridicat într-o grădină de zarzavat. Pentru vremea aceea, instalațiile Teleajenului erau dintre cele mai moderne. Astăzi aici este cea mai mare instalație de uleiuri industriale din țară.

— De ce vi se spune veteranul cocseriilor românești ?

— Pentru că am participat la construirea tuturor cocseriilor din țară și la prima făcută de noi în străinătate : în India.

— Cum a fost atunci ?

— Împlinisem 24 de ani și abia mă căsătorisem. Aveam numai 52 de kilograme, lumea spunea că n-o să rezist în căldurile acelea mari și că mă vor trimite înapoi și fusesem numit printr-o hîrtie specială care privea grupul nostru de specialiști, maistru expert. Cu derogare pentru studii incomplete.

— Cum vă simțeați ca maistru expert ?

— Bine. Plecam de lîngă nevastă, tocmai în luna de miere. Indienii ne respectau foarte mult. Știința noastră, meseria, ne-au impus în fața lor. Dacă le spuneam că un lucru nu l-au făcut bine, mă puneau imediat să le arăt eu. Dacă știai doar teorie, te ardeai. Le făceam o sudură, artă nu alta, și creșteam în ochii lor.

— Cum sînt apreciate rafinăriile românești în străinătate ?

— Foarte bine, iar specialiștii, de excepție. Dovedim că avem o tradiție bună și că tehnologiile proprii se numără printre cele mai bune din lume. Rafinăriile pe care le ridicăm dincolo de hotarele țării au ceva din demnitatea și ambiția noastră. Mă refer la calitatea acestor lucrări, la modul în care reușim să ne impunem într-un domeniu unde dispari dacă nu ești competitiv.

— Ați urmat școala tehnică de maiștri de la Întreprinderea „1 Mai" din Ploiești, cu policalificare. Ce înseamnă policalificare în cazul dumneavoastră ?

— Eram sudor și acum cunosc, mai exact de vreo cincisprezece ani, de cînd am terminat școala, și cazangerie și construcții mecanice și utilaj petrolier. Îmi place să cred, și dovedesc acest lucru, că sînt petrolist.

— Marius ce vrea să facă mai departe ?

— Să se specializeze în sudură. Vara îl luam cu mine pe șantiere și îl puneam să lucreze. Eu aș vrea să continue tradiția familiei, să urmeze facultatea de utilaj petrolier. V-am spus, tata a fost petrolist, mecanic de pompe la Gura Ocniței, schela Moreni. Acolo a și murit, la 28 de ani. Socrul meu, tot petrolist, sondor la Bușteni.

— Cum este viața de petrolist ?

— Frumoasă și pretențioasă. Cea mai mică greșeală se răzbună. Utilaje tehnologice complexe, macarale de mare capacitate. Greșești, le pui pe brînci.

— Lucrați numai la înălțime ?

— Mai ales. La 80 de metri. Nu-mi place anonimatul. Colegii îmi spun că am un curaj deosebit. Eu le răspund că fără meserie nu poți fi curajos. Poate exagerez, dar așa simt.

— Sînteți curajos numai la 80 de metri sau și pe pămînt, printre semeni ?

— Și.

— Unde e riscul mai mare ?

— Jos. Fierul îl îndoi cum te duce capul, meseria. Fiecare om însă este altfel. Trebuie să ai răbdare. Firi diferite, puteri, minți diferite, mare răbdare.

— Cum erau oamenii care au construit prima cocserie a țării, cea de la Onești ?

— Tari. N-aveau de ales. Condițiile erau grele, tehnologia nepusă la punct, tratamentul termic al sudurilor se făcea cu cărbuni și așa mai departe.

— Vorbeam de curaj. Ce ați mai putea spune ?

— Sînt un om cumpănit și gîndesc bine lucrurile. Curaj nu înseamnă să te arunci orbește înainte. Nimeni n-are nevoie de curajul tău dacă după el vine o catastrofă. Dar, desigur, se poate discuta despre așa ceva și pe alte planuri. Unii zic : l-am criticat pe director, sînt curajos.

— La dumneavoastră în întreprindere cum e ?

— Noi sîntem prieteni. Toți am fost colegi, și secretarul de partid și directorul, care a fost sudor, oameni împătimiți de meserie și drepți.

— Dar dacă n-ați fi fost colegi ?

— Am lucrat și în alte întreprinderi și am avut curajul să-i spun directorului, cînd era cazul, că n-are dreptate.

— Ați spus singur, am avut curaj.

— Din cauza cîtorva, s-a ivit obiceiul. E un curaj care n-ar trebui să existe, să se discute. Orgoliul unui conducător de întreprindere a născut și gluma, dar mai înainte prejudecata.

— Care e gluma ?

— Unul îi spune directorului său : poștele de la cap se împute. Da, îi răspunde directorul, dar nu uita că de la coadă se curăță. Se mai întîmplă din nefericire și așa. Oamenii se ridică mai greu ca rafinăriile. Eu mă tot ciondănesc cu șeful de șantier, după o oră ne trece și el zice că din contradicții se naște progresul. Așa se întîmplă și în consiliul oamenilor muncii. Dezbatem cinstit, cu argumente problemele de muncă, de viață. Profesionalismul și adevărul sînt armele democrației noastre.

— Aveți de toate, meseria pe care v-ați dorit-o, casa aceasta frumoasă, familia... Sînteți mulțumit ?

— Absolut. Rezultatele mele le datorez și soției, o femeie nemaipomenită. Cum aș sta eu cățărat acolo la aproape o sută de metri dacă aș ști că acasă ceva nu e în ordine, că nevasta nu înțelege nimic din meseria mea și abia așteaptă să mă întrebe „de unde ai venit la ora asta?", cînd mie îmi vîjîie capul și de griji și de oboseală ? Chiar cînd am făcut casa, eu am făcut calculul de rezistență, iar soția a fost cu aranjatul. Noi am dat și cu bidineaua și cu mătura. Au trecut cincisprezece ani și n-are nici o fisură, deși cutremurul a dărîmat ceva și pe aici.

— Cea mai frumoasă întîmplare a vieții dumneavoastră care a fost ?

— Cea mai mare bucurie : instalația de producere a cocsului de la Teleajen. A fost cea mai grea lucrare. Punerea în funcțiune, iarna, pe un ger de crăpau pietrele. O lucrare excepțională care a atins foarte repede parametrii proiectați.

— Sînteți un om norocos ?

— Nu cred. Nu prea cred în noroc. Mereu am spus că am avut un mare și singur noroc : norocul de muncă.

RĂZVAN BĂRBULESCU ■

Cuget, deci exist

Memoriile sau despre personalitate

Ori de cîte ori întîlnesc, în confesiunile publice ale unor scriitori români contemporani, gesturile unei vieți cotidiene de excepție, mă întorc cu gîndul la lecția de personalitate pe care ne-o oferă **Jurnalul** lui Stendhal. Scris fără să știe nimeni și pentru a nu fi publicat, dar cu speranța că toată lumea știe de el și că, mai devreme sau mai tîrziu, va fi tipărit, un jurnal poate fi și o semnificativă mărturie a forței unui mare scriitor de a contrazice violent imaginea legendară pe care și-o face despre viața cotidiană a marilor personalități cititorul mediocru. Căci, prin efect de psihologie socială, cititorul mediocru presupune unui mare scriitor un cotidian neobișnuit plasat în transcendent sub semnul unor succesive și, de invidiat, gesturi livrești. De aici banala dezamăgire : cum, grasul ăsta a scris acea frumoasă poveste de dragoste ? Iată deci, oriunde și oricînd, confesiunile unui mare scriitor se confruntă fatal cu imaginea idealizată a vieții sale personale în conștiința unui cititor care așteaptă de la un jurnal confirmarea clișeelor sale despre cotidianul marilor personalități. Și între aceste clișee nimic nu întrece, cred, în frecvență și putere de influențare, pe cel al unei vieți amoroase de excepție. Cîte amoruri nedeclarate, nu presupune unui mare scriitor cititorul mediocru ? Cîte gînduri și mai ales gesturi frumoase față de femeile iubite nu sînt atribuite unui mare scriitor de către tinerele cititoare ? Cîte femei reale nu sînt suspectate ca puncte de plecare pentru personajele feminine ale unui roman ? Publicat întîia oară în 1888, Jurnalul lui Stendhal, scris, după mărturia autorului, ca un **„proces verbal matematic și inflexibil privind felul meu de a fi"**, surprinde prin sfidarea acestor clișee privind viața sentimentală a unui mare scriitor. Cititorul obișnuit, sentimental și nostalgic, nu poate fi decît șocat de imaginea omului Stendhal, așa cum se conturează din jurnal, un ins gras și grosolan, care nu se înflăcărează în orgoliu, ca Julien Sorel, nu suspină sentimental, ca Fabricio, ci face din iubire un prilej de contabilitate fixă. Spre disperarea tinerelor cititoare, omul din jurnal, autorul unora dintre cele mai patetice povești de dragoste din istoria literaturii, e un ins în necontenită căutare de fuste, constatînd mereu, cu nemulțumire, insuficienta cantitate de ceea ce liceenii numesc „amoruri fizice".

E de ajuns să ne gîndim la ifosele aristocratice ale publicului căruia îi era destinată această notare rece, necruțătoare în exactitatea sa, a vieții intime, pentru a sesiza încă o dată cîtă forță de a fi el însuși trebuie să fi avut Henri Beyle pentru a-și permite să apară, în viața amoroasă, așa cum a fost într-adevăr. Și, întorcîndu-ne la gesturile căutate, livrești, din unele din confesiunile publice ale scriitorilor noștri contemporani, ce lecție de forță a unui mare scriitor ! Căci în ifosele unei vieți personale de excepție, de care vorbeam mai sus, se ascunde teama scriitorului român de a înfrunta clișeele și prejudecățile, teama de „ce-o să zică lumea". O teamă ușor de recunoscut nu numai în jurnale și interviuri, ci și în creația propriu-zisă. Cum s-ar putea explica altfel decît prin teama ca nu cumva cititorul să presupună o identitate între personajul principal și scriitor clișeul virilității depline a personajului principal din multe romane contemporane ? Cum s-ar putea explica altfel decît prin teama de a nu se presupune o viață personală lipsită de preocupări intelectuale excesiva filosofare din proza noastră contemporană ? Și cum s-ar putea explica altfel decît prin grija de „ce o să zică lumea despre mine", o anume prudență de a nu merge pînă la capăt, care face ca multe din valoroasele noastre creații să dea sentimentul că se opresc undeva pe la jumătate, parcă intimidate de gîndul c-ar putea fi capodopere ale literaturii universale ? Considerînd ca singur gest care te legitimează ca scriitor creația propriu-zisă, sfidînd imaginea falsă despre viața personală a scriitorului, imagine sub presiunea căreia generosul talent al multor tineri se risipește în gesturi cabotine, Stendhal a avut curajul să fie el însuși în tot ce a făcut. E, poate, explicația gestului său revoluționar din creația literară.

ION CRISTOIU ■

Ţărani care se ţin de cuvînt

...Era pe la jumătatea lunii februarie, într-o zi care se zvircolea să facă pasul de trecere de la iarnă la primăvară, o zi în care toate anotimpurile îşi dăduseră parcă întîlnire şi se sfădeau între ele fiecare cu argumentele sale de fulgi, de ploaie, de vînt şi de soare. Era totuşi o zi frumoasă, o zi bună pentru agricultură. Într-o asemenea zi l-am cunoscut pe Ilie Călugăru, preşedintele Consiliului unic agroindustrial Stîlpu, din judeţul Buzău, dar după multe căutări întinse prin cîteva sate şi comune, prin cîteva ferme şi unităţi de mecanizare, grajduri şi alte asemenea locuri. Preşedintele, însoţit de colaboratorii săi, umbla de colo-colo pentru a cunoaşte „moşia" de care trebuia să se ocupe, inventariind bunurile, făcînd cunoştinţă cu oamenii, ascultîndu-le sfaturile. Ştiam că acest Ilie Călugăru luase cuvîntul la Congresul ţărănimii şi încă cel dintîi. Nu spusese multe cuvinte atunci. Acum însă avea de spus cu mult mai multe pentru că trecerea cuvîntului în faptă îl obliga s-o facă. Am putut sta liniştiţi de vorbă de-abia seara tîrziu, după ce omul îşi încheiase o foarte lungă zi de muncă, egală cu cele dinaintea ei şi cu următoarele.

— S-au adunat, în consiliul unic, cam 22 de mii de hectare de pămînt, şapte cooperative agricole de producţie, două întreprinderi agricole de stat, o staţiune de cercetări legumicole, o secţie de preindustrializare a tomatelor, un complex de sere şi solarii, ca să nu le pomenesc decît pe cele mai importante unităţi reunite în urma documentelor de partid care au dus la actuala formă de organizare a agriculturii, îmi spune Ilie Călugăru. Or, după ce ne-am însuşit materialele politice cunoscute, pentru a şti ce anume avem de făcut, am trecut la lucru, încercînd să începem cu... începutul, adică să ne cunoaştem posibilităţile pentru a gîndi cît mai corect viitoarele noastre acţiuni. Cred că este perioada cea mai dificilă, dar de care va depinde întreaga noastră activitate următoare.

Preşedintele Ilie Călugăru este un om cu experienţă în probleme de agricultură. Fiu de ţărani de pe Valea Buzăului, el devine mecanizator, apoi maistru mecanic şi organizator de partid, urmînd la cursurile de zi şi absolvind Academia „Ştefan Gheorghiu", secţia organizare-planificare a economiei naţionale, încă de acum şase ani. La 40 de ani, cît are în prezent, primeşte o funcţie de mare răspundere, de care este profund conştient.

— Nu pot să uit ce s-a spus despre actuala organizare a agriculturii : că ea marchează o nouă revoluţie în acest sector vital al economiei noastre. Poate părea ciudat unora, care gîndesc că revoluţia se înfăptuieşte o singură dată... Mie, care am asistat la lucrările Congresului ţărănimii, nu mi se pare... Îmi dau seama că trăim un proces permanent dinamic şi că, într-o perspectivă ce trebuie atinsă cît mai curînd, deosebirile apărute la un moment dat, şi încă prezente, între proprietatea de stat şi cea cooperatistă vor trebui să se atenueze şi să dispară chiar, în sensul ca ambele să se bucure de condiţii superioare de valorificare. Cultura cerealelor se face doar pe jumătate din suprafaţa de teren agricol, adică pe 10 mii de hectare, celelalte fiind afectate pomiculturii, legumiculturii, viticulturii. Numărul bovinelor se situează în jurul a 12 mii, ovinele ajung la 20 de mii, păsările la 100 de mii. Mijloacele mecanice de care dispunem, deşi suficiente acum — peste 400 de tractoare, 120 de combine, semănători etc. — nu înseamnă că ne scutesc de o foarte precisă planificare a activităţii lor sau de ignorarea acţiunii de întrajutorare practicată şi în cadrul vechilor consilii intercooperatiste, dar la o cu totul altă scară şi în aşa fel încît toţi oamenii să fie mulţumiţi. Vreau chiar să notaţi că, în consfătuirile pe care le-am avut cu aceşti oameni, am constatat nu numai interesul lor pentru îmbunătăţirile aduse prin noul sistem, ci şi o mare capacitate de înţelegere a acestuia, o disponibilitate şi o înţelegere deosebite pentru promovarea lui. I-am auzit spunînd că se simţea nevoia unor astfel de hotărîri, că ele erau aşteptate şi am înţeles mai profund, atunci, necesitatea menţinerii unei permanente legături cu viaţa reală, cu problematica creată de activitatea practică. În noul cadru avem posibilitatea punerii la punct a unui sector mecanic foarte puternic, prin reunirea capacităţilor staţiunilor de maşini agricole şi ale întreprinderilor agricole de stat, care să satisfacă mult mai eficace decît pînă nu demult nevoile producţiei agricole. Sigur, în ceea ce priveşte „zonarea" culturilor nu vom putea acţiona practic decît la toamnă, dar pînă atunci vom gîndi, discuta şi preciza cum să arate această „zonare". Întrevăd, deja, crearea unor sectoare de chimizare, iar în privinţa forţei de muncă, problemă la zi în agricultură, ei bine, rezolvarea ei va fi uşurată de noul cadru în care acţionăm pentru că o vom repartiza mult mai raţional, nu numai în perioadele campaniilor ci şi în golurile care apăreau în mod obişnuit, prin înfiinţarea unor activităţi industriale care să reţină forţa de muncă şi să o valorifice în folosul colectivului şi al fiecărui om. Ca titular de plan, consiliul unic dispune şi răspunde de mijloacele existente, aspect foarte important pentru că el obligă la iniţiativă, ştiut fiind că la consfătuirea cu cadrele de conducere din industrie, transporturi şi agricultură, conducerea partidului a trasat sarcina dublării producţiei agricole în următorii ani. Mecanizatorii ştiu că retribuţia lor se va face în raport direct cu producţia realizată pe suprafeţele lucrate şi sînt interesaţi mai mult ca oricînd pînă acum să-şi execute în condiţii cît mai bune sarcinile pe toată durata sezoanelor, adică de la lucrările de primăvară pînă la recoltat şi transportat recolta.

Acum cîteva zile am revenit în comuna Stîlpu pentru a vedea cum au prins viaţă ideile exprimate de Ilie Călugăru. El se afla la Galaţi la cursuri de perfecţionare. Am stat însă de vorbă cu Aurel Gagu, preşedintele C.O.M. şi membru în consiliul unic agroindustrial din localitate.

— În prezent am stabilit secţiile de mecanizare pe tot sectorul mecanic şi oamenii lucrează din plin. Numai la I.A.S. sînt 6 ! Primele rezultate, pe lîngă cele ţinînd de planificare : în bazinul legumicol am găsit utilaje insuficient folosite sau deloc folosite. De pildă, frezele. Dar şi alte mijloace specializate. Le-am dus pe toate acolo unde aveau ce face. În cele 6 magazii de piese şi materiale preluate am aflat stocuri de piese după care alte unităţi plîngeau. Aşa s-a întîmplat la Pajiştea, Săhăteni. Erau ingineri agronomi care nici nu se cunoşteau. Unii cu o mai mare experienţă. Alţii mai tineri. Acum se sfătuiesc, iau hotărîri împreună, fiecare ştie ce nevoi are celălalt, ce dificultăţi. Problema unuia a devenit a tuturor. La un inginer cum este Nelu Batog, de la S.M.A., vin acum mai toţi tinerii să ceară o părere. Batog munceşte de 28 de ani în agricultură. Vă daţi seama ? Dar chiar şi într-o unitate ca S.M.A.-ul nostru, v-o spun deschis, munca nu era riguros controlată, ceea ce se afirma nu se şi verifica totdeauna. Acum nu mai merge aşa. Ştim exact ce se trece la „acord" şi ce la „regie" în I.A.S.-uri. Acum trei zile am plătit retribuţia, că sînt şi contabil şef, şi unii oameni mă întrebau : de ce eu iau atît şi cutare atît ? Acum mi-a fost mai uşor şi mai clar să le explic : cînd ai văzut că nu ai de lucru, de ce nu te-ai dus la şeful de fermă să-i spui ? Că avea nevoie de forţă de muncă. Sigur, oamenii vor trebui să-şi schimbe nişte deprinderi, să înţeleagă că dacă în satul lor nu-i de lucru, poate fi în cel de alături, adică nu la „vecini", ci la „tovarăşi", că toţi sînt în acelaşi consiliu. Şefii de fermă, ca să rămîn la acelaşi exemplu, trebuie şi ei să înveţe să apeleze la toţi cei care dispun de timp, să fie atenţi şi grijulii faţă de aceşti oameni găsindu-le, permanent, un loc de muncă.

Iată deci că încă din această primăvară, noul sistem de organizare a agriculturii a început să trăiască, să răscolească conştiinţele şi să clatine mai vechi obişnuinţe. Sînt şi lucruri încă neclarificate : cine răspunde, în sectorul zootehnic, de diferitele instalaţii ? Cel de la C.A.P. ? Şeful sectorului mecanic al consiliului ? Cînd se vor pune de acord dispoziţiile care sosesc pe teren de la diferite organisme ale aceluiaşi minister, cum sînt cele privind zootehnia sau legumicultura ? Dar preţurile practicate în prezent, în mod diferenţiat, pentru lucrările efectuate la I.A.S. şi C.A.P., nu vor trebui şi ele unificate, astfel ca oamenii să nu se uite strîmb unii la alţii ştiind că întreprinderea agricolă de stat plăteşte mai puţin decît cooperativa chiar în cadrul aceluiaşi consiliu ?

Unele rezultate la care nici nu ne-am fi aşteptat, continuă Aurel Gagu, se întrevăd acum foarte clar. De exemplu, autonomia fermelor va duce, absolut sigur, la eliminarea surplusului de personal în sectorul „suprastructurii", unde unii ingineri sau tehnicieni nu prea au ce face. Sau alt exemplu : avînd 6 ateliere, le-am specializat pe categorii de reparaţii, unele pentru tractoare, altele pentru combine şi aşa mai departe. Oamenii se vor specializa. Nu mai spun că o serie de cheltuieli, nu neimportante, privind corespondenţa şi mai ales telefoanele au început să scadă vertiginos. Acum ne costă abia cîţiva bani ca să vorbim cu o unitate de-a noastră, şi pe aceasta la fel. Înainte, toate treceau prin Buzău şi chiar mai pe departe...

Pe Ion Iancu, vicepreşedintele consiliului popular comunal, l-am întîlnit la şantier. Era acolo şi instructorul judeţean de partid, care ajută consiliul în perioada cît lipseşte preşedintele acestuia, Ilie Călugăru. Aproape 70 de oameni, dacă nu mai mulţi, munceau de zor, profitînd şi de ziua frumoasă, la finisarea fundaţiilor unei construcţii noi.

— Îi dăm zor, îmi spune Ion Iancu, să terminăm clădirea. Va avea parter şi două etaje, în total 12 apartamente pentru specialiştii care lucrează aici, ingineri, medici. Este o sarcină dată de conducerea superioară de partid ca tehnicienilor să le asigurăm condiţii civilizate de trai chiar în comună. La 23 August vrem să le dăm cheile în mînă.

Discutăm şi despre implicarea conducerii locale în problemele ridicate de reorganizarea agriculturii.

— Nu ne mărginim la aspectul formal, continuă Ion Iancu, adică la faptul că primarul Mihai Catargiu face parte din consiliu. La nivelul comunei sîntem răspunzători de ceea ce se întîmplă : urmărim şi sprijinim atît I.A.S.-ul cît şi C.A.P.-ul pentru ca ambele să-şi îndeplinească cel puţin sarcinile ce le revin. Urmărim asta cu planul în faţă. La Sărăţeanca, altă comună, şi ea inclusă în noul consiliu, nu ştiu ce se întîmplă, dar aici sînt obligat să ştiu. Fiecare activist al consiliilor populare face sau trebuie să facă acelaşi lucru. Am sprijinit acţiunea de inventariere a tuturor terenurilor apte de a reveni agriculturii, inclusiv spaţiile ce se vor crea odată cu sistematizarea comunei, ca şi alcătuirea echipelor mixte de mecanizatori şi cooperatori, pentru că îi cunoaştem pe cetăţeni mai bine decît alţii, ne spunem cuvîntul şi în ceea ce priveşte stabilirea viitoarelor culturi de pe pămîntul aparţinător şi încercăm să răspundem cît mai bine tuturor solicitărilor venite din partea consiliului unic agroindustrial.

EMIL LEONARD ■

CAROLINA IACOB : „Cap de copil"

În marţea în care Dumitru Tîrcolea a fost ales preşedinte, au fost trei ceasuri bune

E destul de cald, dar Dumitru Tîrcolea, preşedintele Cooperativei agricole de producţie din Buzescu, judeţul Teleorman, e înfofolit ca de iarnă. Are şubă şi căciulă. Alături, pe capra docarului, inginerul şef Gheorghe Cristea poartă un fel de bluză de trening, trasă peste o vestă de lînă. Venim de la cîmp, zice primul, lăsîndu-ne să ne mirăm în voie, căci întîlnirea noastră se petrece pe un drum lăturalnic şi la un loc deschis, nu departe de tarlaua pe care se execută cea de-a doua praşilă la porumb, iar la cîmp, continuă preşedintele, vîntul suflă dinspre Dunăre, pătrunzînd pînă la oase.

Cum vremea a fost bună, evoluînd, mai ales după ploaia de deunăzi, în favoarea agriculturii, ne interesăm în ce măsură au fost valorificate aici, la o aruncătură de băţ de capitala Teleormanului, condiţiile prielnice din această primăvară. Altfel spus, vrem să aflăm care e, concret, stadiul lucrărilor la Buzescu, dar Dumitru Tîrcolea nu se arată prea grăbit cu răspunsul. Scoate din buzunarul şubei un spic de grîu şi, aşezîndu-l într-o palmă aspră de muncă, îi numără boabele pe îndelete, cu vîrful bătătorit al arătătorului. Sînt 36, ceea ce vrea să însemne că situaţia la zi e bună. Lucrările au fost făcute în grafic, iar tehnologia a fost respectată întocmai, existînd indicii că buzeştenii vor obţine anul acesta, la grîu, în teritoriu neirigat, o producţie mai mare ca cea precedentă, cifrată la 4 mii de kilograme la hectar. Situaţia ar fi putut fi, ne e dat să înţelegem, şi mai bună, rîvna şi seriozitatea cooperatorilor reprezentînd temeinice garanţii în acest sens, dacă pămînturile comunei s-ar fi bucurat de îngrăşăminte. Dar nu s-au bucurat. Peste 40 de hectare, calculează Gheorghe Cristea, au rămas fără îngrăşăminte la grîu şi de 4 ori mai multe la porumb, situaţie păgubitoare şi cu atît mai greu de explicat cu cît, la vreo 30 de kilometri distanţă de Buzescu, la Turnu Măgurele, funcţionează un important combinat ce nu poate onora, iată, nici măcar contractele semnate cu vecinii ! La porumb, reia preşedintele o idee mai veche, am experimentat 24 de hibrizi. Pe cei mai eficienţi am hotărît să-i extindem pe suprafeţe mari, dar sînt semne că nu vom ajunge la rezultatele scontate, căci n-am putut da hibrizilor, în cultură, îngrăşămintele cerute de tehnologie !

Rămînînd la porumb, să notăm că, după constatări proprii şi după informaţii primite din caietul cu scoarţe albastre al preşedintelui, densitatea plantelor la hectar este cel puţin mulţumitoare. A doua praşilă mecanică e aproape gata, afirmaţie valabilă şi pentru sfecla-de-zahăr. Răritul acesteia s-a încheiat, iar lupta cu buruienile, aprigă în această perioadă a anului, cînd buruienile răsar precum ciupercile după ploaie, a dat cîştig de cauză cooperatorilor care şi-au făcut cu prisosinţă datoria asigurînd, harnici şi vigilenţi, condiţii optime pentru dezvoltarea culturilor. La legume, plantatul s-a încheiat. Acum se lucrează, cu toate motoarele în plin, la întreţinere, la palisat şi la tratamente, inginera Margareta Mihai conducînd operaţiile nu numai cu pricepere, ci şi cu bărbăţie. Aflăm că această femeie şi jumătate, cum o numeşte Dumitru Tîrcolea, e de fel din Buhuşi. A ajuns aici, în celălalt capăt al ţării, după terminarea facultăţii, şi după ce a dat bună ziua, a anunţat că imediat după terminarea stagiaturii se va întoarce în Moldova natală. Nu s-a mai întors. S-a legat, mai întîi, de pămînt. S-a legat, apoi, de oamenii locului, răzbătători şi inimoşi, de Elena Vlad sau de Opriţa Răduţ, de pildă, alături de care o surprindem muncind cot la cot, după un orar al zilei care se confundă cu cel al necesităţilor momentului, depăşind nu o dată 15 ceasuri. S-a legat, în sfîrşit, de bărbat, căsătorindu-se cu un profesor de geografie din comună, născînd doi copii la maternitatea din Buzescu, zidindu-şi casă şi fiind, una peste alta, mulţumită de sensul pe care l-a căpătat biografia ei.

Unul dintre cei care au convins-o să rămînă a fost Dumitru Tîrcolea, preşedinte al cooperativei din 1959. Comunistului Dumitru Tîrcolea i-au trebuit numai 23 de ani ca să fie ales, în 1959, tocmai întors de la militărie, în fruntea cooperatorilor şi mai puţin de o oră ca să facă, a doua zi după numire, inventarul cooperativei. Numărătoarea a avut loc într-o marţi, pe 26 sau pe 28 octombrie, nu-şi mai aduce aminte data cu exactitate, dar o poate verifica, şi s-a terminat repede pentru că n-au fost de numărat decît 6 atelaje, 12 vaci şi 9 scroafe, întreaga avere a celor 116 familii limitîndu-se pe atunci la 260 de hectare, un grajd şi vreo sută de mii de lei. Se zice, dac-o mai crede cineva în aşa ceva, că marţea are trei ceasuri rele, dar cea în care comunistul Dumitru Tîrcolea a fost ales preşedinte, nu există nici o îndoială, n-a avut. Cînd zicem asta, ne gîndim la cele 2 785 de hectare pe care buzeştenii le cultivă în prezent, cu 500 de braţe harnice, la cele 20 de milioane de lei reprezentînd averea obştească a cooperativei, la cele 46 de obiective de construcţii, la cele 1 000 de capete de taurine şi, firească, la titlul de Erou al Muncii Socialiste cu care localnicii au fost distinşi în 1976 pentru producţii record la grîu, porumb, floarea-soarelui şi sfeclă-de-zahăr.

Că buzeştenii sînt aşa cum sînt, adică întreprinzători şi gata să preia din mers orice idee nouă, din care să scoată bani suplimentari şi bunăstare, ne-o demonstrează şi ultima dintre isprăvile lor, anume amenajarea curţii cooperativei. Era aici, între drumuri de acces asfaltate şi gospodăreşte văruite pe laturi, un întins spaţiu liber, pe jumătate nefolosit, pe jumătate acoperit cu lucernă şi porumb furajer, de pe care reveneau, anual, cam 5 mii de lei la hectar. Plecînd de la ideea exploatării la maximum a fiecărei palme de pămînt, cooperatorii s-au gîndit să aşeze pe acest pămînt mai degrabă sterp cîteva solarii, drept pentru care, spre sfîrşitul anului trecut, au început, cum zice Dumitru Tîrcolea, să dea din coate. Văzînd ce şi cum, au obţinut de la I.M.M.R. din Roşiori nişte ţevi, tocmai bune de fier vechi, pe care le-au îndreptat, făcînd din ele stîlpii de susţinere. De la I.A.A.E. din Alexandria au primit cîteva capete de baterii din care, sudîndu-le, au confecţionat scheletul metalic. Cele trei solarii fiind gata, buzeştenii le-au acoperit mult înaintea altora, în ultima zi a lunii ianuarie, după memoria caietului cu scoarţe albastre. Unii au clătinat din cap, iar alţii au rîs, e rîndul preşedintelui să rîdă în barbă, prevestind că prima zăpadă va smulge foliile şi va lăsa răsadurile sub cerul liber, pradă vîntului şi gerului. Dar nu s-a întîmplat aşa. Zăpada n-a lipsit, îşi aminteşte Opriţa Răduţ, de la 12 ani în cooperativă, adusă de mînă de tatăl său, azi tehnician agronom cu fermă în primire, s-a înălţat pînă la un metru, dar noi făcusem treabă zdravănă şi solariile s-au comportat bine. După cum vedeţi, întăreşte Ioana Moraru, asistată şi aprobată de Floarea Dobrică, densitatea plantelor e reuşită, cred că vom scoate un kilogram şi jumătate de roşii pe fiecare tulpină, ceea ce vrea să însemne, calculează rapid Dumitru Tîrcolea, la două producţii anuale, cam 300 de mii de lei la hectar. Adică un randament de 60 de ori mai mare.

Ne despărţim de gazdele noastre la aceeaşi răspîntie de drumuri. De-acum, îl auzim pe preşedintele cooperativei agricole din Buzescu, judeţul Teleorman, n-are nici un rost să mai lepăd şuba. Trebuie să treacă acceleratul de Zimnicea, deci s-a făcut seară. Zicînd asta, se urcă în docar, pornind parcă, peste cîmp, în întîmpinarea acceleratului.

OVIDIU IOANIŢOAIA ■

Inul și cinepa (IV)

Durerea de cap numită Baloteşti este tratabilă

Intîi a fost un conac boieresc, apoi o lăptărie, apoi o mezelărie, apoi o filatură. Din '74 însă la Baloteşti, în jurul acestei vechi şi modeste clădiri s-au ridicat construcţii de anvergură pentru o filatură de in în amestec cu poliester, pentru finisajul ţesăturilor de in, pentru o ţesătorie şi altele.

La **ÎNTREPRINDEREA TEXTILĂ FILATURA ŞI FINISAJUL BALOTEŞTI** m-am dus pentru că într-una din multiplele discuţii cu inarii, cineva a rostit formula sintetică şi şocantă : „durerea de cap Baloteşti" ; şi m-am dus şi pentru că noi, cu articolele noastre, am vrut nu numai să relevăm probleme, ci şi să contribuim la rezolvarea lor. La Baloteşti m-au primit tovarăşul inginer **Paul Vasile,** directorul întreprinderii, şi tovarăşul **Mircea Deliu,** inginerul şef. Discuţia a fost lungă, însă iată, pe scurt, de ce dau Baloteştii dureri de cap :

Majoritatea lucrătorilor întreprinderii sînt veniţi din sate. Deci au o dublă calitate — şi de muncitor şi de ţăran. Dublă calitate care generează însă şi necazuri : cînd sînt urgenţe în agricultură, cum, de pildă, sînt cele din perioada însămînţărilor, apar absenţele de la locurile de muncă din întreprindere. Asta ar fi o problemă.

Apoi, vecinătatea cu Bucureştiul. Capitala atrage oamenii cu sursele sale de aprovizionare, cu sursele sale de distracţie, cu luminile sale şi unii o preferă Baloteştiului, pe lîngă sau prin care doar trec, fără să rămînă încadraţi stabili, de nădejde. O problemă nu chiar de neglijat, pentru că unii care au plecat, întrebaţi de ce-o fac, au spus că, trebuind să se aprovizioneze de la Bucureşti şi să caute o distracţie tot acolo, din pricina drumurilor, ajunge să-i coste un ou vreo 5 lei şi un film vreo 15.

Sigur, acestea sînt greutăţi ale oricărei unităţi noi — pentru că întreprinderea din Baloteşti, faţă de amploarea dezvoltării sale din ultimii ani, poate fi considerată o întreprindere nouă — şi tot sigur este că la problemele fluctuaţiei de personal se răspunde cu multe dezbateri şi cu multe zbateri, urmate, în bună măsură, şi de fapte concrete. Notez, fiindcă merită notate, faptul că s-a construit un bloc cu 32 de apartamente şi cu magazine la parter ; faptul că în planul pe '79—'80 este trecută darea în folosinţă a încă unui bloc cu 70 de apartamente, a unei cantine cu 1000 de locuri : faptul că joile şi simbetele tineretului, precum şi existenţa unor formaţii artistice, au început să capete tradiţie. Sînt astfel create, firește în timp, condiţii care să-i tenteze pe lucrătorii întreprinderii să rămînă în Baloteşti, această comună care va deveni un adevărat centru muncitoresc.

Pentru aceasta însă cei de la Întreprinderea textilă trebuie înţeleşi şi cît mai prompt ajutaţi. Astfel :

● **Trustul de construcţii al judeţului Ilfov** şi chiar tovarăşul director **Alexandru Cimpoia,** personal, să facă totul (cu toate că şi dumnealor, mi-au spus-o chiar tovarăşii Paul Vasile şi Mircea Deliu, au necazuri cu forţa de muncă), pentru a le da inarilor, la termenele din plan, construcţiile de care au nevoie.

Tovarăşa Elena Nae, preşedinta Comitetului Uniunii sindicatelor din întreprinderile de industrie uşoară să nu-şi uite promisiunea şi să aloce şi alte fonduri pentru investiţii sociale la Balotești.

● Tovarăşul **Cornel Constantinescu,** directorul I.T.A. Ilfov, şi tovarăşul **Dumitru Stoian,** directorul I.T.B., să se consulte şi să rezolve problemele de transport ale inarilor navetişti de la Baloteşti. Prelungirea liniei autobuzului 49 din Capitală cu încă vreo 4 km ar depăşi hotarul judeţului Ilfov, însă ar ajuta rezolvarea problemei fluctuaţiei personalului de la o întreprindere în al cărei bun mers sîntem cu toţii interesaţi (dealtfel, se pare că pe alte linii de autobuz există asemenea precedente).

● Tovarăşii de la **Consiliul popular comunal Baloteşti** şi de la **Consiliul popular judeţean Ilfov** — care au putere de decizie în această privinţă — să aibă bunăvoinţă. să colaboreze şi chiar să făptuiască pentru înfiinţarea, cît mai urgentă, a unui centru de carne la Baloteşti ; să binevoiască să acţioneze şi pentru repartizarea terenurilor necesare pentru crearea unei baze sportive (terenuri de fotbal, handbal şi tenis şi un strand). Pentru a ne fi apelul mai bine înţeles, precizăm că dintre lucrătorii Întreprinderii textile din Baloteşti circa două treimi sînt navetişti: 964 din judeţul Ilfov, 116 din judeţul Prahova şi 100 care-şi fac naveta cu bicicleta ; că maşina de 7,30 e o mare problemă ; că întreprinderea textilă are în dotare utilaje de performanţe mondiale, care ar atrage meşteri chiar din Capitală, dacă ar avea un acces mai lesnicios ; că fluctuaţia foarte ridicată (850 plecări, 850 încadrări în 1978) afectează nivelul de calificare al oamenilor întreprinderii şi exigenţele de calitate ale producţiei.

● Forurile de decizie superioare vor trebui să hotărască — într-un viitor nu prea îndepărtat — deschiderea, tot la Baloteşti, a unei investiţii industriale care să aibă nevoie de forţă de muncă bărbătească. Pentru că, iată, la întreprinderea textilă majoritatea încadraţilor sînt... încadrate şi încă fete tinere, care au viaţa înaintea lor şi care, împreună cu soţii , vor alcătui populaţia stabilă a viitorului centru muncitoresc Baloteşti.

Dar la Baloteşti inarii au de înfruntat nu doar probleme inerete — însă nu chiar de tot inerente ! — începutului, ci şi probleme specifice breslei dumnealor. Şi acestea aduc dureri de cap, însă — credem — tot tratabile.

O problemă o constituie lipsa de cadre calificate. E vorba de o întreprindere tinără, cu oameni tineri care n-au bătrîni, deci n-au de la cine învăţa, şi vrînd-nevrînd, redescoperă meseria. Interlocutorii noştri au fost unanim de acord că este stringent necesară reînfiinţarea secţiei de filatură în la Facultatea de industrie uşoară din Iaşi. De ce această reînfiinţare nu s-a făcut, e o întrebare la care aşteptăm răspunsul din partea conducerilor **Ministerului Industriei Uşoare** şi **Ministerului Educaţiei şi Învăţămîntului.**

O altă problemă o generează utilajele şi, mai ales, absenţa pieselor de schimb. Reprezentanţii inarilor de la Baloteşti acuză, în general, maşinile moderne, fie româneşti, fie străine, că — tratînd inul cu şoc, nu cu blîndeţe — fură din calitatea sa. Dincolo de această vină — credem — mai mult a celor care concep maşinile şi a celor din cercetare — iată şi o vină a celor care construiesc maşinile : calitatea slabă a pieselor de schimb. Vizat direct este aici **IMATEX Tg. Mureş,** de la care, de asemenea, aşteptăm o replică. Precum aşteptăm şi de la factorii de resort din **M.I.U.** şi **M.I.C.M.,** cu privire la o altă întrebare, izvorîtă tot dintr-o realitate incomodă : a fost bine că întreprinderile acelea, să le numim mecanic-şef, care produceau şi asigurau cantitativ piese de schimb pentru maşinile inarilor au fost transferate de la M.I.U. la M.I.C.M. ?

Pentru sfîrşit am lăsat marea problemă a materiei prime. Întreprinderea textilă din Baloteşti a primit, în primele patru luni ale anului curent, numai 61 la sută din necesarul de fuior pentru care avea repartiţie : asta cu privire la cantitate ! Cu privire la calitate, lucrurile stau cam la fel : producătorii au trimis fuior cultivat pe loturi mici, care deci determină mari diferenţe de culoare pe ţesături (acestea arătînd brăzdate ca o pijama) şi care mai determină şi dese întreruperi în producţie, cu efecte negative şi asupra capacităţii producţiei. Inarii din industria prelucrătoare au aflat că au primit materie primă pe care nici topitorii n-au vrut, iniţial, s-o ia, dar pînă la urmă, totuşi au luat-o de la agricultori.

În pofida greutăţilor, inarii din Baloteşti au şi realizări şi o stare de spirit bună. Iată o parte din realizări : în '78 faţă de '77 au realizat o producţie cu 15 la sută mai mare ; în '79, pe primele patru luni .şi-au realizat planul, deşi e mai mare, la toţi indicatorii, în afara exportului. Şi iată şi două semne de bun moral de combatanţi : tovarăşei inginer **Lidia Bunea,** şefa atelierului de creaţie, pur şi simplu îi străluceau ochii de o mîndrie, aş numi-o profesională şi omenească, atunci cînd mi-a arătat arhiva cu produsele întreprinderii ; iar tovarăşul director Paul Vasile, la un moment dat, aşa printre lucruri concrete şi prozaice, mi-a spus : „Pînă nu îmbrăcăm toată lumea cu in nu ne lăsăm".

NELU IONESCU ■

PAUL RĂDULESCU : „Peisaj"

Se naşte o podgorie

Fetească Regală, Riesling, Aligote, Merlot. Soiuri pure, care se „şcolesc" la Asociaţia viticolă intercooperatistă din Topoloveni — Argeş. Pe mai bine de 40 de hectare sînt plantaţi la intensiv 500 000 de butaşi de viţă de rasă, supravegheaţi, îngrijiţi, dădăciţi, mai bine zis, pentru că ei sînt cei care, în 1983, vor asigura o producţie de 10 000 kg struguri la hectar.

— De ce şcoală de viţă ?

— Pentru că vrem să fim independenţi, mai ales în ce priveşte materialul săditor, mă lămureşte ing. Ştefănescu Gheorghe, directorul asociaţiei. Avem 500 de hectare cu vie pe dealurile astea, începînd din Leordeni, Topoloveni, Călineşti, şi pînă la Văleni. La fel ca omul, viţa îmbătrîneşte. Trebuie schimbată. În plus, vrem să avem plantaţii unitare numai cu soiuri pure şi atunci trebuie înlocuiţi mulţi butuci. Aşa că am făcut şcoala, ca să nu umblăm după butaşi pe la

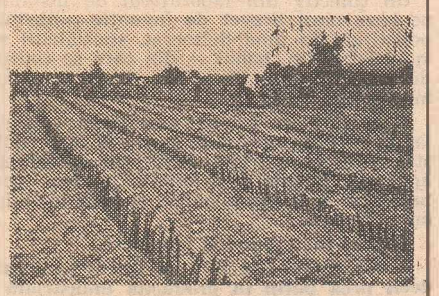

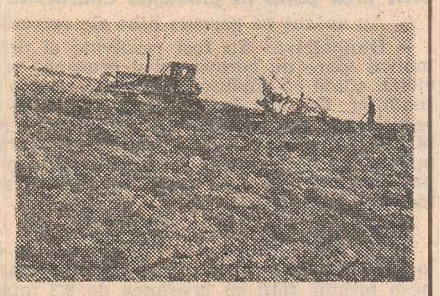

Focşani sau Coteşti. Sau să luăm Riesling şi să apară Berbecel sau mai ştiu eu ce. Vrem să ne facem singuri toată treaba, să ne putem bucura că din dealurile astea cu măceş, mărăcini şi cîţiva pomi răzleţi, am făcut o plantaţie de mai mare dragul !

— Cît cîştigă oamenii la asociaţie ?

— După calificare, între 60 şi 80 de lei pe zi.

— Cu oamenii de aici aţi „mutat" dealul Inuri ?

— Cu ei şi cu alţii. Ei, nici chiar aşa, n-am mutat dealul. I-am retezat doar căciula care avea o pantă rea de se duceau la vale şi pămîntul şi via cînd ploua tare. L-am terasat, i-am tras arătură adîncă cu balansierul şi-am plantat via. Atît.

— Pămîntul e bun ?

— Observaţi cum a crescut rapiţa ? E cel mai bun semn că pămîntul pe care călcăm are mari rezerve de azot, intervine inginerul şef Pîrvulescu Aurel.

— Şi producţia ?

— Chiar din anul acesta. Avem plantaţii pe rod. În fiecare an, din alte zeci de hectare vom stoarce tone de vinuri de cea mai bună calitate. În 1980 vom avea 800 de hectare. În 1985, cînd vom fuziona cu I.A.S.-ul, suprafaţa noastră va fi de 1 500 hectare pe rod. Cu 10 000 kg struguri la hectar. Socotiţi şi dv., mă îndeamnă inginerul Ştefănescu.

Socotesc. Socotesc că, încă o dată, „Omul sfinţeşte locul", este un proverb născut din dragostea de muncă a românului.

IOAN ROŞCA ■

Opinii

„Bună dimineaţa" e şi mai bună în chiar zorii zilei

● **ORA REALĂ** (sau timpul astronomic) — caracteristică fizică a fiecărui punct de pe orice meridian pămîntesc ; depinde de poziţia Pămîntului în mişcarea sa de revoluţie, în raport cu soarele.

● **ORA LEGALĂ** — globul terestru a fost împărţit, în mod convenţional, în 24 de „fişii" egale, de-a lungul meridianelor, denumite fuse orare ; în interiorul unui fus, ora legală este una singură, egală cu ora reală a meridianului mijlociu al fusului. Convenţional, primul fus orar este cel al cărui meridian mijlociu trece pe la observatorul din Greenwich, lîngă Londra.

● **ORA OFICIALĂ** — ora adoptată de fiecare stat, în funcţie de ora legală a teritoriului naţional. Ea poate coincide sau nu cu ora legală.

● **MODIFICAREA OREI OFICIALE ÎN TIMPUL VERII** — măsură adoptată în foarte multe ţări, care conduce la obţinerea de avantaje economice şi energetice, fără a afecta confortul consumatorilor. Această măsură are şi unele efecte sociale favorabile.

Avantajele economice şi energetice provin din folosirea mai completă a orelor cu lumină naturală, pentru desfăşurarea activităţii umane. Într-adevăr, perioada de activitate umană zilnică are, de regulă, o durată superioară perioadei de lumină naturală (răsărit-apus). Considerente sociale tradiţionale au stabilit coordonatele de timp ale desfăşurării acestei activităţi — iarna ea începe şi se sfîrşeşte pe întuneric, vara ea începe cu mai mult de o oră după răsăritul soarelui ; există deci posibilităţi pentru folosirea mai completă a perioadei de lumină solară şi de reducere corespunzătoare a perioadei de activitate nocturnă, cu lumină artificială.

Valorile economiilor estimate, pentru ţara noastră, la adoptarea orarului de vară, în anul 1979, sînt :

— energie electrică, aproximativ 190 milioane kWh, echivalent cu circa 70 mii tone combustibil convenţional sau 320—350 mii tone lignit ;

— putere electrică redusă la orele de vîrf ale sistemului energetic : circa 250—400 mii kW, echivalent cu de 1—2 ori puterea centralei electrice de pe Argeş. Crearea de disponibilităţi de putere în timpul verii permite efectuarea suplimentară de reparaţii la echipamentele energetice şi prin aceasta reducerea necesarului total de putere instalată în sistemul energetic, cu puteri ale căror costuri de investiţii sînt de 800—1 000 milioane lei cel puţin.

EFECTE ASUPRA CONSUMATORILOR :

— de regulă, consumatorii nu resimt tranziţia de la o oră oficială la alta ; aceasta se constată din examinarea experienţei ţărilor care au introdus deja această trecere, ca şi din experienţa celor ce se deplasează în ţările vecine, care au altă oră oficială decît a noastră.

Populaţia începîndu-şi mai devreme activitatea diurnă are posibilitatea să folosească în mod mai avantajos perioada de timp liber din cursul zilei — (plimbare, plajă, lectură etc.).

Singurul sector, oarecum afectat de schimbarea orei oficiale, este transportul internaţional, feroviar şi aerian. Acestea trebuie să asigure concordanţe în circulaţie cu ţările străine ; sînt prevăzute măsuri care reglementează corespunzător această problemă, în aşa fel încît călătorii să nu resimtă, în această privinţă, nici un fel de influenţă.

Trecerea la noul orar de vară are loc într-o noapte de sîmbătă spre duminică, la fel ca şi revenirea (în toamnă) la vechiul orar. În acest fel se creează condiţiile ca întreaga populaţie să efectueze schimbarea orarului (respectiv acelor pe ceasornic).

Dr. ing. EMIL COSTIN ■
Institutul de studii şi proiectări energetice

Cercetări cu prioritate: economisirea energiei

„Nu ne mai putem permite să încălzim atmosfera pe banii noştri!"

(Urmare din pagina 1)

grade, cheltuim energie doar pentru saltul de la 4 grade la 30 grade.

Din păcate, această cercetare românească, tocmai în faza caldă, de aplicare, riscă să se răcească, nu din vina cercetătorilor. Iată ce se întîmplă.

● Folia mică răstoarnă carul mare

Un colectiv din laboratorul de instalaţii INCERC a realizat, pe baza unui brevet de invenţie propriu, un rotor din folie de polistiren. În mod deliberat, specialiştii s-au orientat spre acest material ieftin, banal — din care se confecţionează şi păhărelele de îngheţată sau de brînză de vaci — pentru a uşura aplicarea industrială.

— În 1972 am început cercetarea — arată inginerul Christea — iar în 1974 am predat-o, spre a fi materializată, Ministerului Construcţiilor Industriale. Institutul de cercetare şi proiectare de aparataj, instalaţii şi utilaje pentru construcţii ICPAIUC a proiectat linia tehnologică, şi încă ingenios, linia făcînd obiectul unei invenţii.

— Deci toate bune şi frumoase.

— Nu chiar. **Din 1972 au trecut şapte ani şi nu s-a înaintat decît prea puţin în producţia industrială** a echipamentului.

— Au apărut pe parcurs hibe ale cercetării ?

— Dimpotrivă. Au fost rezolvate şi problemele privind igiena muncii (oare nu cumva aerul proaspăt preia şi noxe de la aerul viciat, odată cu căldura ?), precum şi cele privind paza contra incendiilor. Or, atît Institutul de igienă şi sănătate publică Bucureşti, cît şi comandamentul pompierilor ne-au dat avize favorabile. Cît despre eficienţa termică, măsurători precise au confirmat că ea se situează la nivelul celor mai bune performanţe pe plan mondial. În plus, echipamentul nu necesită nici un material de import.

— Şi, atunci, unde s-a poticnit ?

— La folia din care se confecţionează şi păhărelele de îngheţată sau de brînză ! Întreprinderea de materiale plastice Buzău ne-a promis folii cu grosimea de 0.2 mm, aşa cum se prevedea iniţial, apoi ne-a propus — la intervale mici — succesiv 0.24 mm, 0.3 mm, 0.4 mm. Poate că ei considerau mai rentabile păhărelele, poate aveau şi alte raţiuni, fapt este că nu am obţinut foliile şi nu am putut demara. Am aflat apoi despre o întreprindere similară din Focşani. Ne-a promis că ne livrează folii de grosime sub 0.2 mm, dar cînd s-au dus acolo delegaţii de la ICPAIUC, mostrele erau nefolosibile. La telefon focşănenii au promis ceva, la faţa locului, au dat altceva.

— Situaţia actuală ?

— Linia zace la ICPAIUC, nu poate fi transferată şi multiplicată în producţie. Cei de la ICPAIUC fac şi ei ce pot, adică microproducţie, care însă costă cam de trei sau cinci ori mai scump decît în condiţii normale, industriale, şi nici nu satisface cererea mare de astfel de aparate. Eu, cercetător, trebuie să deschid drumuri noi, să vin cu idei, dar iată, ne irosim timpul alergînd după folii. Întreprinderea de construcţii metalice şi prefabricate din Bucureşti nu preia linia de la ICPAIUC pentru ca s-o producă industrial, fiindcă se teme că nu va avea materia primă necesară, adică foliile. Şi de ani de zile ne învîrtim în cerc.

— Dacă s-ar sparge acest cerc vicios, care ar fi eficienţa ?

— Încorporîndu-se în echipamentele noastre sus-menţionate 200 t de folii pe an, s-ar economisi 25 000 t combustibil convenţional anual. Pentru a se produce cele 200 t folii s-ar consuma 1 400 t combustibil convenţional, deci ar rezulta, în fiecare an, o economie de combustibil de circa 23 600 t. Să ne înţelegem bine, noi nu ne plîngem că alergăm după una sau după alta. Cred însă, că nu este treaba cercetătorului ştiinţific să rezolve asemenea probleme (procurarea de materiale etc), care, în cazul de faţă, sînt de competenţa Ministerului Construcţiilor Industriale, de care depinde „fabricantul", Întreprinderea de construcţii metalice şi prefabricate. Singurul lucru de care ne plîngem este că cinci ani după încheierea unei cercetări cu performanţe la nivel mondial — interval în care economia naţională, datorită neaplicării acestei cercetări, a pierdut anual aproape 25 000 tone combustibil convenţional — ne învîrtim încă în gol.

● „Dacă ne-aţi fi solicitat 20 000 kg, totul ar fi fost foarte simplu. Dar, 300..."

Recuperatoarele de căldură rotative sînt utilizabile doar în anumite sectoare ale industriei. Pentru a extinde aria de aplicare, acelaşi colectiv şi-a concentrat atenţia şi asupra altor sisteme similare : recuperatoarele aşa-numite cu fluid intermediar, cu plăci ondulate, cu plăci plane. Această diversificare de tipuri va permite realizarea de economii substanţiale de energie. Din păcate, şi aceste cercetări au fost uneori întîrziate din pricina unui sistem defectuos de aprovizionare, asupra căruia dealtfel ne-au atras atenţia, cu prilejul unei mese rotunde organizate de noi, şi specialişti de la Institutul de cercetare şi proiectare pentru sectoare calde al Ministerului Construcţiilor de Maşini. Dar să revenim la INCERC.

— Pentru un anumit tip de recuperator — spune inginerul Christea — am avut nevoie de 300 kg de aluminiu. Ne-am dus la întreprinderea din Slatina, unde am primit următorul răspuns : „Dacă ne-aţi fi solicitat 20 000 kg, totul ar fi fost foarte simplu. Dar 300..." De unde această anomalie, pentru care nu pot fi făcuţi răspunzători tovarăşii de la Slatina ? Motivul constă în aceea că, în mod greşit, după părerea mea, noi, institut de cercetare, ne supunem aceloraşi legi contabile ca şi întreprinderile productive. De pildă, nu putem păstra materiale în magazie pe o durată mai lungă de 15 zile. Or, cercetătorii necesită o varietate mare de piese şi materiale în **cantităţi mici.** Dar cîteodată trece şi un an de zile pînă se obţine repartiţia ! Aşa s-a întîmplat şi cu aluminiul de care vorbeam mai înainte şi care **a întîrziat cu un an cercetarea.** Or, fără asemenea materiale, necesare uneori în cantităţi neglijabile, nu putem să realizăm modelul experimental, să ne materializăm ideile tehnice, să le cîntărim virtuţile sau deficienţele. Iar cînd, după luni şi luni soseşte materialul cu ardoare aşteptat, se întîmplă ca atenţia să nu mai fie concentrată pe ideea respectivă. Ieşim din ritm ! Aceasta reprezintă, în anumite situaţii, o problemă fundamentală a cercetării.

Ni se relatează şi un caz cu iz anecdotic, dar real. O cercetare importantă în acest laborator a fost întîrziată cam cu o lună şi jumătate, fiindcă nu se aflau în magazie cîteva banale şuruburi, în valoare de vreo 70 de lei.

Firește, asemenea greutăţi, în ultimă analiză minore, nu au frînat rodnica activitate a laboratorului, care a obţinut rezultate importante.

● Apa de răcire poate încălzi un cartier

O perspectivă apropiată şi de deosebit interes practic o deschide alimentarea cu căldură a localităţilor netermoficate, prin potenţialul termic al apei de răcire industrială. Aria de aplicare este virtual foarte mare. În adevăr, apa de răcire se întîlneşte la tot pasul în industria chimică, siderurgie, construcţia de maşini etc. Apa, răcind cuptoarele de elaborare a oţelului, laminoarele, cuptoarele de forjă etc., se încălzeşte pînă la 30 grade—40 grade de la utilajul respectiv. Apoi este dirijată spre turnul de răcire, de unde, după ce a cedat căldura sa atmosferei, se întoarce în utilaj pentru a-l răci din nou. De ce însă căldura apei de 30 grade—40 grade să nu fie folosită în scopuri practice ?

— O cantitate fantastică de energie se irosește în turnurile de răcire — subliniază inginerul Christea. Un singur exemplu: doar Întreprinderea „23 August" din Bucureşti aruncă pe această cale în atmosferă 50 000 000 kilocalorii pe oră, cu care s-ar putea asigura **apă caldă menajeră pentru aproape întreg cartierul Titan.** Ne gîndim şi la modalităţile de folosire a acestei energii **pentru încălzirea locuinţelor.** În prezent, alcătuim o hartă a acelor localităţi netermoficate din ţară care ar putea fi alimentate economic cu căldura furnizată de apele de răcire industriale. Vă daţi seama şi de impactul psihologic : muncitorul care se întoarce acasă de la uzină, deschide în baie robinetul de apă caldă, pe care o obţine tot de la uzină. El se leagă deci şi mai mult de industria care îi aduce confortul în casă. De pildă, la Beclean pe Someş se construieşte un laminor de sîrmă. Beclean este un fel de sat mare (să nu ne-o ia în nume de rău locuitorii). În jur se vor ridica, desigur, blocuri muncitoreşti, care ar putea fi încălzite chiar de către... laminor. Toate acestea nu sînt decît proiecte la ora actuală, dar ca specialişti le considerăm realiste. Un început s-ar putea face chiar în cincinalul viitor sau, în orice caz, într-un viitor nu prea îndepărtat. Pur şi simplu, nu ne mai putem permite să încălzim atmosfera pe banii noştri.

Realitatea ilustrată

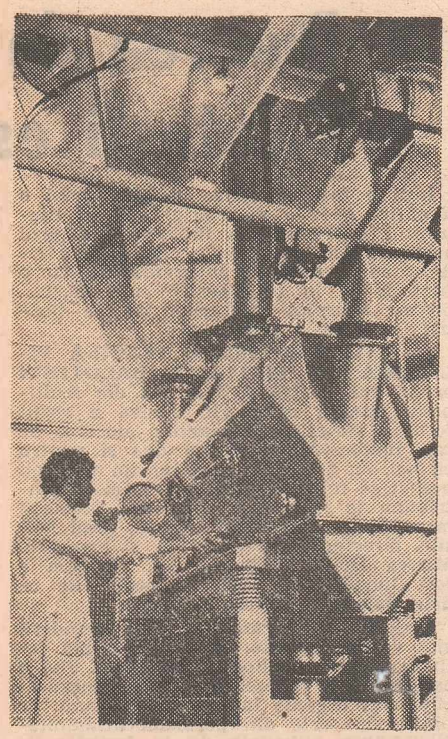

Noi produse lactate pentru sugari

Recent, Institutul de cercetări pentru industria şi chimia alimentară a pus la punct o gamă foarte largă de produse lactate pentru sugari, copii şi tineret. Producerea lor pe scară industrială a fost anticipată prin intrarea în funcţiune, ca staţie-pilot, a unei linii complete de lapte praf la Fabrica de lapte din Bucureşti. În această etapă se stabilesc reţetele compoziţionale şi verificarea tehnologiilor de fabricaţie. Produsele obţinute, în această primă etapă, vor fi testate clinic în diferite secţii şi spitale ale Ministerului Sănătăţii, după care, produsele vor fi omologate. Din acest moment va începe producerea lor pe scară industrială în mai multe fabrici de lapte din ţară.

Instalaţia de ultrafiltrare va separa proteinele bogate în acizi aminaţi esenţiali, strict necesari în creşterea şi dezvoltarea organismului sugarului.

Din seria produselor noi amintim : lacto 1 şi 2 (produse îmbogăţite în proteină), cazeomalul (cu adaus de măr) ; cazeocaroten (cu adaus de morcov) ; lapte maternizat — Luci (adaptat celui de mamă) ; lapte praf acidulat de tip B ; lapte praf acidulat de tip D.

De asemenea se vor realiza diverse produse lactate îmbogăţite în hidraţi de carbon, vitamine şi săruri minerale naturale cu digestibilitate crescută, pentru copiii de toate vîrstele.

Dreptul la replică

Primim din partea Institutului politehnic „Traian Vuia" — Facultatea de mecanică

Referitor la articolul „Totul are un sfîrşit, chiar şi invidia şi vanitatea profesională", publicat în revista dv. sub semnătura tovarăşului Liviu Timbus, ne simţim obligaţi a vă aduce la cunoştinţă următoarele: 1. Cercetările privitoare la comportarea pieselor metalice care lucrează la temperaturi ridicate la Catedra de mecanică şi rezistenţa materialelor de la Institutul politehnic „Traian Vuia" din Timişoara au început în 1938 sub conducerea academicianului Ştefan Nădăşan. Pe lîngă studiile efectuate şi publicate, s-au executat şi se execută în mod continuu de către colectivul sus-amintit controale periodice referitoare la gradul de degradare a materialului conductelor de abur viu din centrale termoelectrice, în conformitate cu programul coordonat CIPEET. Subliniem faptul că în urma acestei activităţi s-a reuşit să se prelungească durata de exploatare a numeroase conducte de abur viu, procurate prin import, mult peste durata proiectată, realizîndu-se economii valutare de milioane lei. Determinarea de către colectivul sus-amintit a caracteristicilor de fluaj a unor sortimente de electrozi de sudură fabricaţi de Întreprinderea „Industria sîrmei" Cîmpia Turzii a permis ridicarea calităţii electrozilor, eliminarea de importuri şi crearea unor noi disponibilităţi de export. Paralel cu activitatea de cercetare cu aplicaţii în producţie, colectivul sus-menţionat a realizat şi utilaje de laborator de concepţie proprie aferente acestei cercetări, ca de exemplu instalaţia pentru studiul influenţei temperaturii şi vitezei de încărcare asupra limitei de curgere a oţelurilor. 2. Departe de a manifesta „invidie şi vanitate profesională" cum sugerează titlul articolului, colectivul catedrei de mecanică şi rezistenţa materialelor a acordat sprijin colegilor de la Braşov în realizarea maşinii de încercat metale la fluaj şi relaxare. Astfel, spre exemplu, la 30 septembrie 1975, cu ocazia unei şedinţe convocate de C.N.S.T. la Braşov în vederea amorsării cercetărilor în acest domeniu, delegatul catedrei de la Timişoara a prezentat desenul de ansamblu al părţii mecanice a unei maşini de fluaj cu 3 posturi în concepţie proprie şi a predat catedrei de la Braşov spre consultare mai multe materiale documentare referitoare la acest subiect. 3. În decembrie 1975, M.I.C.M. a trasat ca sarcină de plan pentru I.S.I.M. Timişoara proiectarea şi realizarea unei maşini de încercat la fluaj. I.S.I.M. a solicitat colaborarea catedrei de mecanică şi rezistenţa materialelor din Timişoara la această lucrare. Catedra a sesizat C.N.S.T.-ul de faptul că această activitate de cercetare-proiectare se desfăşoară în paralel cu cea angajată la Braşov. Întrucît C.N.S.T. nu a avut nici o obiecţie faţă de lucrarea începută de I.S.I.M. Timişoara, catedra a încheiat un contract de cercetare cu acest institut. În urma activităţii comune, de 2 ani şi 6 luni, s-a realizat prototipul unei maşini de încercat la fluaj cu 3 posturi, care a fost omologată avînd performanţe similare cu maşinile produse de firme renumite din străinătate. Maşina de fluaj cu trei posturi, varianta I.S.I.M., a fost programată de M.I.C.M. a se fabrica la Întreprinderea „Electrotimiş" Timişoara. În concluzie, din cele de mai sus reiese că nu au existat acţiuni de obstrucţie din partea Catedrei de mecanică şi rezistenţa materialelor de la Timişoara faţă de activitatea de cercetare a colegilor de la Braşov. Acţiunea de proiectare şi realizare a prototipului maşinii de fluaj cu 3 posturi de la Timişoara nu a fost una de „concurenţă neloială", ci urmarea firească a unei preocupări continue de peste 40 de ani în acest domeniu, încadrată în planul unui minister economic (M.I.C.M.), avizat de C.N.S.T.

Nota redacţiei : În legătură cu articolul citat s-a mai primit o scrisoare din partea Institutului de sudură şi încercări de materiale din Timişoara. Semnatarii scrisorii — directorul Traian Sălăgean, ing. Ion Surgean şi ing. Safta Voicu — nu pot fi nici ei de acord cu informaţiile preluate de către redactorul nostru de la universitarii braşoveni, subliniind în special faptul că nu se poate vorbi de o concurenţă neloială între cercetătorii institutului şi cei de la Universitatea din Braşov. Se specifică totodată, că trei dosare OSIM, privind maşina de fluaj concepută de inventatorii braşoveni, nu au primit din partea institutului timişorean aviz favorabil, deoarece nu au prezentat dovezi de progres tehnic. „Avînd în vedere destinaţia produsului, se notează în scrisoare, faptul că acesta urmează să se asimileze şi să se execute în întreprinderi specializate ale M.I.C.M., sarcina de coordonare cu care este investit institutul în acest domeniu, precum şi instrucţiunile în vigoare în ţara noastră privitor la omologarea noilor produse, există obligaţia avizării principalelor faze de concepţie şi execuţie (STE, PE, NTR, omologare) de către institutul de specialitate. Institutul de specialitate a fost ocolit tocmai în aceste faze esenţiale şi obligatorii pentru confirmarea calităţii produsului, atît de către executanţii cercetării, cît şi de către serviciul din C.N.S.T., care a finanţat cercetarea deşi avea la dispoziţie planurile anuale de cercetare ale M.I.C.M., unde figura şi tema respectivă începînd din anul 1976. Existau prin urmare condiţii pentru evitarea paralelismului în această cercetare".

Într-adevăr s-a greşit acordîndu-se credit doar inventatorilor din Braşov. Relatarea noastră trebuia să cuprindă şi părerile autorizate ale cercetătorilor timişoreni. Dar faptul că s-a lucrat în paralel la una şi aceeaşi temă de cercetare, rămîne un lucru regretabil. Aşa cum s-a arătat şi în articolul apărut în Flacăra, o confrerie profesională şi colegială ar fi avut darul de a optimiza munca de cercetare şi execuţie a celor trei colective.

„Ne îmbolnăvesc nu doar microbii şi toxinele, ci şi informaţiile !"

Am citit o carte al cărei titlu nu-mi vine să cred că m-ar fi atras vreodată : „Elemente de patologie informaţională" de Adrian Restian, publicată la Editura „Dacia" din Cluj-Napoca, colecţia Discobol, 1977.

După cum se vede chiar şi din titlul articolului nostru, ne aflăm în faţa unei premiere editoriale mondiale.

Cu foarte mulţi ani în urmă, regretatul savant român Ştefan Odobleja publica prima carte de cibernetică din lume, carte care, din motive de neexplicat, a trecut aproape neobservată. După cum se ştie, după un prelungit comentariu, care a durat aproape patru ani, revista noastră a reuşit să-l prezinte publicului larg şi specialiştilor pe Ştefan Odobleja, căruia i s-au recunoscut, în sfîrşit, meritele morale şi ştiinţifice ale pionieratului său. Nu aceeaşi soartă o va avea, sîntem convinşi, contribuţia medicului Adrian Restian, despre care se cuvine, încă de la bun început, să menţionăm că nu este un savant de renume, ci un simplu medic de circă din cadrul Dispensarului întreprinderii „Tractorul" din Braşov. Amănuntul vrea să aducă, zicem noi, o lumină mai aparte, aceea a pasiunii şi perseverenţei cu care medicul Adrian Restian şi-a întocmit, timp de aproape 20 de ani, cartea în discuţie. Un alt amănunt, tot de coloratură, ar mai fi şi acela că, încheiată în anul 1975, cartea a trebuit să aştepte doi ani pînă cînd s-au încumetat cîţiva specialişti să-şi expună punctul de vedere, altfel spus referatele necesare publicării. Nu aducem, desigur, nici o acuză nimănui, dimpotrivă, calde şi sincere cuvinte de laudă pentru editori şi referenţi, care, să reluăm ideea, au fost puşi în faţa unei afirmaţii şi a unei demonstraţii riguros ştiinţifice, redate succint de autor chiar în motoul lucrării : „Oricît de vastă ar părea, medicina actuală nu cuprinde totuşi decît două treimi, şi anume cea substanţială şi cea energetică, din medicina care, pentru a fi mai completă, ar trebui să cuprindă şi treimea informaţională care nu este decît sugerată şi pentru care, chiar cu riscul unor greşeli inerente complexităţii problemelor şi oricărui început, ne propunem să pledăm în această carte".

Aşadar, sintetizînd o serie de lucrări de matematică, cibernetică şi de medicină, bazîndu-se deci pe o impunătoare bibliografie, beneficiind de cele mai recente cercetări şi concluzii la nivel mondial, privind activitatea biochimică intracelulară, dar mai ales pornind de la propriile sale observaţii în legătură cu multitudinea cauzelor unor boli cum ar fi, de exemplu, hipertensiunea arterială sau a[illegible]oscleroza, medicul Adrian Restian susţine şi demonstrează, negru pe alb, că majoritatea bolilor au şi un pronunţat şi decisiv aspect informaţional.

Interesant ar fi fost, în acest sens, să ne fi oprit ceva mai mult, dacă ne-ar fi îngăduit spaţiul tipografic, asupra diagnosticului pe care, pentru prima dată în lume, l-a formulat medicul Restian : **sindromul de agresiune informaţională.** Respectivul sindrom a fost comunicat literaturii ştiinţifice mondiale prin revista „Agressologie" numărul 2, din 1969, şi a fost preluat şi acceptat de toţi cercetătorii. Să notăm, amintind numele revistei „Agressologie", că medicul Adrian Restian, extrem de puţin cunoscut publicului mai larg, scrie în mod curent în aproape toate revistele noastre de specialitate şi este solicitat, mai exact spus „curtat", de numeroase reviste de prestigiu din străinătate, numele său sub un articol fiind, pentru mulţi editori, o garanţie a calităţii şi noutăţii în comunicările din domeniul atît de nou al cibernetcii medicale. Am făcut aceste precizări pentru a se subînţelege că medicului de circă Adrian Restian, pe adresa căruia, în Braşov, sosesc scrisori din toată lumea, din partea unor adevărate somităţi medicale, este totuşi un nume recunoscut chiar dacă nu-l putem numi, deocamdată, un savant.

Iată ce ne-a declarat medicul Adrian Restian în legătură cu aspectul informaţional al unei boli cum este hipertensiunea arterială : „Mi-ar trebui un spaţiu destul de mare pentru a explica una din ideile potrivit căreia întregul organism uman nu este altceva decît un sistem cibernetic hipercomplex alcătuit dintr-o multitudine de sisteme mai mici pentru fiecare activitate biologică în parte. S-a formulat, cu multă vreme în urmă, noţiunea de principiu sau mecanism feed-back privind modul de funcţionare al oricărui sistem ce intră în alcătuirea marelui sistem hipercomplex. Acţionînd la absolut toate nivelurile organismului uman, mecanismul feed-back are datoria de a regla permanent entropia, adică starea de dezordine a organismului, transformînd-o în negentropie. O sumedenie de cercetări desfăşurate pe o perioadă bună de ani au mers pe depistarea unor defecţiuni ale mecanismului feed-back pentru a explica şi dovedi aspectul informaţional al majorităţii bolilor, aspect care, desigur, se adaugă şi chiar colaborează cu celelalte două cauze generale, cauzele substanţiale şi energetice. Pornind de la una din ideile exprimate de academicianul Ştefan Milcu, prin 1960, cînd eu eram încă student, ideea în care savantul român susţinea că unele boli pot fi expresia tulburării unor sisteme cibernetice umane, am presupus că trebuie neapărat să existe o dereglare în funcţionarea mecanismului feed-back, dar noi nu o putem constata întrucît mecanismul feed-back face parte, probabil, dintr-un alt mecanism, mai perfecţionat şi cu funcţii la mai multe niveluri. Supoziţia mea s-a dovedit mai apoi reală şi am reuşit să explic principiul şi obiectivele acţiunii mecanismului **feed-before** a cărui datorie este aceea de prevenire, de reglare a sistemelor pe care le coordonează, după ce în prealabil a preluat de la acestea informaţiile biochimice şi le-a prelucrat. În hipertensiunile produse de tulburarea mecanismului feed-before, al cărui descoperitor sînt, dacă nu cumva asta prea sună a laudă, este suficientă, spre exemplu, suprasolicitarea informaţională pentru a tulbura procesul de evaluare a informaţiilor şi de reglare a funcţiilor diferitelor organe. De aceea, suprasolicitarea informaţională, stările de incertitudine, tensiunea nervoasă şi conflictele psihice vor putea duce, prin tulburarea procesului de prelucrare şi evaluare a informaţiilor, şi la hipertensiunea arterială. Am dovedit, în concluzie, că există hipertensiuni secundare, produse de tulburarea mecanismelor feed-back, şi hipertensiuni esenţiale datorate tulburării mecanismelor feed-before. Mai mult decît atît, **în hipertensiunile secundare este interesată mai ales informaţia structurată cuprinsă şi transportată de catecolamine, renină, angitensină, aldosteron, hormon antidiuretic, kinine şi prostaglandine,** pe cită vreme, **în hipertensiunea esenţială, cea provocată de dereglarea mecanismului feed-before, este interesată mai ales informaţia nervoasă care trece de pe un substrat pe altul.** La apariţia hipertensiunii esenţiale concură şi alte imperfecţiuni cibernetice ale organismului uman, cum ar fi insuficienta coordonare dintre componentele substanţiale energetice şi informaţionale ale procesului decizional-informaţional. Analizată mai profund, vom vedea că **hipertensiunea arterială este generată în bună măsură de informaţiile datorate modificărilor biochimice receptate, prelucrate şi evaluate greşit de către mecanismul feed-before.** De aceea, pentru a înţelege etiopatogenia hipertensiunii arteriale şi pentru a lua măsurile cele mai adecvate de prevenire a acestei boli, este necesar să privim omul în cîmpul său informaţional, în care informaţiile venite din afară influenţează prelucrarea informaţiilor venite dinăuntrul organismului, făcînd ca răspunsurile endocrino-metabolice şi hemodinamice să nu mai fie canalizate pe căile cele mai utile, motiv pentru care se înregistrează homeostazia unor funcţii vitale, cum ar fi circulaţia, care nu se mai păstrează în limitele sale normale".

Spaţiul tipografic ne determină să punem deocamdată punct prezentării în mare a cărţii medicului Adrian Restian, dar sîntem convinşi că într-un viitor foarte apropiat vom scrie, cu noi amănunte şi alte date, la fel de spectaculoase, despre munca şi cercetarea de excepţie ale acestui om.

VICTOR NIŢA ■

Ce e nou în

Medicină

Şi elicopterul este eroul unui brevet de invenţie medical ! Spitalul de urgenţă al municipiului Bucureşti este titularul brevetului de invenţie nr. 67 996 „Targa sanitară", ai cărei autori sînt inginerul Eugeniu Ionescu Mavrogeni şi doctorul Cezar Petrescu. Concepută în scopul ridicării directe a accidentaţilor de către o singură persoană în teren accidentat şi prinderea de cablul unui elicopter în vederea transportării rapide la un post de prim-ajutor, sperăm că noua targă perfecţionată îşi va găsi o generalizare rapidă în cadrul unităţilor AVIASAN.

O veste bună şi pentru medicii stomatologi : Ioan Alexandru Boanchiş, medic stomatolog, doctorand în ştiinţe medicale, de la policlinica Drumul Taberei, este autorul unor noi instrumente destinate chirurgiei buco-maxilo-faciale. Ele sînt brevetate (nr. 63 94[illegible] şi nr. 63 942). Lingura pentru curăţirea alveolară şi pensa ciupitoare, datorită construcţiei lor ingenioase, înlătură o serie de dezavantaje ale instrumentelor similare. Folosirea instrumentelor create de medicul bucureştean asigură o mai bună curăţire a ţesuturilor modificate anatomopatologic.

Constituind auxiliare, aceste instrumente se cer generalizate în cabinetele de stomatologie, fiind uşor de confecţionat şi produse la costuri modeste.

Auto

Întreprinderea mecanică Mija, comuna Ion Luca Caragiale, jud. Dîmboviţa este titulara brevetului de invenţie nr. 66842 intitulată „Levier combinat pentru demontat anvelope" realizată de inginerul Marcel Romulus Nicolescu.

În scopul asigurării unei construcţii ergonomice, autorul a conceput o tijă care la un capăt are un cap curbat cu cioc, similar capului levierului pentru demontat anvelope, iar celălalt capăt este prevăzut cu un canal care corespunde, ca formă şi dimensiuni, capului de lucru al manetei pentru acţionarea cricului hidraulic.

Realizarea unor importante economii de metal precum şi simplificarea trusei de scule impun urgentarea generalizării invenţiei.

Din nou despre remarcabilele virtuţi terapeutice ale cătinei albe

Sînt două săptămîni de cînd revista noastră a publicat în premieră un studiu de sinteză privind atributele şi utilitatea practică prin care se recomandă o plantă din flora spontană a ţării noastre, cătina albă, sau pe numele ei ştiinţific Hippophae rhamnoides. Meritul principal al descoperirii revine de drept şi de fapt unui neobosit şi pasionat biochimist, profesorul dr. Ion Brad de la Facultatea de ştiinţe ale naturii din cadrul Universităţii din Craiova. Autor al unor studii şi investigaţii desfăşurate vreme de 25 de ani, profesorul Ion Brad a demonstrat atît prin lucrări de laborator, cît şi prin teste terapeutice că anumite extracte de Hippophae rhamnoides, şi în primul rînd uleiul şi praful de cătină, dovedesc efecte notabile, uneori surprinzătoare în tratarea unor afecţiuni ale tegumentului. Rezultate bune şi chiar excelente au fost observate şi în tratarea altor maladii.

Dată fiind importanţa descoperirii, aducem şi în numărul de faţă noi mărturii privind atributele medicale ale extractului de cătină albă. Ele aparţin deopotrivă atît specialiştilor cît şi beneficiarilor direcţi ai tratamentului cu ulei şi praf de Hippophae rhamnoides.

Dr. Anghel Deca, medic primar O.R.L. la Spitalul nr. 1 din Craiova :

Papiloamele laringiene sînt generate de stratul papilar al mucoasei sub forma unei hiperplazii epiteliale cu axul conjunctival. Tratamentul chirurgical constă în extirparea papiloamelor, dar el nu vindecă, ci are drept scop degajarea laringelui pentru a se preîntîmpina tulburările respiratorii.

Pentru a evita desele recidive am atins cu ulei de cătină albă baza de implantare a papiloamelor, după extirpare, şi am observat că recidivele sînt mai blînde, mai localizate şi cu o evoluţie clinică mai puţin zgomotoasă şi dramatică. Experimentul l-am făcut pe 6 copii (urmăriţi 6 ani) : 5 fetiţe şi un băiat, vîrsta 3—7 ani ; iar debutul bolii : 3—4 ani la 3 copii, după 5 ani alţi 3 copii. Localizarea papiloamelor a fost la 4 copii pe corzile vocale, la un copil subglotic, la un copil pe corzile vocale, benzi ventriculare şi epiglotă.

La copiii trataţi cu ulei de cătină recidivele au fost mai blînde şi s-au repetat la 2—3 luni, 10 luni sau un an şi 6 luni.

În cazurile în care nu s-a folosit cătină, recidivele au fost mai dese (1 lună), mai brutale, exuberante, cu simptome dramatice.

Am constatat astfel că, prin substanţele ce le conţine, cătina inhibă procesul de proliferare a epiteliului mucoasei, acţionînd asupra echipamentului enzimatic celular şi favorizînd procesul de cicatrizare.

Ca o consecinţă a rezultatelor bune obţinute cu ulei de Hippophae rhamnoides, am solicitat profesorului Ion Brad 2 litri de ulei şi 8 kg pulbere de cătină albă în vederea extinderii tratamentului şi în alte boli.

■

Elena Bordeianu, inginer, Bucureşti :

În anul 1973 am fost internată în spital cu diagnosticul depresiune, astenie, tremurături şi amnezie. După o nouă reinternare, medicii au constatat că boala s-a agravat, că pe lîngă nevroză am mai contractat şi comiţialitate. În 1973 am primit de la tovarăşul prof. dr. Ion Brad 200 grame de cătină în stare uscată. După o lună de tratament, am revenit în mod miraculos la o stare absolut normală. Mi-au dispărut durerea de cap, sufocarea, ameţelile. Mersul şi mişcările au redevenit normale. În plus, tratamentul cu cătină mi-a normalizat şi activitatea funcţională a rinichilor.

■

Mihai Seidiu, Craiova :

Sînt bolnav de hepatită cronică din anul 1960. Am făcut diverse tratamente, dar rezultatele nu au fost cele aşteptate. Începînd din anul 1977, la sfatul prof. dr. Ion Brad, am început să mă tratez cu ceai de cătină albă. De atunci mă simt mult mai bine, iar analizele de laborator confirmă ameliorarea maladiei.

■

Conf. dr. Ion Gănescu, Universitatea din Craiova :

Am constatat că ceaiul de cătină, pe care l-am luat mai ales în momentele de oboseală, provoacă o reînvigorare generală a organismului, potenţînd luciditatea şi puterea de muncă. După părerea mea, produsul ar trebui folosit pe scară întinsă.

Ion Negrea, inginer, Craiova :

În 1978, în urma unui consult de specialitate, am fost declarat bolnav de diabet zaharat. (glicemie 1,84 mg%). Am început un regim alimentar sever şi totodată, la sfatul prof. dr. Ion Brad, am folosit extractul de cătină albă. Glicemia mi s-a redus sub 1,5 mg%.

■

Alexandra Ferariu :

Am suferit timp îndelungat de boala de piele numită **zona zoster.** Folosind uleiul de cătină albă, m-am vindecat complet în 20 de zile. Boala nu a mai revenit.

■

Ioana Popescu, funcţionară la Banca de investiţii, Slatina :

Am suferit ani la rînd de hipertensiune arterială şi de conjunctivită cronică pe care le-am tratat cu diverse medicamente. Am obţinut ameliorări temporare. Din luna martie a.c. am început să folosesc ceaiul de cătină albă dat de prof. dr. Ion Brad. Într-un timp foarte scurt, hipertensiunea a scăzut pînă la limita normalului, conjunctivita e aproape vindecată. Mi-au dispărut de asemenea, unele afecţiuni renale şi hepatice.

■

Ionica Miciu, Craiova :

Am fost informată de către colegii mei de la Universitatea din Craiova că prof. dr. Ion Brad a realizat un ulei cu rezultate remarcabile pentru tratarea bolilor de piele. L-am folosit şi eu pentru tratarea fiicei mele suferinde de ihtiazis. Cu numai 25 ml, am realizat vindecarea completă a maladiei.

■

Maria Theodorescu, Bucureşti, Bd. D. Cantemir nr. 17 :

În anul 1967 am fost internată la Spitalul nr. 9 cu diagnosticul de nevroză (depresivă) astenică. Atîta vreme cît am stat în spital am urmat medicaţia indicată acolo. După ce am ieşit din spital aveam stări de slăbiciune şi ameţeală. Pregătindu-mi praful de cătină dăruit de profesorul Ion Brad, mi-am recăpătat sănătatea şi puterea de muncă.

În anul 1978 în luna iunie am suferit un accident de maşină care mi-a provocat un hematom uriaş la piciorul stîng. Am stat în Spitalul de urgenţă timp de trei luni. Aici am fost operată de două ori: o dată pentru curăţirea părţii vătămate şi a doua oară pentru plastie. După ce am ieşit din spital am apelat din nou la miraculosul ulei de cătină, cu care mi-am tratat rănile pînă la completa lor vindecare.

■

O. Mircea, Craiova :

Am folosit uleiul primit de la tov. prof. universitar dr. Ion Brad, pentru a înlătura o eczemă inghinală, foarte probabil o epidermofiţie. Înainte de a folosi acest ulei am urmat un tratament cu rezorcină, locacorten vioform şi mecopar, apoi cu oxicort şi în urmă cu o soluţie de glucosamid. Am simţit o îmbunătăţire, dar de scurtă durată numai după tratamentul cu glucosamid. La urmă am întrebuinţat uleiul de culoare galbenă oferit de tov. prof. dr. Ion Brad, care, după un tratament de circa o săptămînă, a dus la vindecarea afecţiunii, care de atunci, nu a mai apărut.

Uleiul a fost folosit şi de fiica mea pentru înlăturarea acneelor juvenile de pe faţă. Efectul nu a fost atît de spectaculos, acneele revenind lunar şi la un consum exagerat de dulciuri, dar din ce în ce mai puţin. Tratamentul cu ulei a fost alternat de cîteva ori cu tratament cu oxicort. În prezent, la 3 ani de la terminarea tratamentului, fiica mea nu mai face acnee pe faţă decît foarte rar şi în puţine locuri.

Anchetă realizată de
LIVIU TIMBUS ■

Despre înșelarea cumpărătorilor la benzina livrată,

afaceri cu b.c.f. și un experiment cu capcane

Hoții de benzină (II)

La vreo două zile după publicarea articolului prim despre „hoții de benzină", am primit un telefon de la o veche cunoștință. „Am citit „Flacăra" și am înțeles din ce cauză mașina mea uneori întrerupea sau făcea autoaprindere. Era și normal, cum să meargă, săraca, cu neofalină și petrosin ! Spunem însă, poți să-mi mai iei o piatră de pe inimă ? E vorba de consum. Nu știu ce se întîmplă, am fost la mecanici, la specialiști, dar nu-i dau de cap. Automobilul meu are perioade în care consumă nejustificat de mult. Nu cumva..."

I-am promis că-i vom da răspunsul în cel de-al doilea articol pe această temă. Și... iată-l. Într-adevăr, „hoții de benzină" se ocupau și cu înșelarea cumpărătorilor prin livrarea unei cantități mai mici de combustibil decît cel plătit de aceștia. Cum ? Prin modificarea debitmetrelor de la pompele de benzină, în așa fel încît acestea să debiteze în minus între 150-450 ml de combustibil la fiecare 10 litri vînduți. Din curiozitatea de a afla cam ce beneficiu le aducea infractorilor această operațiune frauduloasă, să facem un mic calcul. Un gestionar vinde zilnic, în cele 8 ore ale sale de serviciu, circa 4 000—5 000 litri de benzină. Dacă considerăm cantitatea medie de sustragere prin dereglarea debitmetrelor ca fiind 250 ml la 10 litri, vom ajunge la cifra de 100—125 de litri de benzină furată zilnic. Înmulțind 100 cu 4,50 lei vom afla deci că un asemenea escroc cîștiga într-o zi, numai din înșelarea cu privire la cantitatea vîndută, 450 de lei ! Repetăm : numai prin acest procedu, și asta în medie !

Desigur, gestionarii de la stațiile de benzină nu puteau aranja singuri ca pompele să debiteze mai puțină benzină decît echivalentul sumei marcate. Pentru aceasta trebuia violat sigiliul de la corpul măsurător, sigiliu care era aplicat cu un clește special de către metrologi. Cleștele de genul acesta mai aveau și mecanicii și electricienii din atelierul de întreținere al Întreprinderii PECO. Concluzia : trebuiau cooptați la operațiunea frauduloasă fie niște metrologi, fie mecanicii și electricienii atelierului. Gestionarii infractori au reușit să-i corupă și pe unii și pe alții. Fără îndoială, cu aceștia din urmă a fost mai ușor, pentru că erau corupți gata, ei ocupîndu-se in paralel, așa cum am văzut, și cu dereglarea debitmetrelor și modificarea seriilor contoarelor pompelor de benzină.

Prin acest mod de operare, gestionarele Berejanu Nina și Balacciu Maria de la stația PECO „Maria Rosetti" și-au creat timp de trei ani de zile plusuri zilnice de peste 100 de litri de benzină, la fel ca și gestionarul Tînțărescu Florian de la stația PECO „Dorobanți". De asemenea, cu ajutorul mecanicului Tudor Radu, infractorii Cenan Mihai și Cojocaru Stelica au reușit să fure, numai prin modificarea debitmetrelor la stația PECO „Caporal Ruică", peste 16 000 litri de benzină, în valoare de 72 000 lei.

Mecanicii de întreținere care se ocupau cu operațiunea de dereglare a pompelor realizau de pe urma aceasta sume de-a dreptul fabuloase. Alături de Iordan și Tudor, Popa Daniel era unul dintre „meșterii" cei mai activi. El a prejudiciat cu circa jumătate de milion Întreprinderea PECO București, prin modificarea seriilor contoarelor pompelor la stațiile Dorobanți, Pipera, Chitila, Băneasa II pentru cantitatea de 93 000 litri de benzină. În perioada 1978—1979, același Popa a primit numai de la 8 gestionari suma de 40 000 de lei. Fiindu-i teamă că va fi dat la ilicit, întrucît banii îi veneau cu grămada, a încercat să eludeze legea, întocmind un act de donație fictiv, din partea unor rude către el, în valoare de 60 000 lei și cumpărîndu-și mașina (Dacia 1 300) pe numele nașului său. Cupiditatea acestui Popa Daniel n-avea margini. Ajunsese pînă acolo încît să cumpere de la unii gestionari de la stațiile PECO ulei de motor cu 5 lei litrul (provenit tot pe căi ilicite) și să-l revîndă apoi la alte stații cu 10 lei litrul !

Fără îndoială, și acest gen de infracțiune, ca și cea a contaminării benzinelor, putea fi descoperită înainte ca ea să prolifereze și să aducă prejudiciile pe care le-a adus, dacă organele autorizate și obligate să verifice și să umble la pompe, respectiv oficiul de metrologie, și-ar fi făcut datoria în mod corect, prin toți reprezentanții săi. Din păcate, acest lucru nu s-a întîmplat, mai mulți lucrători de aici fiind atrași în afaceri frauduloase de gestionarii interesați. Tot așa cum organele de control ale Întreprinderii PECO București aveau posibilitatea să prevină aceste furturi dacă s-ar fi gîndit să sondeze, din cînd în cînd, inopinat și cu seriozitate, corespondența dintre cantitatea de benzină marcată de unele pompe și cea efectiv livrată...

Așa cum am mai arătat, în marea majoritate a întreprinderilor și instituțiilor din țară avutul obștesc este apărat cu sfințenie, colectivele de oameni ai muncii, în frunte cu comuniștii, făcînd eforturi susținute pentru reducerea consumurilor de energie, pentru gospodărirea judicioasă a bunurilor încredințate. Mai sînt însă și excepții. Lipsa unui control sever, superficialitatea și atitudinea de „gură cască" a unora se soldează cu pagube în dauna proprietății socialiste. În cercetările pe care le întreprinde în legătură cu „hoții de benzină", miliția a constatat că marea majoritate a gestionarilor infractori obțineau importante beneficii din valorificarea de bonuri cantități fixe de benzină provenite de la unitățile socialiste. Cumpărînd b.c.f. cu 2 lei litrul, infractorii Cojocaru Stelica și Cenan Mihai au valorificat în interes personal o cantitate de 40 000 litri de benzină, însușîndu-și suma de 180 000 lei. Sume la fel de mari au realizat prin valorificarea acestor bonuri și gestionarii Popescu Florea, Dirjan Tita, Stăncescu Ion, Berejanu Nina, Balacciu Maria, Chițoran Gheorghe și alții. Ne întrebăm : de unde aveau șoferii respectivi bonuri de sute și sute de litri de benzină pe care să le poată vinde cu 2 lei litrul și chiar mai puțin ? Dacă sursa acestor plusuri o reprezintă economiile, atunci înseamnă că în unitățile respective normele de consum nu sînt stabilite în mod riguros, fapt ce permite sustragerea de benzină, din avutul întreprinderii, de către conducătorii auto puși pe căpătuială. Dacă bonurile provin din furt, situația este la fel de gravă, ea indicînd, în cazurile respective, o gestionare necorespunzătoare a bunurilor, o slabă evidență contabilă etc.

Am semnalat aici problema bonurilor de benzină pentru a atrage atenția celor care se simt cu musca pe căciulă să treacă de urgență la lichidarea oricăror posibilități de lezare a avutului obștesc, la întărirea ordinii și disciplinei în gospodărirea bunurilor, cu deosebire a celor energetice, atît de importante și de prețioase pentru economia noastră națională.

Benzină se mai fură din unitățile socialiste și prin altă modalitate. Nivelul de trai a crescut considerabil în țara noastră, unul din indicii acestei creșteri reprezentîndu-l și sporirea continuă a numărului posesorilor de autoturisme. Posesorii de autoturisme lucrează și ei undeva : într-o întreprindere, într-o instituție, pe un șantier... Și, vorba aceea, sînt unii care vor cu orice chip să facă plinul de benzină pe gratis sau aproape pe gratis ! Și, trebuie s-o spunem, există încă în unele unități robinete deschise, de la care se... adapă după plac „caii putere".

La sfîrșitul lunii aprilie, Inspectoratul general al miliției împreună cu miliția județului Constanța au întreprins o acțiune pentru depistarea posesorilor de mașini proprietate personală care își „procură" benzină din întreprinderile în care lucrează. Acțiunea a constat în tratarea benzinei din trei mari unități constănțene cu o substanță chimică care dă posibilitatea identificării acesteia în contact cu o hîrtie specială. Bineînțeles că operațiunea a fost făcută în secret, iar de la data tratării benzinei și pînă la efectuarea controlului au fost lăsate să treacă cîteva zile. Care a fost rezultatul ?

În primul rînd, să consemnăm că în Portul Constanța și la Triajul gării Palas nu au fost identificați încadrați ai unităților respective care să fi sustras benzină pentru a o folosi la autovehiculele personale. O notă bună deci pentru aceste unități. La I.U.G.C. Basarabi lucrurile au stat puțin altfel. Însoțite de directorul tehnic al întreprinderii, organele de miliție au controlat 26 de mașini aparținînd unor angajați ai I.U.G.C. Și... la 15 dintre acestea a fost găsită în rezervoare benzină marcată, adică benzină aparținînd întreprinderii. 15 din 26, iată un procentaj care spune mult despre modul în care este gospodărit și apărat avutul obștesc la I.U.G.C. Basarabi. 11 din cei 15 au recunoscut că au „procurat" combustibilul de la diferite mașini ale întreprinderii. Lolea Ion — tehnician — a luat 20 litri de la un șofer pe nume Niță, Cristian Simion — șofer — 10 litri de la alt șofer, Duca Aurel — mecanic — a luat benzină de la șeful coloanei de tractoare, Popescu Nicolae — maistru — de la Toma Ion — șofer, Tache de la Bucur, Stanca de la...

Patru dintre cei prinși cu benzină furată din întreprindere în rezervorul mașinilor personale — inginerul Roșca Aurel, maistrul Nicolae Vișan, mecanicul Moise Simion și șoferul Mircea Dumitru — au refuzat (chiar în fața unor probe inatacabile) să recunoască că și-au însușit din benzina unității. „Nu știu cum a ajuns benzina aceasta în rezervorul mașinii mele — afirma cu nevinovăție inginerul Roșca. O fi pus-o cineva..." Ce nivel de conștiință și ce fel de precepte morale o avea acest inginer care după ce fură din benzina statului n-are aici curajul răspunderii, mințind fără jenă ?

Experimentul acesta nou și foarte eficace, care va mai fi aplicat și în alte județe, demonstrează că benzina (pentru că de ea ne ocupăm în aceste rînduri) se fură și pe această cale, tot așa cum ne arată că furtul este posibil numai acolo unde sînt nereguli, unde răspunderea și exigența profesională sînt în suferință.

Pentru a curma într-un timp cît mai scurt astfel de acte de lezare a avutului obștesc se cere ca organele responsabile, factorii de conducere, colectivele de oameni ai muncii să treacă fără întîrziere la o atitudine energică împotriva risipei, a sustragerilor de orice fel, împotriva tuturor acelora care nu-și fac datoria de a apăra cu strictețe proprietatea socialistă !

VALERIU RIMNICEANU ■
ION CHILOM ■

Umbra lui Klio

Vorbeam cu alt prilej despre un fel de personaj literar (**Tîrtoabă**), despre o simplă și cam penibilă plăsmuire (mai mult a vieții decît a literaturii). Acum aș vrea să vorbesc cu adevărat despre un personaj literar, despre unul dintre eroii secundari ai **Caloianului**, despre Klio Stratomir (dacă mi se îngăduie). Și nu atît despre el cît despre spiritul pe care îl reprezintă, despre realitatea din care s-a născut, despre platforma lui ideologică, în temelia căreia au intrat tone de intoleranță, pe „hornul" căreia au ieșit, arzînd, șiruri de idei prețioase, în „cuptoarele" căreia au fost arse, la foc rece, zeci de cărți, înainte ca ele să se fi născut.

De fapt, Klio e însăși intoleranța.

El nu reprezintă pe cineva, anume, cum s-a crezut la un moment dat, cum afirma cineva înainte cu mult de apariția romanului, un alt Klio, puțin mai tînăr și mai forfotitor, cu o mustață surie sub nas, cu niște ochi de ciuvică în cap — copil al intoleranței el însuși, creație tipică a unor stări defuncte, a căror principală caracteristică era criza, din care decurge în chip firesc tensiunea, pentru stingerea căreia se inventau tot felul pe pericole, sau erau umflate demagogic cele care existau cu adevărat, lovindu-se pe urmă în ideile pozitive și în oamenii buni, ca într-o orbire, nemaiținîndu-se seama de specificul unui domeniu, de specificul locului și de scopul spre care se pornise — construirea unei societăți noi — pentru atingerea căruia era nevoie de intransigență, dar și de luciditate, era nevoie de competență și de cinste, de un devotament adînc și real (nu contrafăcut) față de poporul care a înflorit acest colț de lume.

Urmașul lui, omul cu ochi de ciuvică, nu poate nici el să se depășească pe sine. De aceea iese din cînd în cînd în arenă. De aceea scrîșnește. De aceea condamnă cărți și oameni, anumite cărți și anumiți oameni, spunînd peste tot că aceste cărți și acești oameni „se situează pe poziții dăunătoare politicii partidului nostru, deformează realitățile noastre socialiste".

Urmașul acesta al lui Klio e totuși ceva mai complex decît înaintașul său, e ceva mai lustruit și mai pițigăiat în comportări. Fiind mai mediocru (celălalt era o figură, într-adevăr, era un temperament), el este, oricum, mai răbdăriu, uneori pare concesiv și generos, pare un om cumsecade, un om bun. Îl vezi zîmbind, îl auzi vorbind măsurat și domol, spunînd, e drept, banalități de toată mîna, dar asta nu mai contează. Îl asculți cu interes, gîndindu-te că te-ai înșelat, văzînd în el „o fiară", o mașină de tocat idei și gînduri, o simplă rămășiță a unor perioade defuncte, o întruchipare a unui anumit spirit, combinatoriu prin excelență, nihilist pînă dincolo de orice limită. Te acuzi pe tine însuți de suspiciune, îți faci procese de conștiință, te frămînți în toate felurile. Apoi, cînd îl vezi pe individ ieșindu-și din propria-i piele, cînd îl auzi vorbind deodată altfel, cu o vehemență stranie, ori cînd îl vezi ducîndu-se iute de tot să sesizeze să arăte ce „tendințe periculoase se încearcă în cultura contemporană", ori cînd te întîlnești cu una din isprăvile lui, cînd vezi un om înnebunit de durere, un om despre care știi sigur că a fost lovit în inimă de către această „caracatiță socială", — te cutremuri și te trezești la realitate, gîndindu-te cît sînt de complexe confruntările din lumea de azi și ce vitalitate fantastică are conservatorismul de un anume tip, cît de periculoasă poate fi agresivitatea celor care urăsc totul, țară și popor, lume și viață !

Îmi dau seama, în ce mă privește, că urmașul acesta al lui Klio e mai mult decît un posibil personaj, e un fenomen.

Iar fenomenele, mai ales cele de acest fel, nu se destramă și nu pier decît dacă sînt scoase la timp în lumina evidenței, atunci și nici atunci, cum se spune, fiindcă lupta împotriva răului trebuie să fie necurmată.

ION LĂNCRĂNJAN ■

Flacăra revine

Din nou deci la PECO-Craiova

La începutul acestui an, unul dintre oamenii care zilnic ne caută cu propunerile, sugestiile, nemulțumirile sau reclamațiile lor a fost șoferul Dumitru Pîrjol din Craiova. Ne spunea că lucrează de ani buni acolo, că a dus-o și mulțumitor, și bine, și foarte bine, dar că de la un timp treaba s-a schimbat. În rău. Se fac afaceri, ne spunea D.P., se comit ilegalități și eu, care le-am sesizat, am devenit țintă a o seamă de persecuții. Deși bolnav, spunea omul muncii de la PECO din Craiova, mi s-au creat asemenea condiții de lucru încît azi sînt aici, mîine la Timișoara și poimîine la Pitești. Asta în situația în care alții, incorecți și sănătoși, o duc bine mersi. Sesizării i s-a dat curs în sensul că după o cercetare la fața locului a fost publicată ancheta „Abuzul tolerat — condiția unui nou abuz". În material, redactat cu prilejul discuției cu 11 oameni ai muncii de la PECO-Craiova, cu directorul întreprinderii, se dovedesc că se comit ilegalități de tot soiul, că starea disciplinară nu este bună. Două nume reveneau îndeosebi : Gh. Drăghia și Constantin Paveloiu. Atunci, autorul anchetei nu a stat de vorbă cu aceștia și nici nu a cerut date, relații și sprijin de la Comitetul județean Dolj al P.C.R., lucruri pe care era bine să le facă. Dacă ar fi procedat așa, documentarea sa ar fi fost cu adevărat completă. După apariția articolului menționat, tovarășii Drăghia și Paveloiu au înaintat cîte o lungă contestație redacției afirmînd că nici Dumitru Pîrjol nu este corect, cum vrea să pară, că nu ei sînt vinovați de starea de abuz și ilegalitate de acolo, ci directorul întreprinderii. Ei s-au străduit, de asemenea, să combată acuzațiile ce li s-au adus, punct cu punct.

Comitetul județean Dolj al P.C.R. a dispus ca un colectiv de activiști să cerceteze timp de o lună întreaga activitate a întreprinderii, iar la concluzii — ce urmau să fie prezentate în cadrul unei ședințe extraordinare a oamenilor muncii — să invite și un redactor al revistei noastre. Ședința a avut loc, a fost condusă de un secretar al comitetului județean de partid, la ea participînd și directorul Centralei PECO. Materialul prezentat a precizat că, exceptînd realizarea planului de investiții, întreprinderea a avut rezultate bune. Totuși nu s-a asigurat o aprovizionare ritmică și corespunzătoare cu benzine și uleiuri, au fost numiți ca gestionari persoane necinstite sau suspectate de așa ceva, s-a încasat suprapreț la desfacerea buteliilor, și oprim lista aici. Atît din material cît și din cele spuse de o parte din cei 30 de vorbitori a ieșit în evidență, clar, fără echivoc, că tovarășii Drăghia și Paveloiu au părți însemnate de răspundere la climatul de muncă nefavorabil de la PECO din Craiova. Împotriva primului s-a și deschis, dealtfel, un dosar de cercetare penală. Ajutați și de modul indisciplinat în care s-a manifestat într-o asemenea ședință, am dedus că șoferul Dumitru Pîrjol nu este nici el un sfînt, ci un om cu greșeli și mari și mici. S-a acreditat ideea, de unii vorbitori, că Pîrjol ar fi sesizat neregulile în chestiune doar în clipa cînd a fost scos de pe mașina care ducea butelii la domiciliu, deci atunci cînd o sursă potențială de cîștiguri ilicite a secat. De fapt lucrurile stau cumva altfel. El s-a adresat, ierarhic, directorului, apoi directorului centralei, ministerului, sesizînd deci ce era de sesizat și cînd lucra pe mașina de butelii. Dar pe acest tovarăș l-au cam lăsat nervii și oricît de mult l-am înțelege nu putem fi de acord cu atitudinea avută în ședință în care, culmea !, chiar cele sesizate de către dînsul aveau să se rezolve. Un om trebuie să-și caute dreptatea cu calmul și discernămîntul pe care ți le dă convingerea că un colectiv va ști să găsească soluții bune în toate momentele. Îi sugerăm și pe această cale lui Dumitru Pîrjol să fie calm, serios și disciplinat. Ședința la care am participat și-a atins, după opinia noastră, scopul, Întreprinderea PECO din Craiova are acum altă conducere și pentru că, sîntem siguri, aceasta va lua o serie de măsuri spre îmbunătățirea muncii, credem că ar mai urma să fie lămurite viitorului :

— clarificarea exigentă a statutului profesional al tovarășilor Drăghia și Paveloiu care sînt vinovați și implicați într-o serie de treburi deloc legale și cu atît mai puțin onorabile ;

— introducerea unui control sever privind suprapretul ce se încasează totuși și la butelii, și la benzine, și la uleiuri. Despre aceste lucruri, în ședința la care am fost invitați, nu s-a suflat o vorbă. Este nedemn să bagi mîna în buzunarul omului. Iar odată ce ești curat, e o treabă de rutină să devii exigent.

Mulțumind Comitetului județean Dolj al P.C.R. pentru invitația de a participa la numita ședință, promitem să revenim la PECO — Craiova și fără prejudecăți, și fără toleranță.

EUGEN SECELEANU ■

Întreprinderea de utilaj greu – Craiova

Momentul '79

(Urmare din pag. 1)

rid în hohote și lustruiesc mai departe „megalitica".

Ați înțeles poate, oamenii despre care vreau să vorbesc în acest reportaj realizează una dintre cele mai mari investiții din țară, Întreprinderea de utilaj greu-Craiova. Despre unii dintre ei am mai scris nu o singură dată, îi întîlnesc tot aici, dar mai bogați cu cîțiva ani de viață, de experiență. Alții au ajuns pe alte șantiere : Maricica și Stancu Dobrian, soț și soție, sînt la „Oltcit", alții alături ; Finaru și-a luat și el echipa și a plecat tot la „Oltcit" ; inginerul Stelică Ristea, fost șef de lot, dar acum construiește în străinătate ; inginerii Dumitru Popescu și Dimitrie Langu s-au pensionat, sănătatea nu le-a mai permis să rămînă pe șantier. Vieți și vieți, ca într-o bătălie de durată, în care arma celui care obosește trece în brațele noului sosit. Acesta este șantierul ! Pe suprafața unde șantierul își întinde drumurile, ca o caracatiță cenușie, pe care își sapă și implintă fundațiile, își ridică zidurile, viața fierbe ca în craterul unui vulcan, tensiunea arterială înregistrează ritmuri accelerate, omul, singura sursă de lumină, se consumă arzînd ! În zona aceasta, pe dealurile de la „Electroputere", oltenii și-au ridicat cetățile lor industriale : moderne, dotate cu tehnică de ultimă oră, angajate în lupta pentru dezvoltare și emancipare națională. Șeful șantierului, inginerul Marin Bițu, îmi numără pe degete aceste cetăți : „Electroputere", I.U.G., Întreprinderea mecanică de material rulant, Întreprinderea de tractoare și mașini agricole, Autobaza, „Oltcitul", Facultatea de mecanică și electrotehnică, licee industriale, iar mai nou, a început să se contureze Întreprinderea de producere a nucleelor proteice furajere. Cînd am fost ultima dată aici, încă mai rîmau excavatoarele. Acum, veți afla amănunte mai încolo, se montează prima mașină-unealtă fabricată la I.U.G. ! Dar pe șantierul de la I.U.G. pămîntul încă țipă : întreprinderea a intrat parțial în funcțiune. I.U.G.-ul se dezvoltă, se întregește, se apropie tot mai mult de dimensiunile din proiecte. Revenim deci la oamenii de pe șantier, la acei constructori harnici care lucrează cu șase luni în avans față de grafice : aud că echipa lui Oprea Vîrcan, în total vreo 18 oameni, toți din Dăbuleni, veri, unchi și nepoți, frați și cumnați, lucrează tot la „megalitice". Pleacă luni dimineața din Dăbuleni, la orele 5, și se mai întorc abia sîmbătă seara. „Viața noastră, zice Vasile Pircălăbiorul, e șantier !". Cu ce merge acasă olteanul, sîmbătă seara ? Aflu de la Ion Văduva : „Eu, zice, am 4 copii ; după ce mă dezbrac de hainele șantierului, sîmbăta, pe la amurgire, așa, dau o raită prin oraș și fac cîteva cumpărături pentru copii : 3 sau 4 pîini, un chil, două de ulei, tot atîtea de brînză, și mai cumpăr pește adus din Oceanul Atlantic ; cumpăr după cum am bani. Și bani avem după cum muncim. Te ții de muncă, se ține și cîștigul de tine. Nu te ții, fuge al dracului, ca orbetele !" Îmi place umorul celor din Dăbuleni, sarea și piperul din vorbele lor. Stau și-i ascult, pe fiecare în parte, și caut să reții verbul lor îndrăcit, rostogolit pînă în vîrful limbii, aruncat drept în țintă sau ștompat în aluzia deșteaptă, dovedind, celui care are urechi să asculte, rafinamentul cuvîntului, geniul, aș zice, al unui popor care, în multe perioade ale istoriei încărcate de zdruncin neputînd să-și verse focul, „verde-n față", a inventat parabola.

— Pe mine, cînd mă vede prima dată Ioana, nevastă-mea, zice unul dintre Vîrcani, Dumitru, mă ia de la ușă cu întrebările ; ba, nu, mai întîi de toate și de toate rîde. Pe urmă, cu vorbă caldă, mă descoase cam așa : „bine că venișI, neică ; avuseși muncă grea săptămîna asta ? Fuseși cumva bolnav ?" „Ei, da ce-ți veni, mă Ioano, să mă întrebi de boală, mă înfoi eu la ea ; ce de boală avem noi timp acolo, pe șantier, acolo, la «megalitice ?»" Și după ce tace Ioana, așa cam după un ceas, încep eu : „Da, ia spune, Ioano, zic ; pe acasă cum îi, bine ? Ce ne fac copiii ?" Și uite așa, după vreo două ceasuri de dialog de la distanță, mă las și eu pradă somnului, că totdeauna somnul cel mai dulce nu e ăl din Delta Dunării, ci ăl din patul tău.

Ion Văduva a făcut frontul în al doilea război mondial. „Nea Văduva, zice Pircălăbiorul, a mărșăluit trei ani, a fost acoperit de o ghiulea de tun în tranșee, i-au degerat mîinile și picioarele, i-a înghețat sufletul în fața morții ; trebuie respectat. Omul ne-a spus chiar : „Mă fraților, eu cam vorbesc prin somn ; îmi apar în vis scene din ălea, de pe front. Ba se face că mă lovește o schijă, ba că mă feresc de șenila unui tanc, ba că mă aflu într-o luptă la baionetă. Altfel, rău nu fac". Cam întîmplări dintr-astea visează nea Ion Văduva. Odată, într-o noapte, striga prin somn : „Mă, oprește mitraliera ! Apoi : salt înainte ! Culcat ! Aviație inamică la joasă înălțime !" A rămas omul cu spaimă, n-ai ce-i face. Dar oamenii noștri din echipă, cum vă spusei, nu rîd de el ; îl mai trag uneori de mînă și îl liniștesc : neică Ioane, îi spun.

Acesta e visul pe care Ion Văduva îl pune în unele nopți la rădăcina construcției. Visul lui, venit dintr-o realitate apusă, capătă azi dimensiunea jertfei ! Ion Văduva construiește și azi cu o schijă în piciorul drept, căpătată pe frontul din Cehoslovacia, undeva pe linia întîi. Nu e singurul care, apărîndu-și țara, s-a întors să-și rezidească țara, cetățile ei industriale. La I.U.G. vor munci în final 7 500 de oameni ! Cît populația unui mic oraș. Vor munci, poate, și unii din feciorii lui Ion Văduva, și unii dintre nepoții și strănepoții lui. Pentru că muncitorii de mîine ai acestor mari platforme industriale se nasc și în familiile acestor muncitori-țărani, navetiști în bună parte, ctitori ai României moderne. Unde apare o platformă industrială, un șantier, apar și acești muncitori-țărani, navetiști sau nu. Primul pas făcut pe un șantier devine primul pas al lor făcut către emancipare. Și dacă ei nu se rup cu totul de sat, reușesc să săvîrșească această transbordare în istorie urmașii lor. Astfel se înfăptuiește un proces istoric proiectat, gîndit politic, acela de atragere spre industrie a unui procent tot mai mare din forța de muncă a țării. În ultimii 15 ani, aceste platforme industriale au dezvoltat municipiul Craiova fantastic ! De la 140—150 de mii de locuitori, a ajuns astăzi, aflăm de la șeful șantierului, inginerul Marin Bițu, la peste 200 000 locuitori ! Acestea sînt salturile socialismului, de care îți poți da seama, le poți dimensiona lîngă mistria lui Radu Alexandru, șef de echipă la zidari, venit din Melinești Doljului, și care, afirmă el, face meserie de la 17 ani, pentru că tot zidari au fost și tatăl și bunicul său :

— Dar tatăl tău unde a lucrat ? întreb.

— Tatăl meu era meșter constructor. De la el am învățat meserie. Numai că halele astea pe care le zidim noi sînt mai mari și mai tehnice. Aici, la I.U.G., am lucrat la fronton, placat cu plăcuțe ceramice, un pogon de fațadă. Greutatea a constat în organizarea muncii, în marea atenție cu care trebuia să lucrăm. Nu ne-am chinuit noi ca pictorul ăla celebru care a pictat Sixtina, așa am auzit și eu că-i zice, dar oricum a fost tare greu. Am lipit 500 000 de plăcuțe ceramice ! Numărați-le numai și veți simți privirile împăienjenite.

În timpul documentării mele pentru acest reportaj, la I.U.G. se monta prima mașină de frezat longitudinal cu portal cu lățimea mesei de 3 100 milimetri și lungimea de 10 000 milimetri, fabricată de muncitorii și inginerii întreprinderii. Devenind martor ocular al acestui important eveniment, am promis, încă de la începutul reportajului, că vom relata despre el. Nicolae Vrapcea, inginer șef al întreprinderii, mă ia de brat și îmi șoptește la ureche : „La 14 august 1975 făceam parte dintre acela care băteau primul țăruș la această mare investiție. Acum, montăm prima mașină ! Un copil, care s-a născut acum trei ani, n-a avut timp să crească suficient, să înțeleagă ce înseamnă asta. Noi însă înțelegem". Și inginerul Nicolae Vrapcea începe, ce-i drept cam didactic, să-mi vorbească despre profilul întreprinderii, despre performanțele mașinii, despre oamenii care s-au evidențiat la proiectare și fabricație, la montaj. Notez mai mult din respect pentru inginerul Vrapcea, unul dintre cei mai buni specialiști ai întreprinderii, pentru că spectaculos mi se pare un alt fapt : forța de mobilizare a acestui colectiv format nici în doi ani, capabil să fabrice și să livreze mașini din care la noi în țară nu s-au mai fabricat niciodată. Satisfacția e cu atît mai mare cu cît acești oameni vor dota economia națională cu mașini care pînă acum se importau, au început să dovedească o înaltă responsabilitate, aceea de a gospodări o valoare de cîteva miliarde de lei ! Reprezentanții și președinții firmelor cu care colaborăm la acest obiectiv au rămas, aflu, impresionați. Nu de ce **facem**, pentru că astfel de mașini fac și ei, ci de **cum facem** și în cît timp facem, de calitatea și competitivitatea acestor mașini. I.U.G. Craiova e apreciată ca fiind, pe lîngă monumentalismul construcției, și cea mai mare întreprindere constructoare de mașini din lume : prin capacitate (program de fabricație) și dotare tehnică.

— De unde atîta curaj ?

— Din dorința de afirmare, din dorința de a ridica la nivelul țărilor dezvoltate propria noastră țară. Noi, craiovenii, am primit cîndva sarcina să facem locomotive și le facem ; să fabricăm tractoare și le fabricăm ; să dăm țării avioane și le dăm ; să livrăm agriculturii îngrășăminte chimice și le livrăm. Acum am primit sarcina să fabricăm mașini-unelte de înaltă tehnicitate, cu comandă program, și iată am început să le livrăm. Aceasta este mîndria noastră.

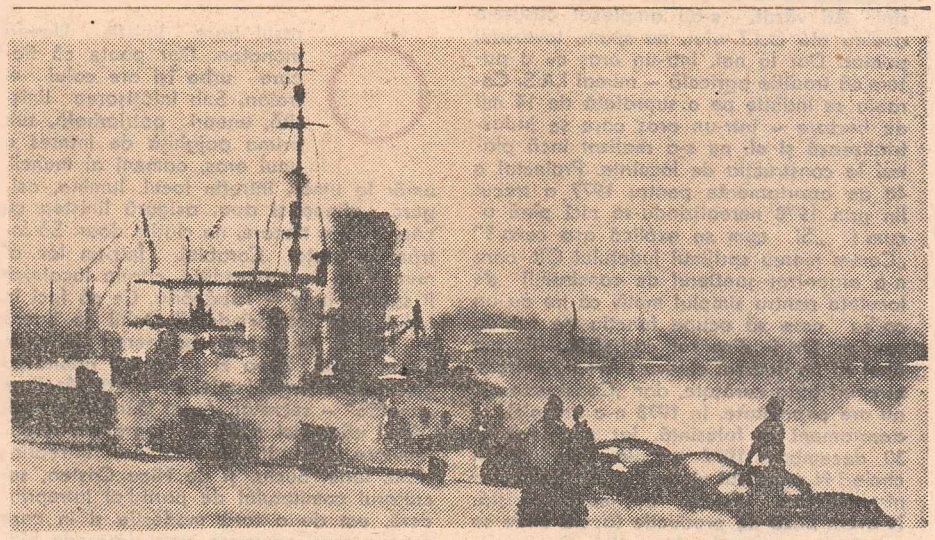

CONSTANTIN GĂVENEA : „Apus de soare la Tulcea"

Beneficiarul – de la abstract la concret

Un „decalog" al eficienței, lansat de Institutul național de motoare termice

Întîi am fost surprins, apoi curios. Ce anume mi-a provocat suita aceasta de stări ? O pagină aflată pe biroul directorului general Valentin Cosoroabă, pagină al cărei conținut este următorul : **„FIECARE OM AL MUNCII DIN INSTITUT ȘTIE CINE ESTE BENEFICIARUL LUCRĂRILOR NOASTRE. BENEFICIARUL ESTE : o persoană care ne expune dorințele sale ; datoria noastră este să le îndeplinim. El ne face o favoare cînd ne solicită; noi nu îi facem o favoare cînd îl servim. Beneficiarul merită tratamentul cel mai atent pe care îl putem oferi, el nu este o persoană cu care să discutăm în contradictoriu, care trebuie să se alinieze la ceea ce dorim noi ; el nu este dependent de noi, noi depindem de el ; beneficiarul are (și el) de făcut față termenelor și unor dificultăți neașteptate ; el este o parte a activității noastre, nu este un străin, este motorul activității noastre, nu este o noțiune abstractă, ci o ființă omenească, cu emoții și susceptibilități ca și noi. Beneficiarul este cel care face posibil ca noi să ne încasăm retribuția, indiferent de funcția pe care o ocupăm".**

Textul pe care l-am reprodus poate fi văzut în fiecare atelier și secție din cadrul I.N.M.T. București. Am intenționat, prin scrierea și publicarea lui, să identific, dincolo de conținutul unor adevăruri cunoscute, dar insuficient luate în seamă, efectele inițiativei conducerii Institutului național de motoare termice.

Sergiu Cunescu, șef consiliu tehnico-economic :

— Spunînd : „dorințele beneficiarului", se poate înțelege ori foarte mult, ori foarte puțin. La noi, „dorințele" apar sub forma unei teme de cercetare, supusă atenției și clarificării noastre. Ne aflăm, prin urmare, într-un sector de mare profesionalitate, de răspundere pentru întreaga economie. Și, drept consecință, excentricitățile, de orice natură ar fi ele, nu-și pot găsi aici locul, deși, recunoaștem, se mai întîmplă ca solicitările unor beneficiari să nu țină seama de o serie de condiții absolut obiective ale muncii noastre, fie dintr-o insuficientă cunoaștere a acesteia, fie din ignorarea — cu sau fără intenție — a amintitelor condiții. De aceea, în spiritul primului rînd al decalogului, ne simțim obligați să reținem principalele elemente ale unor solicitări : dimensiunea motorului, capacitatea sa, forța etc. În rest, filtrăm, șlefuim împreună cu beneficiarul, întregul volum reprezentat de o temă, să ajungem la cea mai bună soluție, știind și acceptînd că orice **comandă** pornește din două direcții : cea a **beneficiarului** și cea a **institutului.** „Scheletul" întregii noastre activități se sprijină pe trei „vertebre" esențiale : unificare-tipizare, diversificare, necunoscute colaboratorilor din afară. Din acest mod de a ne gîndi și organiza munca a rezultat **un catalog** ancorat nu în trecut, ci în viitor și în care oricine dorește un tip de motor îl poate găsi. Noi, colectivul institutului, am fost creați nu pentru a „produce" subiecte pentru teze de doctorat, comunicări științifice sau articole de gazetă, ci pentru programe operaționale, care să poată trece, direct, în procesul industrial. Succesul conformării față de cerințele punctului doi stă în calitatea relațiilor umane ce se stabilesc între noi și colaboratori.

Victor Drăgoi, secretarul comitetului de partid :

— Institutul în care lucrăm este de rang național, concentrează toate eforturile din țară pentru crearea de motoare. De aici necesitatea unor relații de muncă exemplare. Ca să le obținem, ne-am hotărît să fim noi aceia care să facem primul pas în întîmpinarea colaboratorilor, în ideea că astfel vom obține scurtarea ciclurilor de realizare a motorului respectiv. Un element de noutate, în acest sens, este reprezentat de „decalogul" pus în discuție. El înseamnă pentru noi, cei din institut, o influențare a modului de gîndire a fiecărui om al muncii, un „acid" destinat erodării pînă la dispariție a atitudinii de indiferență, a egoismului ca și altor manifestări subiective. O pîrghie educativă, care să regleze atitudinea față de cei cu care colaborăm, să stimuleze solicitudinea față de beneficiari, dar și față de alți tovarăși de muncă, din diferitele sectoare ale institutului, de la omul cu pregătire superioară pînă la muncitorul din atelierele de producție, fără a căror contribuție nu se poate realiza îndeplinirea exemplară a sarcinilor cerute de fabricarea unui nou motor. Tratamentul cel mai atent pe care îl putem oferi beneficiarului începe de la captarea interesului său pentru ceea ce producem și sfîrșește cu lansarea comenzii. Procedînd astfel, beneficiarul știe că devine părtaș, că va trebui să depună, alături de noi, eforturi. În cadrul adunărilor generale de partid, ca și în cele sindicale, am dezbătut pe larg, fără grabă, răbdător, ideile expuse, pe scurt, în cele 10 puncte ale decalogului despre care discutăm.

Adrian Popa, șeful departamentului tehnologic și execuții :

— Știind că, deși institut național, I.N.M.T.-ul este supus acelorași canoane economico-financiare ca oricare întreprindere, cel puțin la ora actuală, și că, prin urmare, pentru cîțiva metri de țeavă mai specială sau pentru lulele de „Mobra" ori cîteva foi de șmirghel am nevoie de „repartiție", ați înțelege foarte exact rolul beneficiarului pentru sectorul meu de muncă, deoarece el mă poate scăpa uneori de asemenea belele, iar alteori el trebuie să-mi procure diferite piese și materiale, cum ar fi, pentru a da doar un exemplu, piesele turnate, institutul neavînd o turnătorie proprie. Pornesc de la ideea, reală, că pentru o uzină ca „23 August", pentru care lucrăm, cu o producție formidabilă, necesitățile mele apar neînsemnate, dar nu pot omite și un alt fapt la fel de real : ele îmi sînt indispensabile ! Rezultă destul de clar în ce măsură devine colaboratorul, „motorul" activității mele ca și al departamentului de care răspund ? Și cînd îl visez, el nu-și pierde concretețea, vă rog să mă credeți ! În toamnă am organizat primul simpozion național de tehnologie a motoarelor termice, cu o participare care ne-a onorat. Accept întru totul „decalogul" nostru, vrînd totuși să propun un „amendament" : acela ca și beneficiarul să știe că ne conducem după acest ghid.

Valentin Cosoroabă, directorul general :

— Captarea interesului și încrederii beneficiarului prin dispoziții administrative, de oriunde ar veni acestea, nu pot fi realizate. Numai lucrînd foarte bine, comportîndu-ne exemplar, putem obține cîștig de cauză. Grija noastră față de beneficiar nu poate fi egalată de un partener străin. Știu că unii colegi consideră formulările „decalogului" exagerat de politicoase, dar nu mă deranjează. Știu că oamenii de concepție își iubesc foarte mult profesia, ceea ce-i duce la ideea de a face ceea ce nu s-a mai făcut încă în lume, convinși că doar asta le poate aduce consacrarea. Ei omit că o asemenea consacrare, care nu prezintă nici un fel de interes pentru producție, nu va deveni realitate niciodată. Eu sînt de părere că pentru a te consacra, într-adevăr, trebuie să faci ceva de care cineva să aibă nevoie. Doresc să-i conștientizez pe toți cei care lucrează în institut asupra importanței activității lor, oricare ar fi aceasta. Consider că un astfel de mod de a pune problema într-o instituție de concepție reprezintă o etapă evoluată, modernă.

EMANUEL VALERIU ■

Pe Dunăre, de la Baziaș la Sulina

Călătorule, oprește-te din drum la Corabia!

De ce Corabia ? Se spune că păstorii din Lunca Dunării, pe vremuri, și-ar fi ridicat pe aceste locuri primele case din sfărîmăturile unei falnice corăbii turcești. Între realitate și legendă, martor ocular al civilizației străvechi, din Dunăre, în amonte de Corabia, se poate zări încă piciorul podului roman ce se întindea peste fluviu, între Sucidava și Oescus (Bulgaria). Și chiar pe locul unde a fost capul de pod alcătuit din pontoane, de unde românii în 1877 au trecut Dunărea pentru a-și cuceri Independența, se va ridica un mare grup statuar, pe care Corabia îl merită.

La ora cînd intram în oraș, defrișînd întunericul dens, un pîlc de tineri se mai agitau în fața cinematografului unde rula filmul „Haiducul cu ochii ca stelele". Restaurantul cu firma sa „Împăratul Traian" ne-a reprimat de la început pofta unor chifteluțe. Suplinind hotelul aflat de peste un an de zile în renovare, un motel cu multe improvizații ne-a condus către ziuă. Primul nostru gînd a fost să vedem Dunărea, chiar de pe locul unde am fost găzduiți.

„Tovarășe primar Mircea Florea, tovarășe secretar cu propaganda Ion Dimienescu, ce se poate face ca oamenii să nu scoată Dunărea din existența lor, să n-o ignore ?" „Nu se poate vorbi încă nimic în sensul unor amenajări ; ceva proiecte sînt. Ați văzut, s-au amplasat căsuțele acelea ale O.J.T.-ului, ne spune tovarășul primar. Dar la noi, într-un oraș cu o puternică tradiție agricolă — numai I.A.S. Corabia se întinde pe o suprafață de 14 mii de hectare — într-un oraș care se industrializează și el, nu s-a realizat încă planul la construcția de locuințe. Proiectul a 48 de apartamente pentru 1977 a trecut lin prin 1978 nerealizîndu-se nici pînă acum : „Și cum se explică așa ceva ?" „Cerem mereu sprijinul județului Olt, care n-a organizat șantierul de construcții de locuințe pentru simplul motiv că nu au un cadru care să ocupe funcția de șef de șantier. Or fi dispărut cadrele ? Facem apel să fie detașat cineva ! Avem proiecte, terenuri gata curățate, dar „Constructorul" nu are capacitate. În 1978 n-a dat nici un apartament în folosință. Iar ele, încă la 30 decembrie 1977 trebuiau predate la cheie ! N-am făcut altceva decît să atacăm niște lucrări. Forță de muncă există. N-avem bază de producție (acolo unde se pregătesc mortarul, planșeele). O singură macara se zărește pe șantier, și ar trebui să fie pînă acum patru ! Pentru apa caldă ne gîndim la Întreprinderea de fibre sintetice, pe care o vom ridica aici. Cum să-i primim pe specialiștii de la Săvinești, de la Iași ? Vin, se uită, pleacă. Deși la sfîrșitul lunii mai, la noi înfloresc peste trei mii de tei !"

Firește, nu e o consolare. Poate că ar mai înflori și alte specii dacă orașul Corabia ar avea mai multă autonomie. Întîlnim întreprinderi care mereu aparțin de altcineva. Partea mecanică a orașului a fost preluată de Întreprinderea de vagoane Caracal. Partea lemnoasă, de C.J.L. Pitești. Cine știe că la Corabia se realizează o mare cantitate de coniac, totul însă sub marca „Zarea" prin care este cunoscut Bucureștiul ? S-ar sfii cineva să bea un coniac „Corabia" ? Celelalte secții, mai mărunte, au rămas în cadrul întreprinderilor județene de producție și prestări de servicii. Și cu toate acestea, Corabia deține locul patru în economia județului Olt. Să ne gîndim numai la importanța pe care o au Întreprinderea tăbăcăria minerală Corabia, cea mai mare tăbăcărie din țară, ori Întreprinderea pentru preindustrializarea sfeclei-de-zahăr. Zeci de mii de hectare de teren agricol, complexul de creștere și îngrășare a tineretului taurin (3 500 capete), ferma de vaci cu lapte și de ovine (7 000 capete), asociațiile intercooperatiste de îngrășare a porcilor (4 500 capete), cele patru C.A.P.-uri cu o suprafață de 9 800 hectare, cu sectoare zootehnice bine dezvoltate, îi mențin Corabiei toate pînzele sus.

Orașul pare liniștit. Uneori monoton. Dar poate că fiecare urbe își are calul ei troian. Sub înfățișarea liniștită, uneori patriarhală, sub prima pojghiță de interes a unui oraș, oameni ai muncii, umăr la umăr, întrețin focul, lumina, asigură pîinea și apa, asigură liniștea cu care noi, în trecere, ne clătim doar. Să intrăm în viața Corabiei. Într-un loc al muncii de veche tradiție, căruia localnicii îi spun simplu — Tăbăcăria. Ce să faci în holul unei întreprinderi ? Ochii se lipesc de tot ce se anunță pe pereți. Și citim că în chiar acea zi avea loc adunarea generală a organizației de partid Ateliere „umede" — secretar, Aurel Dunărețu. Apoi „Anul eficienței maxime !", grafice, angajamente. Însoțiți de directorul întreprinderii, Ionel Suciu, și de Nicu Cristea, secretarul comitetului de partid al întreprinderii, om de o rară modestie și în care se pun mari speranțe, vom pătrunde bîntuiți de curiozitate, chiar de emoție, în tainele unei munci despre care, la noi, au scris și condeie ilustre — tăbăcăria. Ce știm noi ? Știm că la Vădăstrița, o comună din apropiere, făceau țăranii cojoace de lînă. Intrăm. O hală imensă în al cărei semiîntuneric predomină mirosul de piele umedă și de sare. Stive, munți de piele proaspăt jupuită de pe animal așteaptă să intre într-un lung proces care o va aduce la lumină netedă, să-ți atingi obrazul de ea, să te mîndrești cu încălțămintea nouă pe care o ai. Se introduc în funcție numai piei de bovine mari. O piele cîntărește 46 kilograme. Din tăbăcărie iese în lume un hectar de piele pe zi. Hale, în fiecare din ele oameni cu altă specializare. La secția „cenușari", în uriașe butoaie rotitoare, într-un marș aburind, pielea redevine ce a fost — piele. Oameni, destine. De pildă, muncitorul Vasile Birțan de la mașina de **șeruit** a lucrat la NAVROM. S-a recalificat, pur și simplu. Priceputul maistru Atanasie Iliescu ne spune că „de modul cum cenușărim depinde calitatea ulterioară a semifabricatului". O piele fină se obține printr-un efort continuu, încordat, în care om și mașină par a se afla într-o luptă. La atelierele de tăbăcit, la **spăluire** (unde pieile se secționează), la secția „umede" unde se lucrează la rășpăluire mereu cu apă fierbinte și amoniac, într-un abur continuu, luminatoarele filtrează o lumină puțină. Șeful secției „umede", inginerul Mihai Checheriță, lucrează aici din 1972.

Pielea se tăbăcește prin mîini tăbăcite, ele învîrt butoaiele de cenușar, de tăbăcit, de vopsit, instalații de uscare. După 162 de operații, pieile sînt bătute cu bățul de rumeguș, apoi puse la „odihnă". Nu, nu din superstiție. Din necesitate. Privim produsul finit cu alți ochi decît al cumpărătorului care pipăie marfa. La Tăbăcărie lucrează peste o mie de muncitori. Secretarul de partid, Nicu Cristea, a trecut prin toate secțiile. A lucrat cu foarte mulți oameni. „Cincizeci la sută din muncitori, ne spune el, sînt tineri. Aici ei învață o meserie pe care puțini o știu, învață să trăiască într-un profund respect față de muncă și de banul cîștigat". Oamenii de la Tăbăcăria minerală din Corabia sînt gata oricînd să recepteze noul. Aici este prima stație-pilot de valorificare a materiei secundare — **calagenul** — care aduce cele mai mari beneficii dintre toate sectoarele de tăbăcărie din țară.

Corabia ni se părea un oraș liniștit, pe lîngă care Dunărea trece nepăsătoare, în care trebuie așteptată mireasma teilor ca să-i identificăm personalitatea. Sub stratul subțire al primei impresii, la Corabia însă oamenii au o nobilă tradiție — aceea de a fi de aici, de a nu dori să fie din altă parte.

ADI CUSIN ■

La Motru se construiește și mult, și bine

În septembrie 1960, inginerul Hariton Niculescu, maiștrii Mitrea Băluță, Loghin Dobre, Nicolae Liciu și ortacii din brigada lui Dumitru Pop au săpat primul metru de galerie la mina Horăști, marcînd deschiderea bazinului carbonifer Motru. De atunci, din 1960 și pînă azi, s-au extras pentru economia națională peste 55 de milioane tone cărbune energetic.

Întreprinderea minieră Motru are astăzi unități mari și moderne printre care minele Leurda, Lupoaia, Horăști, Ploștina, Rosiuța, Motru-vest, înzestrate cu utilaje de mare randament. Toate operațiunile de tăiere și transport sînt mecanizate în întregime, în subteran sînt peste 60 de kilometri de benzi transportoare. Dotarea tehnică a Motrului se ridică la aproape trei miliarde și jumătate lei. Întrebat fiind care e locul Motrului în producția de cărbune a țării, directorul întreprinderii miniere, inginerul Marin Ștefanache, ne-a spus că „într-adevăr, avem o poziție deloc de neglijat — dăm 22 la sută din cărbunele țării, adică o cincime". De la 20 000 tone pe zi, cît produceau anul trecut, au ajuns anul acesta să dea 27 000 tone și în unele zile de vîrf chiar 30 000, cu aceiași oameni, dar cu o organizare mai bună. De fapt, Motrul și-a cîștigat un frumos renume prin munca plină de dăruire a minerilor săi. Despre harnicii mineri din brigăzile lui Gheorghe Prală, Constantin Motoroga, Marin Firulescu, Ilie O. Ion, Constantin Bădoi, Grigore Tutunaru, Gheorghe Pigui, Roman Bulgariu, Gheorghe Voicu, Ion Matei sau Cornel Dogaru se vorbește și se va mai vorbi. Ar fi multe de spus despre acești oameni minunați, despre recordurile lor, despre viteze de înaintare, dar toate acestea sînt rodul muncii minerilor veniți aici din împrejurimi sau din țară și stabiliți în orașul Motru, pînă nu demult numit ba „orașul fără arhivă", ba „orașul fără periferie" sau în alt fel. Acum este, fără a exagera cît de puțin, un tînăr și frumos oraș, scăldat în lumină și plin de viață.

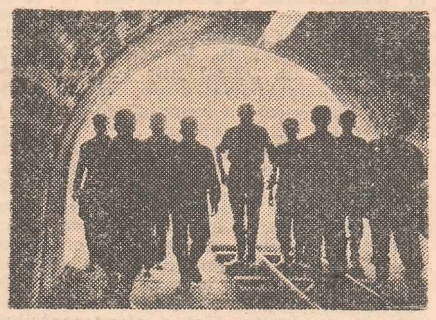

Temelia primelor trei blocuri de locuințe s-a turnat în 1962, și de atunci lunca Motrului a cunoscut un freamăt aparte. Au venit constructorii, au zidit primele cărămizi, iar în primăvara lui '64 a fost predat „la cheie" cel dintîi bloc de locuințe, cu 120 apartamente. În primăvara anului 1966, așezarea număra aproape șase mii de locuitori, pentru ca la 24 mai 1966 prin Decret al Consiliului de Stat, pe harta țării să apară încă un oraș — primul oraș al minerilor gorjeni. Zicem primul pentru că s-a hotărît ca, din acest an, să fie înălțate alte trei orașe : Rovinari, Mătăsari și Trestioara, ultimele două în bazinul minier al Jiițurilor.

Revenind la Motru, trebuie să spunem că a ajuns la o populație de 18 000 de locuitori, iar anul viitor vor fi 20 000, media de vîrstă a celor de azi nedepășind 35 de ani, oameni tineri veniți din împrejurimi și din toate colțurile țării ca la o chemare a muncii. Primarul Tănasie Lolescu, primul primar al orașului Motru, își mai amintește și de primele cărămizi aduse pentru locuințe. În 1963, blocurile F 1 și F 2 le-au ridicat fără proiect. Cinematograful l-au inaugurat, pe 30 decembrie 1966, cu filmul Lupeni '29. Spitalul s-a instalat într-un bloc de garsoniere, ca la început de drum, dar acum au și spital, iar peste o săptămînă se va da în folosință o policlinică modernă, cu 136 de camere, în valoare de 10 milioane lei. Și aici, ca peste tot la noi, ceea ce se face este pentru om, pentru bunăstarea lui. Anual se nasc în Motru 1 100—1 200 de copii, iar copiii sînt cuprinși în marea lor majoritate în învățămîntul preșcolar și apoi școlar. Pe lîngă creșe, grădinițe, școli generale, mai există un grup școlar, cu liceu și școală profesională, unde se învață zece meserii, avînd 2 000 de elevi, care sînt inițiați în tainele minerității carbonifer. Dintre absolvenții acestei veritabile școli a minerilor din Motru și din toată Oltenia, mulți au ajuns azi mineri de nădejde și sînt cunoscuți în toată Valea Motrului. Printre ei : Ion Gaiță, Ion Miulescu, Nicolae Negoițescu, Emil Iancu, Ion Nimară și mulți alții.

Se construiește mult și se construiește bine. Primarul, Tănasie Lolescu, are o vorbă : „Un om — un pom". Dacă ar fi să luăm numai unul din sensurile acestei zicale, am vedea că ea nu mai corespunde. Dumnealui, de exemplu, a plantat mai mulți. Are un prun, un cireș, un tei și chiar un brad. Atît numărul oamenilor, cît și numărul pomilor sînt în creștere. Sînt tot mai mulți și oamenii-pom !

ION PREDOȘANU ■

Realitatea ilustrată

„Aproape bătrîni azi, sîntem o generație de excepție"

Simbătă, 19 mai, d
tanii din curtea inter
tehnici bucureștene,
Moxa, promoția 1954 a
nică a transporturilor,
tinerețe, în recreația n
pionierat industrial în
care în 1950 ajunsese
trenul clasa a treia,
ingineri „făcuți de Re
noastre ferate. Îmbră
umăr alternau cu bine
„Te-ai îngrășat M
albit puțin, tovarășe
băiatule, ți-a căzut pă
eș.. pe funcție mare"
denții de la zi, bine fi

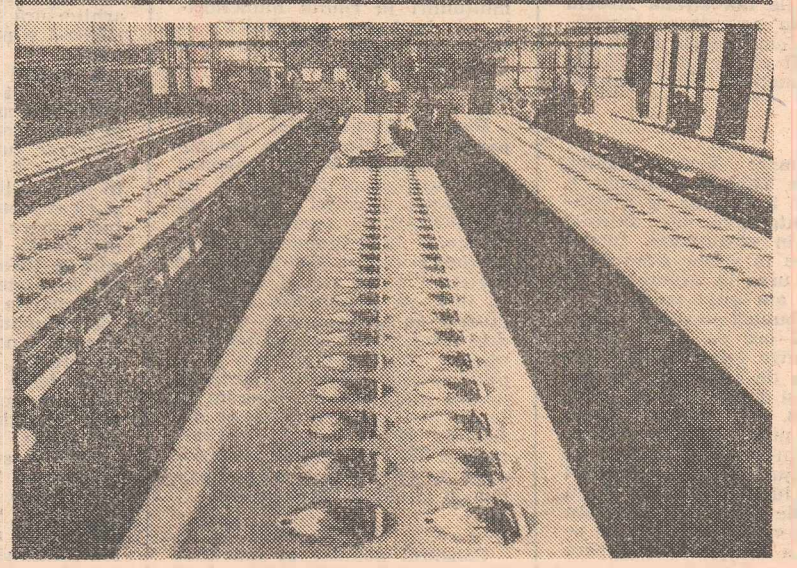

Muncitorii artei

Frumusețea are întotdeauna mister. O consecință — sau poate una din explicațiile misterului — e aceea că omul din public nu este ori nu vrea să se arate interesat de tehnologia operei de artă. Acestui om nu-i place să știe cu ce piatră e pavat drumul spre ideal, prin ce ateliere și meserii trece el și cîtă sudoare stropește bronzul statuii abia ieșită din topitorii. pînă cînd bronzul ajunge să fie materie și lumină, metal polisat și spirit. Puțini oameni manifestă curiozitate tehnologică și mai puțini au patima de a vedea cum se face arta, care e mersul inspirației și care al trudei muncitorilor artei.

Combinatul Fondului plastic — un veritabil combinat industrial, în ciuda numărului relativ de oameni ai muncii care îl slujesc — este efectul direct și emoționant al politicii partidului de democratizare a cîmpului artei, de propășire a operei de interes național. Dacă atelierul artistului plastic rămîne încă locul și într-un fel condiția actului de concepție (realizare) artistică, nevoia de frumos a unei țări, preocupată programatic de învățătură și educație estetică nu putea fi mulțumită decît printr-o industrie de artă. E greu de spus, în cîteva cuvinte, relația artă-industrie, e greu de spus, prin urmare, ce este, în întregul lui, acest Combinat al Fondului plastic, cu halele și atelierele sale din nordul Bucureștiului, cu dezvoltarea sa și feluritele comenzi de plan. Mai simplu ar fi de zis ce nu se face aici din ce e artă. Combinatul produce culori dar și monumente, el livrează textile și imprimerie de artă, dar și planșe tipărite, rame și lucrări ceramice și altele asemenea. Muncitorii, tehnicienii și inginerii combinatului, a căror îndeletnicire principală este să facă ideea fapt sau, mai bine zis, să colaboreze cu artistul plastic la întruparea superioară a unui gînd și a unui prototip, să colaboreze la opera didactică implicată în orice frumos multiplicat (fie el și industrial) sînt și devin ei înșiși suflet și mînă de artist. Se petrece în combinat un tip aparte de frăție a muncitorului cu artistul plastic. Iată, se toarnă în bronz monumentul „Dragoș Vodă și zimbrul", al maestrului Ion Jalea. Tot acum sînt în lucru monumentele independenței pentru orașele Iași, Calafat și Vaslui (opere ale sculptorilor Pavel Bucur, Gabriela Adoc și Ioan Jiga). Trebuie, de aceea, să existe turnătorie de metale și muncitori de înaltă calificare, ateliere de cioplit piatră și buni meșteri cioplitori, specialiști în coloranți și excelenți muncitori rămari, sticlari și ceramiști de primă mînă, trebuie să existe, mai presus de toate, o voință comună. Si voința aceasta e a operei. Film mai fascinant decît munca la o statuie ecvestră nu se poate imagina. Se știe că pentru calul său de bronz Da Vinci a gîndit o viață iar procedeul de turnare conceput de artist rămîne un sublim monument al ingeniozității tehnologice. Fiindcă e vorba de înalte tehnologii, combinatul colaborează cu industria (Grivița roșie, 23 August, I.M.G.B., UREMOAS). Și combinatul este astfel industrie. Un inventar al tuturor celor fabricate cu artă și meserie aici ar fi de fapt un inventar al străduințelor noastre spre frumos. Să-i cinstim deci în fiecare lucru de artă pe artiștii și pe muncitorii lui.

TUDOR OCTAVIAN ■

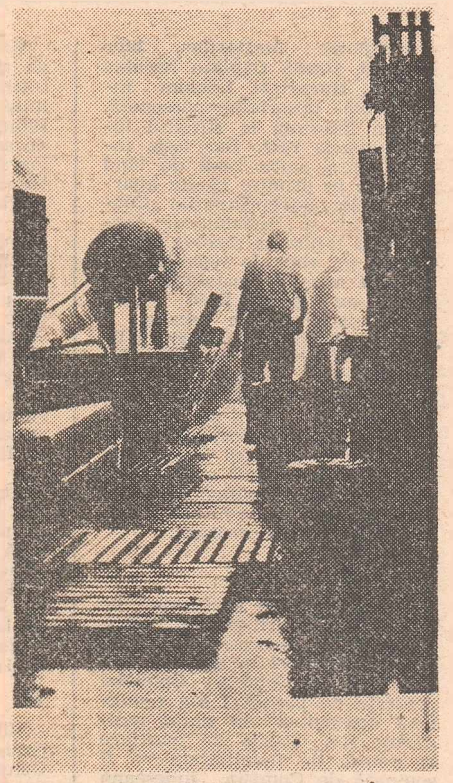

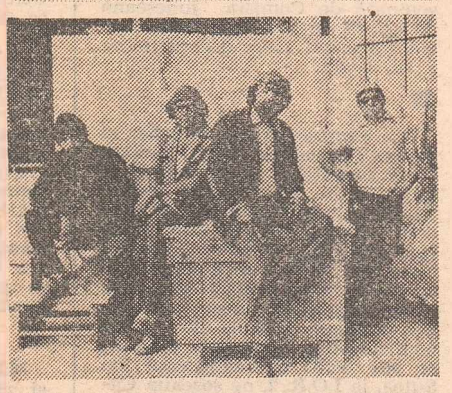

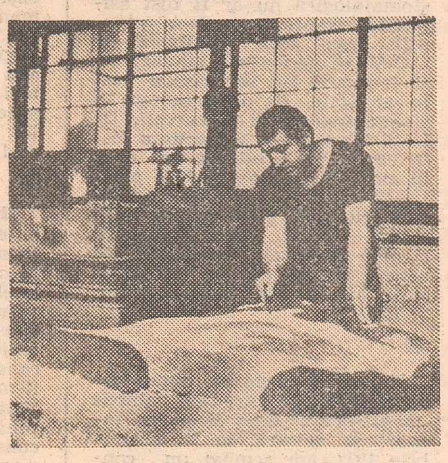

Fotografii de A. MIHAILOPOL ■

Sub cas-
ostei poli-
la Mihail
i de meca-
a în prima
eația unui
a. Oameni
urești cu
ină primii
entru căile
bătăile pe
xclamații :
!", „Ați
„Doruleț,
m auzit că
e vin, stu-
ngi, privesc

cu îngăduință, ca la o ședință cu părinții. Se face apelul, se dau insigne și cataloage. O generație de excepție. Una dintre generațiile eroice, cum avea să spună un ilustru profesor universitar în amfiteatru. „Specialiști care au ridicat și căile ferate, care au lucrat și pe șantierele navale. Promoția dumneavoastră este eroică pentru că intra în meserie în timpuri eroice. Și, ca să fiu modest, voi afirma că buna dumneavoastră pregătire vorbește de la sine de calitatea profesorilor care v-au pregătit, de școala politehnică românească". În amfiteatru, în aceleași bănci pe care le ocupau și în urmă cu peste un sfert de veac, absolvenții de la secția locomotive, de la „vagoane", de la „utilaj și instalații de atelier", de la „utilaj construcții", vorbesc simplu și exact, ca într-un raport ceferist, despre ceea ce li s-a mai întîmplat în acești 25 de ani. „Sînt pensionar dar am 4 copii și 6 nepoți. Toți sînt sănătoși. Eu n-am luat parte la ultima întîlnire fiindcă eram la tratament. Dar acum sînt sănătos ceea ce vă doresc și dumneavoastră" ; „Doresc ca peste cinci ani să ne întîlnim mai mulți ca azi" ; „Mă simt la fel de tînăr ca acum 25 de ani (din sală : mamăăăă !)" ; „De la ultima întîlnire am avansat de la șef de serviciu, la inginer principal. Tot e bine și așa" ; „Eu am emoții fiindcă fata este acum în examen, la facultate" : „De la ultima întîlnire, raportez că nu s-a schimbat nimic : sînt tot pensionar pe motiv de boală" ; „Vagonar am fost (adică a terminat secția de vagoane), vagonar vreau să ies la pensie. Sînt bunic și mulțumesc profesorilor pentru tot ce mi-au dat".

Pentru mulți, împlinirile personale devin nostalgie. Se vorbește curent de copii și nepoți. Generației de excepție, generației eroice îi tremură glasul cînd pomenește de primii pași ai nepoților sau de intrarea la facultate a copiilor. Generația aceasta se povestește, se destăinuie azi cu candoarea pe care o avea ieri în fața marilor planuri de refacere a țării, cu aceeași onestitate și modestie cu care au muncit „o adevărată viață de om". Ce era frumos în viața dumneavoastră de student? Deși aveam doar 2,50 lei pentru masă, pe zi, și eram îmbrăcați ca vai de noi, viața era al naibii de frumoasă. Primul stilou l-am avut după terminarea facultății. Sînteți mulțumit de ceea ce ați realizat în acești ani ? Pe mine partidul m-a trimis la facultate. Nu speram vreodată să ajung din lăcătuș, inginer. Care a fost examenul de care v-a fost frică în facultate ? De matematicile speciale, la profesorul Kahane. Era un om extraordinar. Aveți emoții și la siguranța circulației, serviciul pe care îl conduceți ? Bineînțeles. E o meserie grea. O împletire din toate meseriile. Nouă, celor veniți din producție, ni s-a acordat foarte multă atenție. Făcea tovarășul profesor Buga niște seminarii...! N-ați rămas în C.F.R. Nu. În schimb am văzut cum a crescut întreaga industrie navală a Constanței. De la șalupele pentru Bicaz, de la pontoanele-dormitor pentru deltă, la navele de 55 000 tdw, la gigantul petrolier de 150 000 tdw. Sîntem acum la al treilea. În ce stadiu se află ? De saturare cu bloc secții, în docul de construcție.

MIRCEA RAICIU ■

FLACĂRA LA DISPOZIȚIA DUMNEAVOASTRĂ

Asociația locatarilor, bloc P.M. 42, strada Căpitan Nicolae Licăreț, București. Locuim într-un bloc proprietate personală, dat în folosință la sfîrșitul lunii ianuarie 1979. Dar iată, întrînd în a patra lună de cînd am luat în primire cheile apartamentelor, întreprinderile „Constructorul" și „Instalatorul" continuă să refuze să rezolve remedierile pe care le necesită locuințele noastre. Instalațiile sanitare au piese lipsă, unele apartamente la scara B sînt mereu inundate datorită unei țevi sparte în perete. La ultimul etaj se infiltrează apa în plafon. Uscătoriile n-au uși, lumina de pe scară nu funcționează. În jurul blocului, molozul zace în grămezi imense pe care „Constructorul" nu-l ridică, în ciuda promisiunilor repetate. Oricum, noi nu vrem să mai repetăm această sesizare.

■

Direcția pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale, Cluj-Napoca. La sesizarea tovarășei Anica Roman și în urma aparitiei unei hotăriri a Comisiei centrale de pensii, i s-a reanalizat dosarul și la finele lunii aprilie a.c. decizia de înscriere la pensie de invaliditate va fi semnată de Comisia județeană de pensii, astfel că în luna mai a.c. va primi toate drepturile ce i se cuvin.

■

Mă numesc **Tudor Enache**, și locuiesc în sectorul 3 al Capitalei. Mari suprafețe de teren sînt împrejmuite de unitățile industriale din jurul Capitalei cu garduri întristătoare ce împrejmuiesc sub cerul liber fierul vechi care nu pleacă nicăieri. Acolo ar putea crește copaci cu frunze producătoare de oxigen, s-ar putea amenaja locuri de joacă pentru copii. Asemenea terenuri se pot vedea pe bulevardul Ion Șulea, la I.O.R. 2, pe șoseaua Cățelu, la I.C.M.F. 2, la Întreprinderea „Stela" unde se întinde un gard metalic de 1 km după care pasc niște oi. Cine gospodărește aceste terenuri și cît de răbdătoare pot fi ele ?

■

Direcția sanitară a județului Olt. Medicul stomatolog Marinela Caraman Nisipeanu de la Policlinica Balș, județul Olt, ne roagă să dezmințim acuzația ce i se aduce în revista Flacăra din 19 aprilie a.c. cum că prin lipsa ei nemotivată asistența stomatologică nu ar fi fost asigurată. Asistența a fost asigurată, așa cum confirmă și C.O.M. În perioada 1 ianuarie — 15 februarie a.c. tovarășa a fost la cursurile de perfecționare a stomatologilor, la București. De la 16 februarie la 6 martie a fost în concediu de odihnă pe anul în curs. Pentru perioada 6 martie—2 aprilie i-a fost aprobat concediu fără plată pentru examenul-concurs. De la 3 aprilie și pînă în prezent își desfășoară activitatea la punctul stomatologic al Liceului industrial nr. 2 Balș.

■

Sîntem un grup de muncitoare de la Filatura de bumbac „MARATEX" Baia Mare. La încadrarea noastră, la 2 octombrie 1972, am semnat un contract pentru o perioadă de 2 ani de ucenicie la locul de muncă, forma „C". La finele cursului am solicitat o adeverință de absolvire din care să reiasă că sîntem calificate în meseria respectivă. Ni s-a răspuns că nu s-au primit de la forul tutelar asemenea adeverințe. Din 1973 și pînă în 1979 nu am fost anunțate de conducerea unității de forma de învățămînt absolvită. La eliberarea certificatului de calificare gradul I s-a menționat că durata cursului a fost de 5 luni în meseria de filator, cu scoatere din producție (fapt care nu s-a întîmplat). Data completării certificatului este 1974. Dar cursul s-a desfășurat în 1973 și pînă la 1 iunie 1974 noi n-am fost încadrate ca muncitoare calificate, fiind retribuite doar ca ucenici. Cerem reglementarea acestei situații.

■

Grupul întreprinderilor de gospodărire comunală și locativă a județului Cluj. La solicitarea tovarășului Ioan Mureșan vă facem cunoscut că situația a fost analizată de conducere în prezența acestuia și, cu acordul său, a fost repartizat în altă formație de lucru avînd astfel posibilitatea să se pregătească pentru examenul de admitere la facultate, în specialitatea construcții de mașini.

Mă numesc **Ion Maria**, am 71 de ani și locuiesc în Ploiești. Întreaga viață mi-am petrecut-o lîngă fiica mea, Sofia Bejan, în Ploiești, crescîndu-i cei 4 copii deoarece ea lucra mult ca dactilografă și venea seara tîrziu. După toate ostenelile mele, fiica mea m-a mutat la una dintre nepoatele mele, Rodica Munteanu, de pe strada Aleea Metalurgiștilor, spunînd că nu mă mai poate suporta ginerele meu. Aceasta a făcut însă plîngere la tribunal pentru a fi scoasă din spațiul ei. Dar eu am arătat că am avut spațiu asigurat la fiica mea, Sofia Bejan. Aceasta a indus însă instanța în eroare cum că eu nu stăteam la ea, ci plecam seara la fiul meu, unde am mutația. Dar eu nu știam că fiica mea nu mi-a făcut mutația de atîția ani. Nepoata mea mă amenință că mai am de trăit cîteva zile, pînă cînd în luna mai îmi va pune bagajul la ușă. Mi s-a stabilit o pensie de întreținere — 300 lei de la fiul meu și 300 lei de la fiică. Dar nu s-a stabilit unde să mă duc eu în luna mai și la 71 de ani.

■

Miliția județului Mureș. Cercetînd sesizarea tovarășului Constantin Muntean din Galați ce reclamă pe Maria Dumbravă că a luat comandă pentru confecționarea de jaluzele și avans de la reclamant, vă comunicăm că Maria Dumbravă nu este reprezentanta sau încadrata vreunei unități socialiste, nu posedă autorizațle pentru exercitarea vreunei meserii sau profesii de confecționare a jaluzelelor. Împotriva acestei persoane organul nostru a dispus începerea urmăririi penale pentru săvîrșirea infracțiunii de înșelăciune în paguba avutului personal, urmînd a fi trimisă în judecată.

■

Mă numesc **Gheorghe Lionte** și sînt mecanizator în comuna Românești, Botoșani. În 1977 am cumpărat de la secția prestări a Cooperativei de consum Românești 400 kg de ciment pentru o construcție. Mi s-au cerut 200 lei pentru manoperă. În 1978 am făcut-o eu, ce să mai aștept ! În același an, de la aceeași secție, am cumpărat 14 foi de azbociment pentru care am plătit 341 lei plus 289 lei pentru ce ? Tot pentru manopera pe care am făcut-o eu. Mă întreb însă de ce la Românești o foaie de azbociment costă 45 lei cu tot cu manoperă, iar la Ștefănești aceeași foaie costă 37 lei cu tot cu manoperă ? Am de primit înapoi 489 lei și la sesizările mele nu răspund nici U.J.C.C. Botoșani, nici CENTROCOOP București, nici cei din Românești. Un leu se cîștigă cu sudoarea frunții. De ce asudă unii cînd trebuie să-l dea înapoi ?

■

Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor. La sesizarea tovarășului Gheorghe Miulescu prin care ni se fac cunoscute unele aspecte negative din activitatea Centrului de calificare construcții căi ferate Chitila, analizînd cu atenție situația, s-a constatat că unele fapte se confirmă și constituie lipsuri în activitatea școlii, dispunîndu-se ca pînă la 15 mai a.c. Centrala de construcții căi ferate și Direcția personal și învățămînt să constituie o brigadă de îndrumare și control complexă care să analizeze și să verifice toate sectoarele de activitate ale școlii și se va întocmi un plan de măsuri cu termene și responsabilități care să urmărească lichidarea lipsurilor existente și îmbunătățirea activității viitoare.

■

Asociația de locatari Bloc nr. 1 Micro 19 Galați. Blocul nostru este declarat proprietate personală deși este compus din 65 apartamente proprietate personală și 35 apartamente proprietate de stat. De aici toate necazurile cu întreținerea. Din 1971 — data intrării în apartamente — și pînă acum nu s-au remediat toate neajunsurile : geamuri, uși care nu se închid, instalații electrice și sanitare montate greșit, defecte, infiltrații în terasa blocului, subsolul fără aerisire, lipsă două transformatoare de 24 volți. Toate acestea au fost semnalate chiar în cursul anului de garanție, dar O.J.C.V.L. Galați nu ne aude. Dar noi, la ultimul etaj, auzim cum apa măsoară timpul în lighene, în farfurii, în borcane.

■

Mă numesc **Ion Croitoru**, lucrez la Stația meteorologică **Tîrgu Jiu. Sînt căsătorit, am doi** copii minori. Soția mea care lucrează la Fabrica de nutreturi combinate Tîrgu Jiu, după repetate cereri, a fost propusă să i se repartizeze prin DGAIA un apartament în trimestrul III — 1978. Pentru aceasta s-a hotărît ca noi, soții, să prestăm un număr de 300 ore muncă contributivă în cadrul I.J.C.M. Gorj. Ni s-a pus în vedere că dacă pînă la data de 15 septembrie 1978 nu prezentăm actele doveditoare, vom fi radiați de pe lista celor propuși. Am înțeles necesitatea de a contribui cu forță de muncă la construcția propriei locuințe, considerînd acest lucru normal. Am prestat toate acele munci în afara orelor de program, jertfindu-ne concediul, ajutați de colegi și am prezentat la data fixată atestarea muncii noastre. De atunci mulți s-au mutat, în apartamente s-au aprins luminile. Noi lucrăm în tură, facem naveta de la 30 km, nimeni nu ne face nici o promisiune, iar mîhnirea este numai a noastră.

■

Ministerul Educației și Învățămîntului. La sesizarea unor elevi de la Grupul școlar I.T.M. Filiași — școală profesională — aparținînd Ministerului Industriei Constructoare de Mașini, referitoare la modul de atribuire a burselor, informăm că, potrivit legislației în vigoare, elevii școlilor profesionale sînt obligați să servească cel puțin masa de prînz la cantina școlii. Potrivit dispozițiilor, conducerea școlii a eliberat cartele tuturor elevilor care desfășoară activitatea practică. Iar conducerea Grupului școlar din Filiași ne-a informat că începînd cu data de 1 ianuarie a.c. toți elevii școlii profesionale, în timpul activităților practice, vor lucra numai 6 ore pe zi.

■

Consiliul popular municipal, Satu Mare. În urma sesizării tovarășului Flaviu Pașcadi din Arad, cercetînd neajunsurile privind furnizarea căldurii pentru apartamentele din strada Avram Iancu nr. 58, colectivul de verificare format din reprezentanți ai consiliului popular municipal, ai O.J.C.V.L. și ai Cooperativei „Igiena" a luat îndreptățite măsuri în vederea construirii unei centrale termice noi care va furniza căldura și apa menajeră în exclusivitate pentru blocurile din strada Avram Iancu. Prin urgentarea lucrărilor s-au creat condiții ca în trimestrul III al acestui an să fie dată în funcțiune noua centrală termică.

■

Mă numesc **Vasile Ursuleț**, locuiesc în Timișoara, strada T. Mihaly nr. 3. În ziua de 8 aprilie a.c., întorcîndu-mă dintr-o călătorie în străinătate, făcînd întrerupere în stația Arad pentru a mă urca în trenul de Timișoara, am uitat pe peron o sacoșă cu bunuri personale. După vreo două ore ea a fost ridicată de către șeful de tură de la Revizia de vagoane, Ștefan Vădășan, și dusă în biroul șefului de tură. Pînă aici toate bune și aș fi putut răsufla ușurat. Dar cînd m-am prezentat să-mi ridic bagajul, mi s-a comunicat că a fost luată din birou și nu se știe de către cine. N-am pierdut numai sacoșa dar și ocazia de a mulțumi celui care a găsit-o.

■

Uniunea județeană a cooperativelor de consum și de credit, Suceava. În urma articolului „O zi în care niște lucruri devin clare", publicat în revista Flacăra la 29 martie a.c., biroul executiv, analizînd cele sesizate, a luat următoarele măsuri : Au fost schimbați de la birtul Oniceni lucrătorii Profira Stan și Florea Stan ca necorespunzători, asigurîndu-li-se alte locuri de muncă. A fost reintegrată la birt tovarășa Georgeta Birsan iar la bucătărie s-a repartizat un cadru școlarizat. S-a sesizat procuratura județeană în legătură cu lipsa la gramaj la produsul gogoși.

■

Mă numesc **Gheorghe Cațan**, locuiesc în Lupeni, strada Ilie Pintilie, nr. 8. În anul de învățămînt 1977/1978, am înscris pentru concurs, în clasa a IX-a la Liceul de filologie — istorie din Craiova pe cele două fiice, Sanda și Elisabeta Cațan, pasionate de istorie și limba română. Mai mult, pot învăța și meseria de textilist. Dar tocmai acum, cînd să treacă în treapta a II-a li se spune că școala nu mai poate primi copii din alte județe. Una dintre fete a obținut mențiune la Olimpiada de limba română pe județul Dolj. Media generală a fiecăreia este peste 8,50. Locul lor este acolo unde au dovedit reale aptitudini.

■

Sîntem un grup de absolvenți ai Școlii profesionale din cadrul Liceului industrial nr. 1 Galați, calificați lăcătuși mecanici auto și mecanici motoare cu combustie internă, școlarizați prin contract cu I.A.T.S.A. Pitești, în cadrul stației Dacia-service Galați. La terminarea școlii, pe 1 februarie a.c., cei mai buni, care au fost încadrați la Dacia-service, după numai 3 zile au fost dați afară, fără preaviz, urmînd ca după 45 de zile să fie detașați ca muncitori necalificați la I.N.E.T.O.F. Galați cît și la Trustul de construcții Galați. Și acum conducerea I.A.T.S.A. Pitești ne obligă să ne reprofilăm ca electricieni la Șantierul naval Galați. Vorba aceea, una învățăm și alta facem.

■

Mă numesc **Vasile Spinean**, locuiesc în satul Glogoveț, comuna Valea Lungă, și sînt lucrător la C.F.R. În luna septembrie 1978 am depus o cerere la Arhivele statului, Turnu Roșu, județul Sibiu, în vederea obținerii adeverinței de vechime în muncă pentru anii 1943—1944, cît am funcționat ca lucrător la Depoul C.F.R. Brașov. În luna octombrie 1978, două funcționare de la Turnu Roșu mi-au promis că în cel mai scurt timp vor trimite adeverința Regionalei C.F.R. Brașov. Ne aflăm în luna mai 1979 și nu am primit încă nici o adeverință, cu toate asigurările date. Din această cauză nu pot intra în drepturile de pensie ce mi se cuvin pentru munca depusă.

■

Uniunea județeană a C.A.P. Argeș. Lui Ion C. Diaconu din comuna Beleți Negrești, Argeș, încadrat la C.A.P. în munca de îngrijitor de animale (cioban), i s-a oprit alocația de stat pentru copii. În urma cercetărilor U.J.C.A.P. Argeș, consiliul de conducere al cooperativei i-a atribuit alocația de stat pentru cele trei luni iar în continuare primește alocația cuvenită pentru copii. S-a atras atenția conducerii cooperativei să fie mai atentă și să nu mai creeze nemulțumiri în rîndul muncitorilor de la ferma zootehnică — turma de ovine. Ciobanul s-a declarat mulțumit.

■

Direcția farmaceutică și a aparaturii medicale. La sesizarea tovarășului Valer Dragomir din Cluj-Napoca în legătură cu întîrzierea apariției produsului TROFOPAR cu rezultate promițătoare în tratamentul bolilor de ficat și despre a cărui apariție revista Flacăra s-a și exprimat în 1977, vă comunicăm că Industria de medicamente din cadrul Ministerului Industriei Chimice a întîmpinat greutăți în aplicarea tehnologiei de fabricație pentru obținerea lui. Sperăm ca în cel mai scurt timp aceste dificultăți să fie învinse, medicamentul TROFOPAR să fie autorizat de fabricație și apoi introdus în circuitul farmaceutic.

■

Consiliul popular al județului Vîlcea, Compartimentul fond silvic. În urma sesizării tovarășei Maria Cîrstianu din comuna Scundu, Vîlcea, cercetîndu-se cazul, s-a constatat că exploatarea parchetelor comunale se face dezorganizat și fără aportul efectiv al biroului executiv al consiliului popular și al comitetului de gospodărire silvică comunală, lăsînd totul pe seama pădurarului comunal Dumitru F. Trușcă, om care bea în timpul serviciului, știrbindu-și autoritatea în fața cetățenilor. Nu rezultă însă că și-a însușit bunuri de la ei și nici că ar fi vîndut lemne unor locuitori. S-au luat următoarele măsuri : pădurarul Dumitru F. Trușcă a fost sancționat cu diminuarea retribuției cu 5% pe două luni iar biroului executiv al Consiliului popular al comunei Scundu i s-a pus în vedere să organizeze procesul de producție la exploatarea și distribuirea materialelor lemnoase din parchetele comunale în așa măsură încît să respecte întru totul legile în vigoare.

■

Mă numesc **Nicolae Badea**, locuiesc în satul Urda de Jos, comuna Crușet, Gorj, și sînt unul și același cu cel care, în urmă cu aproape un an de zile, vă ceream sprijinul în numele locuitorilor satului ca traseul autobuzului care circulă de la Craiova la Mierlcaua să fie prelungit cu încă 3 km, adică pînă în satul nostru. Drumul impracticabil trebuia netezit. A venit un buldozer, a nivelat drumul, au trecut 6 luni pînă să aducă niște piatră, încă 6 luni pînă au împrăștiat-o. Lucrarea e gata, autobuzul nu-i. Poate că știu ceva despre inaugurarea acestui drum factorii de răspundere — Autobaza 5 călători Craiova și Consiliul popular al comunei Crușet. Și poate că vestea ne vine cu autobuzul.

■

Comitetul județean Sălaj al P.C.R. Analizînd situația acordării burselor pentru elevii Liceului agroindustrial Șimleu Silvaniei s-a constatat că 8 burse au fost acordate unor elevi proveniți de la Casa copilului. 2 burse unor copii proveniți din familii cu T.B.C. activ și 3 burse unor elevi ai căror părinți au venituri mai mici decît tatăl elevei C. Florica și cu un număr mai mare de copii aflați în întreținere. Tovarășului C. Simion i s-a promis că fiica sa, elevă, va fi ajutată cu o bursă sau o semibursă în măsura în care prin rezultatele obținute la învățătură și purtare una dintre elevele care au bursă sau semibursă și-ar pierde dreptul de a o menține, lucru care pînă în prezent nu s-a întîmplat.

■

În legătură cu nota publicată de revista Flacăra drept răspuns al M.E.I. la memoriul adresat de 178 de conductori arhitecți conducerii superioare cred că este bine să vă fac cunoscute unele detalii semnificative :

1. Trebuie recitite de către M.E.I. ziarul Scînteia nr. 8472/01 07 1970 și România liberă din 01 09 70, în care se făceau precizări în ceea ce privește trecerea în treapta II a învățămîntului de arhitectură prin EXAMEN DE BARAJ și nu prin clasamente de medii.

2. Modul de școlarizare după cum a fost în treacăt arătat a fost cunoscut în anul 1972 și nu în 1970 cum ar fi fost normal. (Contrar tuturor facultăților de 3—4 sau 6 ani nota la diplomă în loc să aibă o pondere de 50% și să reprezinte în felul acesta o încununare a cunoștințelor acumulate în timpul studiilor, așa cum dealtfel se procedează și azi la toate facultățile, nota la diploma de conductor arhitect a fost adunată ca trei note simple la totalul notelor din cei trei ani de studiu.

În felul acesta clasamentele obținute după anii I—II au rămas practic fixe, nereflectînd adevărata ierarhizare valorică).

3. Este adevărat că s-au dat răspunsuri la memorii dar conținutul lor este bine a se face cunoscut. Multe dintre aceste răspunsuri menționau posibilitatea continuării studiilor sau faptul că problema este în studiu, lucru care nu s-a realizat. Alătur în copie un număr de răspunsuri ce le dețin.

Nota M.E.I. publicată de revista Flacăra este în sensul celor arătate un răspuns evaziv și neclar mai cu seamă că Legea educației și învățămîntului recent aprobată prevede la cap. I art. 9 — „Învățămîntul are un caracter deschis, absolvenții unei forme de învățămînt avînd posibilitatea să continue studiile în forme superioare", dar nota de răspuns publicată nu subliniază acest lucru și M.E.I. nu se angajează în sensul rezolvării în nici un fel.

Cred că după OPT ANI de la enunțarea ideii de învățămînt treptizat de arhitectură era cazul ca răspunsul dat să fie mai la obiect enunțînd modul concret de rezolvare.

Conductor arhitect **Mafteiu Al. C.**, Bd. Republicii nr. 64 A, București.

● „FLACĂRA" nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cît mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi.

Mulțumiți de răspuns?

Pentru că vom vorbi mai jos de soarta unor scrisori ale cetățenilor trimise de către redacție spre competentă rezolvare forurilor în drept, se cuvine să spunem că, în marea lor majoritate, răspunsurile trimise revistei și, desigur, celor în cauză probează un deosebit simț de răspundere al celor ce întreprind cercetările și semnează răspunsurile. Pentru fondul problemelor puse în discuție, pentru reinstaurarea, la nevoie, în cîte un colectiv și în comportamentul unor oameni a normelor eticii și echității socialiste, norme care guvernează întreaga noastră societate. În marea lor majoritate aceste răspunsuri arată seriozitate și competență.

Comentînd în rîndurile care urmează cîteva excepții de la regulă, nu facem altceva, în fond, decît să pledăm, o dată în plus, pentru generalizarea simțului de maximă răspundere în analiza sesizărilor oamenilor muncii. Sîntem cu toții datori la aceasta, printre multe altele și pentru marea încredere cu care oamenii ni se adresează, în legătură cu nereguli care îl afectează direct pe cel ce scrie ori afectează bunul mers al activității unei colectivități, pentru corectarea comportamentului unui preopinent oarecare ori — de ce nu ? — al unei rude, chiar apropiate. O femeie în vîrstă, din satul Viile, comuna Firțănești, județul Galați, se plîngea că nu mai știe ce să facă pentru a-l determina pe propriul său fiu — Gheorghe Dumitriu — să muncească. Fiul, destul de măricel, — născut în 1941 —, este tehnician veterinar, dar s-a dedat la trîndăvie și la necuviințe, uneori chiar brutalități. N-o cruță nici pe propria-i mamă. Răspunsul primit la redacție confirmă cele de mai sus, precizînd că tinerelul tomnatic și veterinar **nu prestează o activitate utilă de peste un an**, ba a mai fost și condamnat de două ori, în 1978, **pentru comportare necorespunzătoare față de mama sa și alți cetățeni din comună.** Formula „comportare necorespunzătoare", se înțelege cam ce va fi însemnînd, de vreme ce, în două rînduri, s-a soldat cu condamnarea respectivului om al (ne) muncii. Răspunsul Direcției pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale a județului Galați mai spune că, deși i s-au oferit posturi în specialitate, G.D. a refuzat cu multă consecvență să se încadreze. Așa încît, **în conformitate cu prevederile art. 8 din Legea nr. 25/1976 — ni se comunică — am solicitat ca persoana în cauză să fie pusă în discuția adunării cetățenești de către Consiliul popular al comunei Firțănești, urmînd ca, în continuare, să fie sesizată judecătoria pentru a-l obliga la muncă pe timp de un an, conform articolului 10 din aceeași lege.** S-a făcut, deci, ceea ce trebuia făcut. Lucru care nu se întîmplă, din păcate, chiar întotdeauna. Înseși unele răspunsuri o arată.

Ion Bazaliu, din comuna Corbu, județul Olt, sesiza mai multe nereguli la C.A.P. Scrisoarea a fost trimisă de către redacție, la 1 decembrie 1978, organelor județene. Răspunsul U.J.C.A.P. Olt poartă numărul 408 și este datat : 23 martie 1979. **Se confirmă** — se afirmă în răspunsul primit — **că inginerul șef Coman Virgil a dat cetățeanului Lascu Stan un cal din cooperativa agricolă pentru a-l învăța să tragă la căruță. În prezent, calul a fost adus la C.A.P.** Dar a fost sau nu un abuz al inginerului ? Iar dacă da, cum a fost tratat acesta de către colectiv ? A fost sau nu dat calul încă din 1977 ? Despre toate acestea, nici un cuvînt. Un cal poate fi învățat la ham chiar și la căruțele C.A.P.-ului. Se spune apoi, că **magazinerul de la C.A.P. a fost înlocuit pentru că nu-și făcea datoria, dar nu s-au constatat lipsuri sau produse stricate în gestiune.** Nu este limpede de ce nu i s-au adresat și mulțumiri Îngreunarea și întîrzierea predării gestiunii din cauza acestuia nici nu mai sînt amintite. Desigur, este foarte bine că **au fost luate măsuri ca toate atelajele să fie aduse în cooperativa agricolă, să nu mai fie lăsate la domiciliul conducătorului de atelaj.** Sîntem lăsați prin urmare să deducem că, într-adevăr, atelajele erau folosite de conducătorii lor și la bunul plac al acestora, lucru arătat clar în scrisoare. Dar de ce nu s-o fi spunînd nimic despre aceasta ? Nu cumva, pentru a se lăsa impresia că nu mai este cazul să se menționeze măsurile luate împotriva celor care, bună vreme, s-au făcut că nu văd aceste nereguli, în acest fel cultivîndu-le ? **Instalațiile de fabricat rachiu** — ni se spune — **au funcționat în baza autorizației eliberate de consiliul popular și nu s-au constatat cazuri de ilegalități.** Favoritismele reclamate n-or fi **ilegalități** în sensul strict, dar fiind, oricum, incorectitudini, nu mai au nici o importanță ? **Se confirmă că din inițiativa conducerii comunei în perioadele de vîrf ale muncilor agricole s-au întocmit tabele nominale cu cetățenii din comună pentru schimbarea buteliilor de aragaz. Nu s-a constatat că s-au plătit sume peste tarifele legale.** Însă scrisoarea spunea clar că pentru fapta tovarășei Nicolescu Floarea — încasare de suprapreț n.n. — **au venit la fața locului, de două ori, tovarăși de la județ... luîndu-i apărarea că dă bani la oameni înapoi... Se confirmă că s-a sustras o motopompă care alimentează** — de fapt, alimenta n.n. — **cu apă brutăria. Contravaloarea acesteia s-a imputat responsabilului de la brutărie.** Despre urmărirea și pedepsirea furtului se pare că nu s-a aflat nimic. **De asemenea, se confirmă că unii membri cooperatori dețin în folosință personală terenuri peste prevederile legale, inclusiv petiționarul. Față de această situație, la intervenția U.J.C.A.P. Olt, consiliul de conducere a luat măsuri de comasare la perimetrul C.A.P. a tuturor suprafețelor situate în cîmp, iar cele din vatra satului au fost repartizate în acord global celor care le dețin, iar la o parte li s-a imputat contravaloarea producției obținute.** De ce numai **la o parte ? De ce la intervenția U.J.C.A.P. ?** Ce măsuri s-au luat — dacă s-au luat, pentru că lipsa de precizie a formulărilor citate ne face mai degrabă să ne îndoim — împotriva amintitului consiliu de conducere ? Consiliul care a restabilit corectitudinea, la care era obligat să vegheze abia **la intervenția** uniunii județene.

Consiliul popular al municipiului Satu Mare ne expedia, cu data de 31 martie a.c., răspunsul la scrisoarea lui Ioan Tivadar, care sesiza neajunsuri suportate de locatarii unor blocuri din oraș, datorită neglijenței lucrătorilor și funcționarilor de la E.G.L. **În anumite perioade** — ni se spune — **se întîmpină greutăți în ceea ce privește furnizarea apei potabile, din cauza presiunii scăzute.** Ceea ce știam din scrisoarea omului. În schimb, se anunță o veste bună pentru un mare număr de cetățeni : **Totuși, față de celelalte blocuri din cartier, deservirea populației cu apă rece și caldă este mai bună. Apoi : activitatea de ridicare a gunoiului menajer s-a îmbunătățit prin introducerea și folosirea conteinerelor mari, de patru metri cubi, iar programul de ridicare a gunoiului din cartiere, prin măsurile luate de E.G.L., se respectă într-o mai mare măsură. În ce privește apa din subsolul blocurilor 5—7, la comanda asociației de locatari, pentru repararea instalației sanitare interioare, s-au luat măsuri urgente de către I.J.G.C.L. Satu Mare, care a evacuat apa din subsol, predîndu-l în stare corespunzătoare asociației, cu recomandarea ca să interzică accesul locatarilor în subsol, deoarece apele provin din instalațiile interioare, ca urmare a descompletării pieselor de curățire de coloane.** Deci s-a redat subsolul în folosință pentru a nu fi folosit !

O altă scrisoare, trimisă de patru țărani din Boișoara, județul Vîlcea, a fost îndrumată la sfîrșitul anului trecut, pentru soluționare, organelor județene. Răspunsul U.J.C.A.P. Vîlcea, cu nr. 27, din 5 februarie 1979, este următorul : **Se confirmă cele sesizate în legătură cu prejudiciul adus de Mohanu P. Ion, șeful fermei zootehnice a C.A.P. În vederea recuperării prejudiciului, consiliul de conducere al C.A.P. Boișoara a dispus imputarea celor 19 oi lipsă cu suma de 7 600 lei și trecerea la reținere. Ca urmare a faptului că și în prezent se constată lipsuri în activitatea depusă de tov. Mohanu P. Ion, U.J.C.A.P. Vîlcea a propus consiliului de conducere al C.A.P. Boișoara schimbarea din funcția de șef de fermă a tov. Mohanu P. Ion. Cercetările au fost efectuate de tov. Dumitru Pătru, instructor la U.J.C.A.P. Vîlcea,** Deci pentru prejudiciu, vinovatul este pus doar să plătească paguba. În ce privește responsabilitatea consiliului de conducere față de menajarea șefului de fermă și a apucăturilor lui, pare să fie un lucru la care nici nu s-au gîndit cei de la uniune. E adevărat, U.J.C.A.P. Vîlcea **a propus** acestui consiliu schimbarea lui Mohanu. Aceasta însă numai **ca urmare a faptului că și în prezent se constată lipsuri** în activitatea lui. Deși, pe lîngă prejudiciul amintit, în scrisoare se spunea că Mohanu **a mai fost brigadier zootehnic al C.A.P. și a vîndut 40 de miei astrahan. S-a judecat și a plătit. A fost magaziner și a rămas dator cu 5 000 lei, pe carne și țuică.** Cu o asemenea bogată experiență, desigur, numai lipsurile din prezent puteau să dea uniunii temeiul de a lua o asemenea necesară măsură : să propună schimbarea brigadierului. Nu apreciem prudența cu care răspunsul către redacție a fost expediat înainte de a se afla dacă propunerea U.J.C.A.P. va fi luată în seamă de către consiliul de conducere al C.A.P. Boișoara.

DORIN GHERGHINESCU ■

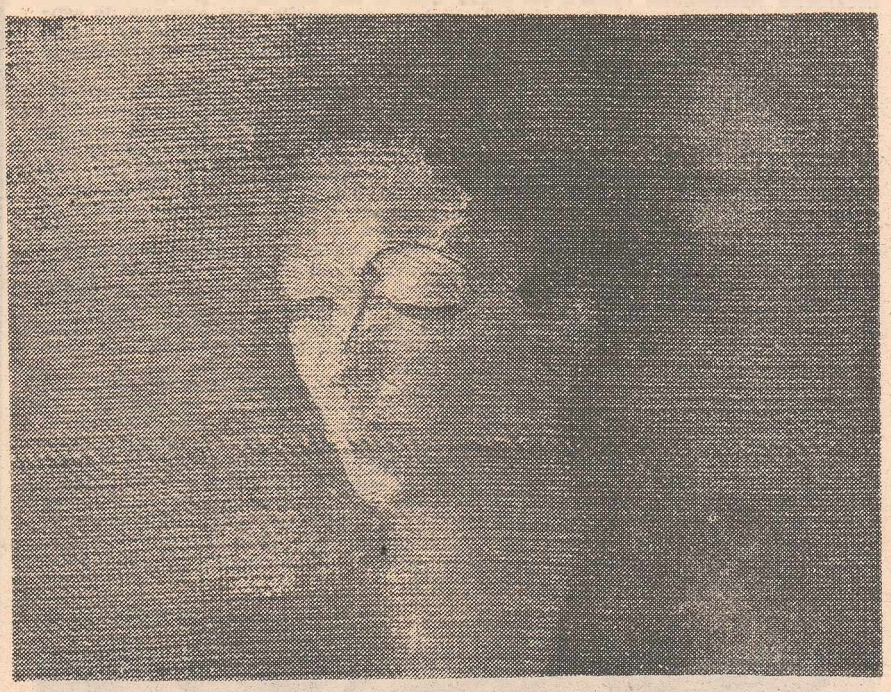

PAUL RĂDULESCU : „Portret"

● POȘTA REDACȚIEI

SOCIAL

● **Petrache Manole,** Șiria-Arad, **Stoica Iozef,** Malu-Argeș, **Pavel Alexandru** — Ploiești, **Munteanu Cornel, Geoagu Cornel** — Ilfov, **și alții:** Dacă doriți să vă adresați redactorului șef al revistei, poetul Adrian Păunescu, o puteți face în scris, specificînd pe plic aceasta. La secția de scrisori, anchete cetățenești, creată în scopul rezolvării problemelor celor care ni se adresează, puteți veni zilnic (mai puțin sîmbăta), între orele 10-13 ● **M. Gh. Filipoiu,** București, sector 5 : Articolul dv. nu este potrivit revistei „Flacăra". Încercați la altă publicație ● **Moraru Aurelia,** București, sector 3 : Reclamați comportarea imorală a unei femei ce v-a distrus căminul și ne cereți s-o expulzăm din București. Nu putem. Nu avem asemenea competente ● **Baston Petronela,** Bacău : Doctorul la care vă referiți se numește Florea Dinu și își desfășoară activitatea în orașul Cîmpina. Pentru a vă trata este necesară aprobarea **Ministerului Sănătății** ● **Ing. Moată Grigore,** Reșița : Răspunsul publicat de revistă nu se referă la dv. ci la cel care v-a înlocuit ● **Daradics A. Ladislau,** Deva : Ca să punem bazele colaborării dv. cu revista trebuie totuși să aflăm mai multe despre dv. Așa că reveniți ● **Birsan Vasile,** Ucea de Sus, Brașov : Vă rugăm să vă adresați revistei „Flacăra" cu probleme ce intră în sfera ei de competență. Ea, revista, nu se poate substitui nici unui alt organ ● **Ducar Ana,** Rișnov-Brașov. Nu putem interveni în procese aflate pe rol ● **Predescu Florica,** Pitești : Timp de 20 de ani ați neglijat să vă ridicați diploma de absolvență a Școlii medii tehnice de comerț nr. 4 din București. Trebuie să vă adresați Ministerului Educației și Învățămîntului ● **Toteanu Dorin,** București, sector 4 : Vă reclamați tardiv și mult prea obsesiv fosta soție. Nu avem cu ce și cum să vă ajutăm ● **Furtună Gheorghe,** Medgidia : Ne semnalați talentul muzical de excepție al elevei Danciu Carmen. Publicăm cele scrise din dorința de a se interesa de ea factorii de decizie din județ ● **Chiperi Maria Iași :** Nu puteți beneficia de o scutire a taxei pentru TV. Ce facem cu carnetul pe care ni l-ați trimis? ● **Constantin Niculae,** București, sectorul 5 : Treceți pe la redacție ● **Ocneanu Constantin** și **Cojocaru Anișoara,** Roznov-Neamț : Între dragostea care vă mistuie și școală, alegeți școala. Așa e normal la elevi. Nu trebuie desigur să vi se vorbească urît sau să vi se scadă nota la purtare. Țineți-ne la curent ● **Ungureanu Ionică,** Brașov : Trimiteți cîte ceva să ne dăm seama cam ce fel de corespondent voluntar putem avea în dv. Și, firește, o prezentare ● **Cinzeacă Ion,** Sibiu : Pentru nereguli cu telefonul adresați-vă chiar direcției județene de poștă și telecomunicații

EUGEN SECELEANU ■

JURIDIC

● **Ciobanu Voinicel** — Moreni : Oricine a ispășit o pedeapsă poate fi reabilitat în instanță (dacă merită). După caz, respectivul are dreptul să ocupe orice post ● **Tucalu Anica, Codrea Nastasia, Nedelcu Ioana, Bahaciu Dumitru** — Tulcea : N-aveți timp să vă ocupați de suferința mamei ; ne cereți s-o facem noi. Meditați serios asupra acestei cereri ● **Majtenyi Zoltan** — Cluj-Napoca : Nu putem fi solidari cu cauza dv. : ați accidentat un om ● **Pepteneru Ioana** — București : Indicați-ne locul de muncă al proprietarului Cocealău Stelian ● **Lădaru Magdalena** — Vrancea : Înțelegem că sînteți în concediu medical de peste 60 de zile ; în acest caz nu are importanță cînd a fost înregistrată cererea dv. Ancheta trebuia să se declanșeze automat. Sesizați miliția ● **Drigă Vasile** — Vîlcea: Nu exagerați consecințele acestui incident penibil. Îi faceți mai mult rău fiicei dv. Ajutați-o să depășească momentul greu și să-și reia învățătura și munca ● **Stoica Vasile** — Galați: Extrasul trimis nu e complet ; o altă decizie a Tribunalului Suprem precizează că despăgubirile în cazul desfacerii contractului de muncă vor fi apreciate și în funcție de faptul dacă solicitantul nu s-a reîncadrat în muncă din motive temeinic justificate ● **Babeș Paraschiva** — Sibiu : „Dorința noastră fierbinte este de a ne stringe din nou mîinile frățește cu familia Rusu Vasile, cum am făcut-o atîția ani, și de a înceta procesele, amenințările, toate formele de ură". Vă urăm succes și țineți-ne la curent ● **Pavel Eleonora** — Rădăuți: Să tragi într-un copil, chiar cu cartușe cu sare, ni se pare un gest fără nici un fel de justificare și abominabil. Veți găsi toată înțelegerea la Procuratura județului Suceava. Sentința este blîndă.

NICOLAE CRISTACHE ■

ADMINISTRATIV

● **Grup de cadre sanitare medii** — Iași : Personalul sanitar mediu încadrat la microradiofotografie poate beneficia de sporuri pentru condiții nocive și periculoase de muncă, conform regulamentului nr. 56/1979 al Ministerului Sănătății și Uniunii Sindicatelor Sanitare ● **Marin Nicolae** — Slobozia, **ș.a.:** Vechimea minimă necesară pentru obținerea dreptului la pensie în sistemul asigurărilor sociale de stat este de 10 ani. Ajutorul social care se acorda de precedenta legislație (pensie cu minimum cinci ani vechime) nu mai este prevăzut în Legea nr. 3/1977 ● **Constantin Manea** — com. Tătăranu (Vrancea) : În cazul celor care au lucrat un an sau numai o parte din an în alte sectoare de activitate, și acest timp a fost luat în calculul pensiei din aceste sectoare, anul respectiv nu poate constitui vechime în muncă la c.a.p. chiar dacă în acel an cooperatorul a realizat volumul de muncă prevăzut de către adunarea generală ● **Chiriță Fucegi** — București : Scrieți-ne clar și, pe cît posibil, concis care vă este necazul ● **Constantin Băisan** — Piatra Neamț : La transferarea, în interesul serviciului, a unei persoane pe aceeași funcție pe care era încadrată sau pe o funcție echivalentă, dar la o unitate în care funcția respectivă are un nivel de retribuire superior, conducerea unității îi va putea acorda un număr de gradații, fără însă a depăși gradația avută la unitatea de unde s-a transferat. Acestea se acordă ținîndu-se seama de calitățile profesionale, precum și de vechimea în muncă în specialitate ● **Nicolae Obretin** — București: Date precise despre situația imobilului dumneavoastră puteți afla adresîndu-vă Consiliului popular al sectorului 5, sectorul arhitectură și sistematizare.

MARGA NEDELEA ■

● **Anunțăm pe cititorii noștri care doresc să ni se adreseze personal în rezolvarea diferitelor probleme că o pot face în fiecare zi între orele 10—13.**

Eveniment cultural

Trienala de scenografie

Remarcabilă punerea în scenă a Trienalei de scenografie organizată la sala Dalles. Copleşitoare reprezentarea. Scenografi de diverse virste şi stiluri expun imagini şi machete, costume şi măşti din reprezentaţii care au văzut luminile rampei sau luminile platourilor de filmare. Ceea ce izbeşte de la primele contacte cu aceste imagini este viaţa. Imaginile reprezintă viaţa în cele mai neaşteptate ipostaze, imagini esenţiale din existenţa noastră de fiecare zi sau din existenţa noastră istorică, livrescă. Scenografii sînt artişti care creează spaţiul şi ambianţa în care urmează să se desfăşoare o anumită întîmplare, un anumit eveniment al destinului şi de aceea arta lor se măsoară prin puterea de reevaluare a realului, de cuprindere a esenţei fenomenelor vieţii, prin puterea de a introduce în opera dramatică sau cinematografică şi de a crea atmosfera necesară confruntărilor de idei.

Am remarcat barocul savant al punerilor în scenă ale lui Liviu Ciulei care îşi gîndeşte de obicei decorul de unul singur. Cine nu-şi aduce aminte, urmărind fotografiile care reproduc imaginile scenei de la Teatrul Bulandra, de montările expresive şi profund funcţionale la **Pescăruşul** de Cehov şi **Furtuna** de Shakespeare ? Simpla lor parcurgere în sala de expoziţie trimite cu o extraordinară forţă de sugestie la viaţa clocotitoare a scenei din timpul spectacolelor. Căci teatrul, prin prisma scenografilor, devine o sărbătoare a realului, o repovestire plastică a lumii, o reinventare a semnificaţiilor, o fereastră deschisă de-a dreptul în sufletul oamenilor sau pur şi simplu o fracţiune de secundă dintr-o privire aruncată în miezul lucrurilor.

Am revăzut cu solemnitate decorurile gîndite de Paul Bortnovschi pentru **Fundaţia** de Valejo : o arhitectură monumentală de zdrobit idealuri, o fabrică frumoasă de tortură care se transformă în spectacol, treptat, într-un crematoriu. Am contemplat cu interes decorurile proiectate de Dan Jitianu pentru **Hedda Gabler,** de Ibsen, austere şi încărcate de tensiune, de mister. Perfect adaptate sugestiei sînt decorurile semnate de Mircea Matcaboji la Teatrul Naţional din Cluj-Napoca pentru piesa **Avram Iancu** de Mircea Micu. Decorurile sale din lemn şlefuit cu migală, ca şi cum fibra lor a fost mîngîiată de nenumărate generaţii aduc aerul monumental şi tragic al pădurii pînă în pragul rampei. Decorurile sale par sculpturi în lemn. Preţioase sînt colajele plastice care compun decorurile Hristofeniei Cazacu pe scena Operei din Bucureşti şi care încearcă să aducă opera, cel puţin din punct de vedere scenografic, mai aproape de sensibilitatea omului modern. Mult peste ţesătura dramaturgică a piesei lui Virgil Stoenescu, **Alexandru Lăpuşneanu,** sînt decorurile semnate de Mihai Tofan pe scena Teatrului Naţional din Bucureşti !

Scenografia pentru film şi pentru televiziune are legile ei aparte care ţin de desfăşurarea secvenţială a evenimentelor şi întîmplărilor unui scenariu. Piesele de teatru montate la televiziune obligă la crearea unui cadru scenic şi arhitectural complex care să permită trecerea dintr-un spaţiu de joc într-altul cu impresia că viaţa se continuă fără întreruperi convenţionale, fără cortină, fără antract. Decorurile pentru emisiunile cele mai banale sau pentru unele emisiuni de varietăţi, pentru pur şi simpla prezenţă a crainicului care anunţă în plan static un anume eveniment, trebuie gîndite în aşa fel încît să intereseze telespectatorul şi să-l facă să participe la actul estetic sau la faptul politic fără să obosească. În acest sens trebuie să reţinem cu admiraţie şi numele cîtorva scenografi de mare elevaţie ca Vasile Rotaru, Armand Crintea, Teodora Dinulescu, Elena Forţu, Georgeta Ittigan, Dumitru Georgescu, Ruxandra Birsan sau Dan Cioca pentru cadrele scenografice expresive create în diverse emisiuni şi pe care adeseori le trecem cu vederea — atenţi mai ales la desfăşurarea acţiunilor, a tramelor — trecuţi în goană pe generice efemere.

Important este pentru acela care vizitează această expoziţie că privind, privind învaţă să gîndească altfel nu numai scena ci şi existenţa sa cotidiană, să gîndească ceea ce vede şi din perspectivă plastică, să reţină adică mai atent peisajul pe care-l străbate de obicei absent şi să pătrundă semnificaţiile fiecărui gest în acest spaţiu. Totul se petrece, într-un fel, ca pe scenă dar scena unui teatru măreşte de cîteva zeci de ori, ca sub lentile de microscop, fiecare element de decor care ne înconjoară şi joacă un rol esenţial în viaţa noastră. O asemenea expoziţie de scenografie ne face să fim mai sensibili la momentele în care trăim şi ne desfăşurăm existenţa şi să fim mai puţin indiferenţi la propriul nostru mediu ambiant. O expoziţie de scenografie devine în acest fel o lecţie fundamentală de estetică.

ADRIAN DOHOTARU ■

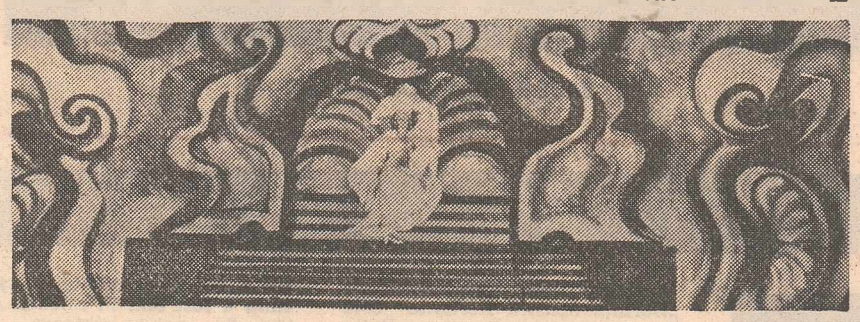

Profesiune de credinţă

„Cum soarele soarbe un nour de aur..."

Ce e mai anevoios de exprimat decît o profesiune de credinţă ? În anii (îndepărtaţi) ai debutului meu literar exista o adevărată modă proliferatoare de ars poetica. Autorii se întreceau în a povesti cum vor scrie, ce vor scrie şi produceau metafore pirotehnice despre misterele atelierului lor. Promisiunilor nu le-au urmat şi opere (solemn vorbă proastă care e o adevărată lespede de sarcofag pentru unele personalităţi cu debile aptitudini) astfel încît e de preferat în locul literaturii confesional-anticipative litera de text aşa cum ai avut norocul s-o desenezi.

Un autor este explicat în intenţiile sale de esenţă numai de suma paginilor pe care ajunge să le scrie. Trebuie să fie crezut pe cuvînt dar numai pe cuvîntul .. scris, iluminînd cu sinceritate bolţi de suflet în care ecourile timpului produc ecouri irepetabile şi inconfundabile.

Se spune pe drept că scrie doar cel care are ceva de spus. Aşa s-ar părea. Eu scriu pentru că am **altceva,** şi altceva de spus, mereu altceva. Presupun că mărunta şansă cosmică pe care o reprezintă degetele lipite înfrigurat de condei poate rodi adevăruri despre sine (deci despre lume) propunîndu-i cititorului să privească printr-un ochi de geam aburit de respiraţia unei... inimi ce îşi greieresţe bătaia cu nădejdi şi spaime în înaltele ierburi ale primăverilor pămîntului.

Acel **altceva** e rodul unor acumulări nicicînd mulţumitoare, al unor zbateri lăuntrice şi al unor tensiuni existenţiale ce fac din imaginea vieţii scriitorului nu atît un cumul de „bucurii" efemere cît o lungă trudă care e mai degrabă suferinţă decît jubilaţie. E suferinţa ce plăteşte norocul de a te putea **rosti** cînd milioane de făpturi pier fără şansa de a lăsa o urmă vizibilă a trecerii lor prin anotimpuri.

Acel altceva înseamnă răscumpărarea erorilor, zbor elevat spre o bătrîneţe demnă după ce sufletul s-a cojit de tinereţe ca arborii de scoarţa lor blîndă.

Scrisul e meşteşugul în care patalamalele contează prea puţin, în care onorabila ori virtuala pernă de catifea plină cu decoraţii nu conferă durabilitate cărţilor de pe masa librarilor. Doar **lucrarea** scriitorului poate face dreptate în viaţă, nu omul şi îmi doresc să nu repet tristul exces de antumitate al unor personaje cu totul stimabile cîndva care îşi arogă, la crepuscul, dreptul de a sanctifica (mai ales de a se sanctifica) ori de a blasfemia truda unor confraţi. Respect orice rînd scris care îmi pare rezultatul unui efort de gîndire curat ce ambiţionează aflarea şi **impunerea** adevărului. Îmi respect obîrşia, matca limbii române, lumina începuturilor, la fel cum iubesc viitorul patriei mele şi n-aş schimba timpul în care exist cu nici un aurit alt timp şi nu mi-aş schimba cu alta condiţia de **scriitor român.**

Cu puţinele rînduri pe care le-am scris despre scris ştiu că nu pot face să pălească magnificul testament al Văcărescului care a luat sub pana lui (boierul tot boier !) tot ce noi, bieţii lui urmaşi, **am** putea rosti despre rostul nostru sub stele : „Creşterea limbii româneşti / Şi-a patriei cinstire !"

Dar Eminescu ? Fiul căminarului (boierie mai măruntă) din Ipoteşti într-unul din puţinele prilejuri cînd şi-a îngăduit să vorbească despre sine a compus o frază pe care eu, cînd o aud, mă mir că nu e magic mir cerneala tipografului şi nu e de platină litera de plumb : „Dumnezeul geniului m-a sorbit din popor cum soarbe un nour de aur din marea de amar..."

GHEORGHE TOMOZEI ■

Vorbiţi şi scrieţi româneşte

Neologismele

Aşa după cum se poate constata şi după cum este firesc, vocabularul românesc — ca şi al altor limbi — se îmbogăţeşte continuu, îndeosebi cu elemente pe care le împrumută din altă parte. Academicianul Al. Graur subliniază fenomenul, la un moment dat, după cum urmează, în interesantul **Dicţionar de cuvinte călătoare:** „Cu cît se perfecţionează mijloacele de comunicare, cu atît oamenii vin mai mult în contact cu cei care vorbesc alte limbi şi deci au ocazia să împrumute de la aceia cuvinte, fie pentru a denumi obiecte pe care mai înainte nu le cunoşteau, **fie pentru a înlocui numele vechi cu unele care, pentru un motiv sau altul, par mai potrivite"** (subl. n.).

Aş vrea să ilustrez justeţea observaţiei exprimate în pasajul citat prin semnalarea unuia dintre multele motive care îi determină pe vorbitori să înlocuiască — aşa cum notează autorul dicţionarului amintit — anumite cuvinte vechi cu altele noi. Am în vedere — iată — dorinţa unor vorbitori de a atenua duritatea anumitor cuvinte neaoşe, apelînd la echivalentele lor neologice, al căror înţeles este mai greu accesibil marelui public şi, ca atare, frapează mai puţin, în anumite circumstanţe. Explicînd acest interesant fapt lingvistic, în urmă cu mai bine de patru decenii, studenţilor săi, printre care mă număram şi eu, eminentul profesor şi învăţat romanist care a fost Ovid Densuşianu, cita mai multe exemple. Printre acestea, unul privea substituirea cuvîntului **prostie** cu **inepţie,** o formulare cum ar fi „X debitează prostii" părînd a fi mai dură decît cea conţinînd neologismul pomenit mai înainte.

Un exemplu: referindu-se la cunoştinţele pe care arheologul Grigore Tocilescu le avea despre monumentul de la Adam-clisi — cu cunoştinţe care întîrziau să fie date la iveală — Alexandru Odobescu, după ce expunea, în studiul **Ateneul Român şi clădirile antice cu dom circular,** o serie de considerente pentru a-l determina pe apreciatul specialist amintit să publice observaţiile sale, declara: „Sperăm acum că d-lui nu se va obstina a rămîne şi mai mult chiar decît înseşi pietrele descoperite de d-sa la Adam-Clisi".

Este evident că Odobescu a preferat pe **a obstina** lui **a se încăpăţîna,** dintr-un motiv ţinînd de însuşirea delicateţei, verbul substituit părîndu-i, desigur, **a** fi nuanţat depreciativ ...

Că astăzi unii autori de texte se... obstinează a folosi excesiv — şi adesea fără motiv — unele neologisme, printre care chiar pe **a obstina,** cu toate derivatele lui, asta e o altă poveste.

N. MIHĂESCU ■

● CAP LIMPEDE

Dreptul la replică

Răspuns tovarăşului Ion Lăncrănjan

În numărul 19/1979 al revistei **Flacăra,** afectat şi temător de consecinţele unor presupuse „etichetări" sau „demascări cu caracter politic" pe care mi le atribuie. prozatorul Ion Lăncrănjan emite opinia că aş **răstălmăci** „sensul politic real" al romanului său, **Suferinţa urmaşilor,** despre care am avut prilejul să scriu în VATRA (nr. 4/1979). Nu cred că are rost să reproduc integral pasajul incriminat. Vreau doar să facem. împreună cu afectatul prozator, apel la **Dicţionarul explicativ al limbii române** (DEX), Bucureşti, 1975.

Iată fragmentul esenţial din pasajul incriminat : „Mai precis : au fost **periclitate** (s.n.), fără grijă pentru consecinţe, însăşi bazele unui popor care era constituit, în majoritate, dintr-o clasă ţărănească, păstrătoare a specificităţii naţionale prin veacuri de vitregii". (Dan Culcer, în **Vatra,** art. cit.)

Nu văd de ce prozatorul se simte obligat să vină cu precizări, simţindu-şi primejduită liniştea sufletească, pe marginea unui text care concentrează una din tezele implicite ale cărţii sale ce relatează, în fundal şi în prim plan, o mulţime de fapte care au semnificaţia mai sus arătată (primejduirea sau chiar pieirea unor tradiţii, abuzul de putere, conflicte sociale, rezistenţă pasivă etc.). Nu cred că felul în care am condensat sensul unor fapte epice şi al unor declaraţii publicistice ar putea îngădui o interpretare negativă a atitudinii naratorului faţă de **colectivizare,** cum pare să se teamă prozatorul. A vorbi despre „procesul colectivizării" şi de consecinţele sale negative, într-o anumită epocă, nu înseamnă, vreau să-l liniştesc pe Ion Lăncrănjan, **a** te îndol de **rostul colectivizării** ca finalitate a acestui **proces.** Şi dacă ar vrea să depun mărturie în favoarea lui, pot să-i asigur pe cei ce m-ar întreba că prozatorul nu se îndoieşte niciodată.

Dealtfel, în publicistica sa, această teză se află explicit expusă : „Nu-mi iau vorba înapoi — scrie Ion Lăncrănjan — nu voi nega ceea ce am afirmat altă dată în legătură cu această problemă [necesitatea intrării în colectivă, n.n.] şi cu soluţiile pe care le-a cunoscut, prin socialism, dar m-am întrebat şi mă întreb în completarea cărţilor pe care le-am scris, dacă nu s-ar fi putut păstra mult mai mult din ceea ce a fost pe sate mai înainte, din ceea ce era bun şi trainic, din ceea ce a fost efectiv, de veacuri, **durabilitate şi permanenţă** (s.a.)." **(Melancolia ţărinii,** în **Nevoia de adevăr,** p. 275.) Sau : „(...) ţăranul a fost, secole la rînd, nu un an sau un deceniu, însuşi poporul." **(Filonul popular,** op. cit., p. 195.) Iar în privinţa identificării naratorului cu autorul şi publicistul, iată ce ni se spune : „Soarta ţărănimii devenise astfel propria mea soartă". **(Cordovanii — cartea de început,** op. cit., p. 309.)

Revin la comentariul cu care Ion Lăncrănjan însoţeşte textul meu : **„În** finalul aceluiaşi articol se spune (fără a se vorbi de **afectarea** (s.n.) bazelor existenţiale ale poporului român, cum pretinde Dan Culcer) : [urmează un citat din **Melancolia ţărinii]".**

În contextul mai sus citat „afectarea bazelor" ar însemna **prejudiciere, lezare : o** acţiune **încheiată cu efecte negative.** În textul nostru scriam despre **periclitare, primejduire** adică : acţiune **în curs** cu **posibile** efecte negative. Răstălmăcirea nu ne aparţine.

Iar dacă Ion Lăncrănjan neagă realitatea **primejdiei** ce plana asupra bazelor existenţiale ale poporului român în deceniul dogmatic care începea la 1948, eludînd fondul istoric al problemei, o face pe cont propriu lepădîndu-se, temător de reacţiile unei presupuse instanţe care ar putea lua în considerare această „demascare", cum numeşte dînsul comentariul meu critic, — tocmai de sensul **social** pozitiv al cărţii sale care (că vrea sau nu să o recunoască în acest context autorul, că a fost sau nu intenţia sa) ar fi dat tocmai de înfăţişarea unui destin tragic individual pe fundalul unor tragice „înviltorări" sociale, cum ar spune prozatorul, destin cu valoare de exponenţă. Şi fundalul (vezi articolul său **Fundalul social,** p. 121) este chiar „procesul colectivizării".

Obsedat, se pare, de existenţa unor comentatori grupaţi într-o asociaţie a neprietenilor lui Ion Lăncrănjan — altfel nu ne explicăm continua sa iritare —, prozatorul atît de temător de „etichetări" şi „demascări" uită că au trecut — aşa cum singur o mărturiseşte — douăzeci de ani din momentul cînd i se serveau „îndrumări". N-am dorit să-i servim vreo îndrumare iar dacă consideră astfel opinia noastră, lipsită de nişte **trebuie** strecuraţi ici-colo, o face de asemenea pe răspunderea sa personală, cum personală este şi răspunderea mea. În acest context nu văd ce are a face preşedintele Uniunii şi faptul că revista Vatra este coeditată de Uniunea scriitorilor, fapt despre care prozatorul aduce vorba, în pasajul final al intervenţiei sale.

DAN CULCER ■

Să ne cinstim ctitorii

MATEIU CARAGIALE

„Oricare vor fi satisfacțiile, pe care această lucrare mi le rezervă în viitor, e una pe care o am de pe acum și pe care o voi aprecia întotdeauna, înaintea oricărei alteia : aceea a dificultății învinse. Am auzit și citit că o lucrare odată realizată, încetează să mai placă autorului ei. La mine e tocmai dimpotrivă".

În acest an se împlinesc 50 de ani de cînd a apărut în librării, editat de „Cartea românească", romanul **Craii de Curtea-Veche** al lui Mateiu Caragiale, capodoperă a literaturii române elaborată pe parcursul a douăzeci de ani.

Iubirea de frumos

Limba poeziei lui Arghezi

Sînt poeți pentru care limba este mijloc de a-și exprima sufletul, a căror viață interioară este covîrșită de bucuria comuniunii fără grai de prezența Logosului care nu mai este întrebat, iscodit ci viețuit, exprimat pe calea negrăitei contemplări. Iar aceștia cînd vorbesc se folosesc de o limbă simplă care mai degrabă le disimulează bogăția lăuntrică, o limbă despătimită, trecută prin focul spiritului, un grai al împăcării și liniștirii mai aproape de ruga ascensională, un grai al sărbătorii și încoronării, o limbă atinsă de evlavia viitorului, de zorii zilei fără amurg. Un limbaj dens și despovărat de orice nesiguranță, o limbă limpede, transfigurată, parabolică și simbolică, aproape de transparența iconarilor ce-și vopsesc făptura din lumină și aur încununată cu eternitatea.

Așa este limba poeziei medievale, a Bizanțului, a imnului unui San Juan de la Cruz pînă la Claudel iar la noi a lui Eminescu, în mare parte în tinerețe, și al lui Voiculescu spre bătrînețe.

Arghezi este altfel, limba lui nu-i mijloc ci vorbind îl naște și renaște, este un grai aici ce parcă acum ia ființă iar ceea ce este, ce ar putea fi dincolo de cuvinte pare a nu avea o limpede realitate. Ceea ce este acum vorbind este mai mult decît ființatul neexprimat. Dacă desfaci cuvîntul argheziat el este gol : sfărîmă cuvîntul : cuvintele-s goale. El e viu și plin cită vreme e-n tensiunea urcușului către un miez semnificativ la care nu-i este dat să pătrundă. El vrea să pipăie ca să poată urla existențial, n-are fericirea celui care e mai presus de simțuri, predat încredințării bucuriei spiritului. Este pe treapta cea dintîi a săptămînii iubirii, golul mormîntului nu și-a vărsat plinătatea încă în inima lui.

De aceea spațiul supus exprimării în poezia lui este imens, neistovit poezia va inventaria învelișul clocotitor în amănunt al lucrurilor și ființelor ce ocrotesc un miez lipsă sau inaccesibil. Lumea făpturilor este surprinsă de Arghezi în ceasul plimbării lor nu în ceasul deplinătății și eliberării lor, în momentul devenirii care este mai dinamic și pasional, de-o vivacitate înflăcărată. În această stare Arghezi atinge celebritatea, momentul cînd oamenii sînt de ceruri beți, cînd albina abătîndu-se din rînduiala roiului se zbate sub povara neascultării.

Lipsește fermitatea paternului. Cetatea lui Arghezi nu-i Patrie, ci matriarhat. Este aici ceva din drama lui Oedip cel cu picioarele umflate de atîtea drumuri. Cînd va vorbi despre sine într-un **Portret** Arghezi va exprima acest dinamism antinomic în astfel de versuri : „M-am zămislit ca-n basme cu șapte frunți și șapte / Grumazi și șapte țeste / Cu-o privire dau în soare, cu celelalte-n noapte / Și fiecare este / Și nu este".

Ca să ajungă o astfel de însuflețire la un echilibru interior ea trebuie să se exprime. Pacea la care ajunge poemul arghezian este între două furtuni; între două tunete îndepărtate este ridicat un sălaș de viețuire eroică pe cenușa morților din vatră unde osemintele unei istorii multimilenare țin loc de prag și pridvor.

Fără opera lui Arghezi auzul limbii noastre ar fi lipsit de norul pribeag străpuns de raze care intensifică pînă la lacrimi scînteietoarea zare a seninătății.

IOAN ALEXANDRU ■

Cronica literară

Dumitru Popescu: „Rază de cobalt"

Versurile din *Rază de cobalt* aparțin unui revoluționar comunist care își scrutează veacul cu luciditate și îi denunță ororile fără menajamente. În acest volum istoria este văzută de un spectator aflat în rîndurile din față, de unde poate s-o deslușească exact în toată grandoarea și abjecția ei. Poetul este însă în același timp implicat în fiecare întîmplare petrecută pe scenă și derularea spectacolului îl solicită adesea să-și părăsească scaunul din sală și să urce pe podium ca actor. Epoca noastră nu mai permite nimănui să rămînă doar martor. Relatările poetului devin verosimile fiindcă e vorba de confesiunile avizate ale unuia dintre protagoniștii reprezentației. Ceea ce în *Pentru cel ales*, *Un om în agora*, *Gustul sîmburelui* — cărțile de poezie anterioare ale lui Dumitru Popescu — era doar o rapidă trecere în revistă, ajunge acum să se impună ca o viziune de o mare coerență asupra modului de funcționare a mecanismelor lumii. Ca și în „monologurile" lui Miodrag Pavlovici angrenajele istoriei sînt analizate minuțios. Dar în versurile lui Dumitru Popescu universul este cuprins de o agitație care amenință să-l transforme în haos. Erele geologice se inversează. „geniul satanic" năzuiește să șteargă urmele omului și să redea planetei „incandescența primordială". Un demon al distrugerii pîndește clipa favorabilă ca să aplice lovitura de grație și să-și serbeze apoi triumful. Indignarea poetului provocată de coaliția de forțe care atacă umanitatea atinge paroxismul. Puțini poeți au ajuns la un asemenea sarcasm și la o asemenea neîmpăcare cu ambianța așa cum se prezintă ele în versurile din *Rază de cobalt*. Virulența cuvintelor o amintește pe cea a lui Henri Michaux. Dar dacă poetul francez cerceta cu dezgust „spațiul dinlăuntru", Dumitru Popescu este interesat de „spațiul dinafară", de relațiile stabilite între oameni pe o planetă zguduită de grave convulsii sociale. În cele mai bune poeme ale volumului te întîmpină imaginea unei umanități condamnate să execute ritualuri absurde. Uriașe mulțimi sînt convocate să participe la un „joc tragic" în care învingătorii își nimicesc adversarii sau îi aservesc prin îndoctrinarea lor cu o „partitură scrisă pentru ei anume". Indivizi și popoare aleargă după putere și lupta pentru ea transformă pămîntul într-un cîmp de bătălie împînzit de cadavre. Toți rîvnesc să capete roluri, „foiesc speriați de libertatea de-a fi anonimi". Lipsa criteriilor metamorfozează istoria într-o petrecere cu măști, unde „idolii sînt muritori de rînd" și gesturile se comit în zadar, în absența valorilor certe care să le dea acoperire. Poetul ironizează „marile gesturi", evocă batjocoritor „gloria busturilor goale de gips" iar în *Plîns* și *Orgoliu* arată cît de vremelnice și iluzorii sînt emblemele puterii : „Pămîntul cere osemințe / de la gazele și de la lei...". „Martiri, eroi și tirani" trec de-a valma într-o defilare grotescă. Oamenii se preschimbă în ființe damnate care pribegesc, războaie se declanșează și se sting la fel de neașteptat, călăii urîți odinioară sînt adorați : „S-a ascuns în cuirase / de bronz, de granit și de aur / cu gesturi și priviri de apostol". Execuțiile se țin lanț, astfel încît „În veacul acesta aproape sfîrșit / nu mai e rug slobod / pentru Jan Huss". La capătul fiecărui destin se poate profila „un butuc înroșit". Întîmplările vieții par dictate de o fantezie capricioasă care amestecă binele și răul, frumosul și urîtul într-un vălmășag imposibil de priceput. Terorizați de avalanșa unor episoade lipsite de explicație, oamenii rămîn încremeniți într-o așteptare fără termen : „Între victimă și călău / stăm în pilcuri, paralizați de frică. / Teroarea ninge cu fulgi mari de plumb, / din bordeie, fumul sufletelor abia se ridică". Frica este sentimentul care îi se inculcă prin mijloace rafinate. Decorul e populat cu obiecte capabile să servească la cele mai sofisticate cazne. Întreaga planetă devine o sală de tortură unde indivizii sînt înspăimîntați pentru a fi ținuți sub ascultare. Fier și foc, noroi și sînge își dau întîlnire într-un cadru mutilat, parcă de o catastrofă cosmică. Elementele naturii sînt degradate, galaxiile se prăbușesc „în spuma propriului sînge". Pretutindeni se zăresc însemne ale sfîrșitului și ale dezolării. Apocalipsul a început și ravagiile lui sînt condamnate de poet, un om „pus de cart" care semnalează că semenii lui sînt mînați într-un marș forțat spre neant. Uneori, autorul capătă favoarea de a scrie versuri luminoase, ca acelea din *Frumoasele zile*... basm liric despre fericire. Dar un astfel de privilegiu îi este rar acordat poetului. El este nevoit de cele mai multe ori să ne prezinte imaginile halucinante ale unei istorii însîngerate. Discursul lui răzvrătit, chiar dacă nu este întotdeauna impecabil, șochează, smulge din indiferență și confort intelectual, povățuiește și pune spiritul în stare de alarmă. Cuvintele se rostogolesc în avalanșă invocate fără nici un ceremonial, ca vorbele unui sol venit în goană să anunțe deznodămîntul unei încleștări armate terminate de curînd. Asistența îi ascultă cu răsuflarea tăiată povestirea fără să bage de seamă cît de împodobit îi este mesajul. Simplu și direct în expresie, poetul își asigură auditoriul prin conținutul depoziției sale în legătură cu existența noastră de azi pe planetă.

Rază de cobalt este un volum de meditații poetice de prim rang ale unei conștiințe din secolul nostru.

GEORGE ARION ■

CAP LIMPEDE ●

TEATRU

● **Institutorii** lui **Otto Ernst**, piesă în care totul e limpede, răspicat, în care lumea se împarte, simplu, în buni și răi și-n care, tot simplu, binele învinge, o piesă deci întrucîtva naivă, dovedește totuși un merit, care o face mobilizantă : prin caractere, prin situații și prin replici rostește adevăruri care au valabilitate și pentru noi, cei de-azi. Încît, din acest punct de vedere, tragem nădejde s-o fi urmărit măcar jumătate plus unu din colectivul Ministerului Educației și Învățămîntului, din colectivele inspectoratelor școlare și din colectivele profesorale ale școlilor. **Matei Alexandru** s-a dovedit iar bun actor și corect regizor. Au fost în rol toți actorii distribuției și au fost mai mult decît în rol **Emil Hosu, Ion Henter, Gabriela Vlad** și **Radu Gheorghe**. Hotărît lucru, **Teatrul Televiziunii** a început să devină interesant, dar nu putem să nu remarcăm că preocuparea meritorie pentru calitatea artistică a spectacolelor nu este dublată și de grija pentru promovarea dramaturgiei originale. E cumva comod să faci artă mare cu lucrări care au vechi certificate de atestare valorică. Și e greu, dar de frumoasă responsabilitate, să promovezi nou, mai ales cel al nostru, de aici și de azi și despre noi.

NELU IONESCU ■

DISC

Primul longplay al lui Valeriu Sterian ne oferă zece cîntece. Semnalăm „tăria" de a nu se include piesele de pe „single", nici măcar marele hit „Cu iubirea de moșie" — pe o durată de 33 de minute și 49 de secunde, infirmîndu-se părerea că folkiștii noștri nu pot da la iveală mai mult de 3—4 cîntece fiecare. În afară de Adrian Păunescu, mai semnează texte Arcadie Donos și Mircea Micu, celelalte 6 aparținînd lui Sterian. Doar două piese — prima și penultima — sînt „explicit" tematice. Celelalte sînt vignete înfățișînd o casă bătrînească, o moară neobosită, somnul iubitei, murmurul gliei : fragmente picturale care, închegate, dau imaginea unei vieți curate, aproape pastorale, ferită de violență. Astfel, trimiterea la titlu nu este brutală, ci sugerată, dovedind că tema nu a fost aleasă conjunctural și este o preocupare veche a autorului. Dealtfel, **Cîntecul pentru pace** este aproape o reluare a unui fost succes al duo-ului Vali și Carmen (în care s-a lansat Vali Sterian), aici lipsind emoționantul început.

Pe plan muzical, reține atenția frecventul și corectul „dublaj" vocal : vocea „plutind", chemătoare, cu o emisie specifică, un atu al lui Sterian. Eficacele efecte ale lui Nicolae Enache (claviaturi, sintetizator) și mai ales proeminenta contribuție chitaristică a lui Dan Andrei Aldea (care a sesizat că stilul „havaian", slide, completează perfect vocea solistului), dau rotunjime sunetului. Un oarecare pericol de trenare melodică este îndepărtat uneori de percuție — deși pe disc (de ce ?) Sterian nu este însoțit de colaboratorii săi de turnee.

Coperta, atractivă grafic (autor : Ion Barbu), nu este însă adiacentă titlului, nu sugerează tematica conținutului. Amintim și numele redactorului — Iulia Maria Cristea — și al maestrului de sunet — Theodor Negrescu, cei care sînt de mult timp responsabilii fluxului de muzică tînără gravat pe discuri „Electrecord".

Un disc care se ascultă cu plăcere, neridicînd probleme de percepere a textului sau asimilare a muzicii. Oare nu claritatea mesajului este calitatea majoră a folk-ului ?

FLORIN-SILVIU URSULESCU ■

TV

Ne întrebăm și noi mereu secondînd oful milioanelor de telespectatori, de ce se programează în zilele și orele de mare audiență producții cinematografice scoase din cele mai tainice și prăfuite sertare ale Arhivei naționale de filme. Ne referim de data aceasta la două emisiuni ale săptămînii trecute. Miercuri seara, pe programul I, un film clădit pe o temă sacră, lupta împotriva ocupanților naziști, dar convertită în limbajul hollywoodian de acum cîteva decenii, cu eterna dispută dintre supermanul naiv și justițiar și criminalul sentimental și galant. Un gust amar, la sfîrșit de săptămînă, ne-au lăsat și eroii din „Knock", peliculă tributară perioadei în care actorul de film francez se mai lupta încă să se desprindă din retorismul pedant al Comediei Franceze.

Ni se va răspunde poate că reprogramarea filmelor de altădată, bune sau proaste, reprezintă o practică mondială a micului ecran. E adevărat, și de înțeles în situația în care posturile naționale de televiziune beneficiază de trei, patru, sau chiar mai multe canale de emisie, capabile de a împlini astfel opțiunile unui foarte larg public. Dar în situația în care telespectatorul are la dispoziție numai două programe (iar duminica, unul singur), soluția optimă rămîne una singură : o mai judicioasă selecționare a filmelor după criteriul calității artistice ● A strălucit pentru cîteva minute „Întîlnirea de simbătă seara" și asta datorită formației Abba și umorului copios din sceneta semnată de Silviu Georgescu. În rest, obișnuita cazană a muntilor de a naște cîteva poante firave pe parcursul unor episoade supradimensionate, trase și subțiate ca o cocă de tăitei.

LIVIU TIMBUS ■

„Caminante"

Jurnal mexican (63)

Singurătatea vulcanilor

2.

Dealtfel, Mexicul e plin de surprize. Cine s-ar fi aşteptat, de pildă, să găsească în chiar holul hotelului unde am fost găzduiţi la Ciudad de Mexico, pe un perete întreg, o frescă imensă cu care Luvrul s-ar mîndri ? Şi culmea, ignorată de clientela hotelului Prado care, scutită de complexele de la Luvru (unde şi cel ce pătrunde numai pentru a fi **à la page** se simte dator să privească admirativ pinzele semnate cu nume sonore), îşi vede liniştită de treburi. Diego Rivera poate să aştepte... E povestită în această frescă (pictată de Diego Rivera în 1947) întreaga istorie a Mexicului, de la Cortés, care se vede în partea stîngă a peretului, pînă la furtunoşii **guerrilleros** din 1910. Juárez îşi prezintă reforma deasupra unei proclamaţii pe care scrie vizibil **Dios no existe** (Dumnezeu nu există). Ceea ce, se zice, a provocat o vie reacţie din partea arhiepiscopului din Ciudad de Mexico atunci cînd a fost chemat să binecuvinteze această operă de artă la inaugurarea hotelului... Un arhiepiscop chemat să binecuvinteze o frescă în care se afirmă că „Dumnezeu nu există", iată o scenă insolită, dar semnificativă în multe privinţe pentru Mexic. Ca şi zăpada eternă pe focul vulcanilor, ca ploile torenţiale alternînd cu soarele orbitor. Sau ca statuile pe care şerpii şi vîntul le-au orbit.

Poate mai bine decît în Forul roman, înţelegi aici semnul adevărat al lui Janus. Citeam undeva, recent, că înaintînd în virstă, omul revine spre incertitudini. Ca valul în mare după ce a spălat ţărmul. Eu cred că lucrurile stau altfel. În noi există permanent şi marea şi valul. Şi certitudinea şi reculul spre incertitudini. Cu o faţă privim spre speranţe, cu alta spre amintiri, nu e firesc să fie aşa ? Pe una din aceste feţe buzele murmură întrebări. Pe cealaltă, ele încearcă să strige „Evrika !"... Mama şi tatăl meu erau naturi deosebite. Tata era de tip voltairian, în vreme ce la mama dominau sensibilitatea şi tăcerea. Probabil, eu am luat de la fiecare jumătate şi, astfel, am descoperit în mine un personaj scindat, alcătuit din jumătate noapte şi jumătate zi. Căci toate calităţile mele, cîte sînt, au şi reversul lor şi toate defectele, ceea ce le combate. Pot vorbi liniştit, în cunoştinţă de cauză, despre „tristeţe însorită" sau despre „lumină amară". Ştiu exact ce reprezintă aceste lucruri. Altceva decît nişte paradoxuri. Am o imagine rudimentară despre fericire, din moment ce e destul să rostesc acest cuvînt şi-mi aduc aminte cum se încălzesc şopîrlele la soare pe ruinele templelor antice la amiază. Dar din aceleaşi pricini, am fost bogat şi sărac în acelaşi timp, trist şi vesel, zgircit şi generos, solar şi nocturn, gălăgios şi tăcut. Am declarat că sînt un anticălător, iar pe de altă parte am scris cărţi de călătorie. Mă contrariază cei ce n-au curajul să se uite în trecutul lor, iar pe de altă parte nici un cuvînt nu-mi sună mai frumos ca „speranţa". Fiecare vorbă poartă după ea o povară de tăcere şi fiecare lumină o fantomă de umbră. M-am interesat multă vreme de Oedip pentru că mă fascina „vina". Dar undeva în adîncul meu am sperat întotdeauna că eu am rămas inocent. N-am avut nimic complet, dar am fost ferit de sărăcia totală. Cunosc bine motivele pentru care am fost singur, dar la fel de bine pe cele pentru care am avut nevoie de dragoste şi de prietenie. Înfometat de lucruri contrarii, înţeleg de ce iubea nopţile Novalis, dar nu pricep de ce se temea de ivirea zorilor. Ştiu că Nietzsche avea dreptate să considere amiaza „sfîrşitul erorii", dar niciodată n-am reuşit să-mi detest erorile, chiar cînd le-am regretat. Uneori, tocmai pentru a ajunge la „sfîrşitul erorii", am simţit nevoia să mă întorc la începutul ei. Cine citeşte atent ceea ce scriu va observa că nici măcar n-am mînţit, încercînd să par altceva decît ceea ce sînt. Am vorbit mereu despre ţărm, nu pentru a combate marea. Căci le iubesc, poate, în aceeaşi măsură. Cum s-ar zice, am trăit mereu la o răscruce: Şi chiar în cărţile mele am făcut acelaşi lucru. Am privit în acelaşi timp spre poezie şi spre proză. N-am fost niciodată capabil să renunţ, să optez. Poate de aceea am cultivat mai ales un gen de eseu în care am încercat să împac ambele drumuri. Nu mă pot vedea pe un singur talger al balanţei. Şi dacă trebuie să-mi reproşez o vină, ştiu de unde vine reproşul. De la cealaltă jumătate a mea. Janus, sau... De ce nu ? Şarpele înaripat. Şarpele care urăşte să se tîrască, dar nu poate uita căldura maternă a ţărinii. Quetzalcóatl... deşi e o insolenţă, probabil, să te compari cu un zeu.

Dacă m-am referit prea mult la mine aici, am făcut-o pentru a motiva că nu pot privi Mexicul în stilul „Baedecker". Dealtfel, refuz să cred că poţi afla mai mult despre o ţară cutreierindu-i magazinele decît cunoscîndu-i simbolurile. De aceea nu mi s-a părut ridicol să ascult cîntecul de adineaori, **Caminante,** cum aş citi o carte ciudată despre Mexic în care, în mod inexplicabil, sînt implicat. Cum se traduce oare **caminante** ? „Drumeţ" ? Nu, nu-mi place. Poate „călător". Şi mai bine, în sensul cel mai apropiat de ceea ce gîndesc acum, ar fi „un Don Quijote" care în locul morilor de vînt priveşte pe cerul mexican un nor alb, ca o hieroglifă rătăcitoare. În această ţară hieroglifele încă nedescifrate sînt uneori mai elocvente decît lungile tirade ale ghizilor. Măcar ele nu ne spun decît ceea ce simţim nevoia să auzim. Caminante, anticaminante, pentru ce nu ?

Căci există, totuşi, în mine un orgoliu fără revers. Am ştiut totdeauna că nu există călătorii fără o patrie. Dacă Dante semna „Florentin din naştere, însă nu după morală", Aristide s-a întors pe ascuns din exil ca să lupte la Salamina. Şi poate toate paginile lui Unamuno din care strigă dragostea sa pentru Spania nu m-au emoţionat atît cît faptul că, în exil, la Paris, în vreme ce conversa la masă, el desena fără încetare tauri. Într-o noapte ca asta, am priceput prima oară că numai atunci iubim cu adevărat cînd nu aşteptăm de la dragoste nici o dobîndă.

OCTAVIAN PALER ■

Ce profeţim, ce profesăm

Ambianţa de concurs

De la jumătatea lui aprilie încoace, aproape fiecare sfîrşit de săptămînă e marcat în cîte 3 centre din ţară de concursurile fazei interjudeţene a Festivalului naţional „Cîntarea României". La fiecare din aceste centre s-au întîlnit formaţiile artistice din trei judeţe, susţinîndu-şi simultan spectacolele pe mai multe scene, în faţa unor jurii formate din specialişti şi reprezentanţi ai oamenilor muncii. În ce priveşte specialiştii, componenţa unor jurii e, în parte, cam aceeaşi nu numai în comparaţie cu ediţia trecută a „Cîntării României", dar şi cu festivalurile mişcării artistice de masă organizate anterior. Nu mi s-a părut de aceea deloc răutăcioasă replica pe care un interpret din brigada artistică de la Lehliu-sat o dădea partenerului său la remarca acestuia că vine cu aceleaşi lucruri, vechi de vreo douăzeci de ani : „Dar ce, parcă juriul nu e acelaşi ?!" Prezenţa aceloraşi autorităţi artistice în jurii timp mai îndelungat (care, de ce să n-o recunoaştem, dovedeşte şi devoţiune pentru mişcarea artistică şi, nu o dată, sacrificarea propriilor preocupări creatoare), permite, desigur, o urmărire unitară, de perspectivă, a evoluţiilor unor formaţii, dar mai are şi o anumită consecinţă mai puţin salutară, deoarece, acestea, în dorinţa lor de a obţine un premiu, includ în repertorii cu precădere, îndeosebi la coruri, compoziţii ale membrilor unor jurii. Un confrate făcea chiar butada următoare: „Spune-mi cine e în juriu ca să-ţi spun ce se cîntă !"

Dincolo de acest aspect, oricum secundar, fiindcă, din punctul nostru de vedere, nu ni s-a părut a influenţa sensibil aprecierile propriu-zise ale juriilor, se poate spune că, în ce priveşte cadrul de organizare, concursurile se desfăşoară în mod optim. Cel puţin la centrele la care am participat noi, respectiv Ploieşti (unde s-au întrecut formaţiile din judeţul gazdă şi cele vecine, Buzău şi Dîmbovita), Slobozia (concurente — judeţele Tulcea, Constanţa şi Ialomiţa) şi Suceava (concurente — judeţele Suceava, Neamţ, Botoşani).

Ca participare a publicului, îndeosebi la concursurile muzical-coregrafice, de brigăzi, satiră şi umor, muzică uşoară, sălile au fost arhipline, pe cînd teatrul, montajele, recitalurile s-au prezentat uneori în anonimat, în sală, cum s-a întîmplat la Ploieşti, nefiind decît juriul şi cîţiva susţinători credincioşi ai interpreţilor de pe scenă. S-ar fi cuvenit, poate, o popularizare mai nuanţată, cu evidenţierea punctelor de interes ale fiecărui spectacol atît prin presa locală cît şi prin alte mijloace de informaţie. O notă bună pentru modul cum au conceput programul de sală buzoienii, incluzînd în sumarul acestuia un breviar referitor la amploarea mişcării artistice din judeţ precum şi scurte cărţi de vizită ale unora din formaţiile concurente reputate. La faza interjudeţeană de la Suceava gazdele au tipărit o foaie în format mare în care au adus deopotrivă salutul lor partenerilor de întrecere şi, bineînţeles, şi-au prezentat principalele formaţii concurente. Dacă botoşenenii, ca răspuns, s-au limitat la obişnuitele programe de sală, nemţenii au oferit publicului un substanţial pliant editat de Comitetul judeţean de cultură şi educaţie socialistă şi un buletin informativ apărut sub egida ziarului „Ceahlăul" din Piatra Neamţ, ambele destinate participării la festival. Mai mult decît atît, Comitetul judeţean de cultură şi educaţie socialistă Ialomiţa, cu sprijinul unei entuziaste echipe redacţionale de la „Tribuna Ialomiţei", a editat în antract, pe lîngă publicaţia de prezentare a principalelor sale formaţii concurente intitulată „Cîntarea României" şi o „Ultimă (h)oră", foaie volantă ieşită de sub teasc prompt, la orele cînd fiecare judeţ îşi încheia spectacolul.

Climatul de elevaţie artistică a fost îmbogăţit pretutindeni de expoziţiile de artă plastică, de fotografie şi creaţie populară. Ba, la Ploieşti, publicul a putut aprecia şi marea putere de creaţie ştiinţifico-tehnică a oamenilor muncii, vizitînd expoziţia judeţeană consacrată acestei activităţi înscrise sub genericul aceluiaşi prodigios festival.

Subliniem aceste aspecte ţinînd de cadrul şi ambianţa în care se desfăşoară concursurile nu numai pentru a releva spiritul de emulaţie colegială, de interes larg care să domnească pretutindeni, ci şi pentru a pleda pentru o mai eficientă punere în valoare a prezenţei la această fază a unor formaţii de excepţie. Publicul ploieştean a aplaudat iniţiativa unor formaţii dîmboviţene de a evolua şi în faţa casei de cultură. După cum sucevenii au ieşit cu mic, cu mare pe străzi şi în piaţa din centrul oraşului pentru a admira portul şi pasul mîndru al megieşilor de la Neamţ care în acordurile fanfarei au străbătut o parte din drumul către sala de concurs, unde au fost întîmpinaţi de un alai de tinere bucovinence tot în frumoase costume populare. Publicul i-a putut aplauda a doua zi pe dansatorii de la Varona şi pe cîntăreţii de fanfară de la Dragalina-Suharău-Hudeţi din judeţul Botoşani, care au evoluat, spontan, în aceeaşi piaţă. Finalitatea educativă a acestei largi mişcări artistice trebuie să se asigure plenar şi în fazele sale competiţionale, mai ales cînd sînt angajate cele mai bune forţe.

NICULAE STOIAN ■

OVIDIU AVRAM : „Himeră"

Tinerii trebuie să ştie !

Dicţionar de lagăr

Sonderkommando

În toate lagărele de concentrare nazistă organizarea era aceeaşi. În interiorul lor, **Häftling**-ii erau împărţiţi pe barăci. În lagărul **E** din Birkenau nu exista nici un fel de evidenţă. N-aveam nici măcar numere. Fiecare ştiam însă cărei barăci îi aparţineam. Aceasta era singura noastră identitate. Baraca de care aparţineam. În scripte figura doar numărul deţinuţilor — în jur de o mie — din fiecare baracă, din fiecare lagăr **A... B... C... D... E... F,** care alcătuiau Birkenau. Zilnic se scădea numărul morţilor şi se adăugau noii sosiţi.

În afară de această împărţire, în toate lagărele, cu excepţia Birkenaului, mai exista una ; pe detaşamente, pe **Kommando**-uri. Acestea purtau numele locului de muncă — **Holtzman-Kommando, Mohl-Kommando, A.E.G.-Kommando** — sau îşi împrumutău denumirea de la destinaţia stabilită : **Kleider**[1]**) Kommando, Kuche**[2]**) Kommando** etc.

Exista o singură abatere de la regulă. La Birkenau. Un detaşament de circa 800 de oameni a cărui denumire nu-ţi spunea nimic: **Sonderkommando.** Detaşament special.

Häftling-ii din **Sonderkommando** erau oamenii morţii. Şi pentru că deserveau moartea, dar şi pentru că erau destinaţi, ireversibil, morţii.

Erau grupaţi pe subdetaşamente. Fiecare subdetaşament avea destinaţia sa precisă: asfixierea deportaţilor în camerele de gazare; recuperarea dinţilor de aur de la cadavre; deservirea crematoriilor; sortarea bunurilor rămase în vagoanele trenurilor în care soseau deportaţii ; arderea lucrurilor nefolositoare, a „nimicurilor inutilizabile": cărţi de rugăciuni, fotografii de familie, documente de identitate, decoraţii militare, brevete de invenţii, diplome, thalesuri[3]), tore[4]), certificate de căsătorie etc.

Cei din Sonderkommando deserveau moartea timp de trei luni. Apoi, cu precizie matematică, erau trimişi şi ei în moarte. Prin gazare. Sau prin mitraliere. Uneori, prin ardere cu aruncătoare de flăcări. În total, la crematoriile de la Birkenau s-au succedat 13 **Sonderkommando**-uri.

Fiecare nou detaşament special îşi începea activitatea cu arderea celor din detaşamentul precedent. Apoi aflau repede că, peste trei luni, va veni un alt **Sonderkommando** care-i va arde pe ei.

Se ştie precis ce făceau ei de-a lungul a trei luni de zile. În afară că asigurau funcţionarea permanentă, zi şi noapte, a mecanismului morţii, pus la punct de Rudolf Höss, comandantul lagărului, în timpul liber mîncau şi beau în neştire. În vagoanele ce soseau zilnic şi din care deportaţii erau alungaţi în grabă şi împinşi spre camerele de gazare, rămîneau mari cantităţi de alimente şi băuturi spirtoase pe care deportaţii nu s-au îndurat să le consume, constituind ultima lor avere, tot ce le-a mai rămas din ce au avut.

Nu se ştie însă şi nu se va şti niciodată la ce se gîndeau aceşti oameni aflînd că nu mai au de trăit decît trei luni şi în tot acest timp vor trebui să asigure asfixierea şi arderea semenilor lor, funcţionarea fără întrerupere a camerelor de gazare şi a crematoriilor.

Ei trebuiau să-i ajute pe **S.S.**-işti ca încolonarea de pe peron a mamelor, copiilor, bătrînilor şi bolnavilor să se facă cît mai repede şi, odată urnită din loc, coloana să nu se oprească pînă în incinta camerelor de gazare. Hainele lor de deţinuţi, limba idiş pe care o vorbeau trebuiau să ajute la calmarea spiritelor, la convingerea victimelor că se duc să facă o baie reconfortantă după un drum istovitor.

Oare cîţi din detaşamentele speciale ce s-au succedat de-a lungul anilor şi-au descoperit în convoiul morţii un prieten, un cunoscut sau, într-un transport venit din alt lagăr, propriul părinte ori frate? Şi cîţi au recunoscut în cadavrul pus pe cărucior pentru a fi introdus în cuptor mama ori logodnica? Cîţi din ei au înnebunit de durere? Cîţi au rămas în camera de gazare împreună cu cei pe care i-au introdus pentru a nu mai vedea atîta moarte?

Doctorul Nyiszli Miklós din Oradea, fostul medic legist al doctorului Mengele la crematoriile din Birkenau-Auschwitz, unul din extrem de puţinii supravieţuitori ai detaşamentelor speciale, a relatat că un **Häftling** din cel de-al 13-lea **Sonderkommando,** fost ajutor de rabin într-o comunitate mică din Polonia, repartizat fochist la unul din cuptoarele de incinerare, murmura întruna **Kadisch**[5]) pentru fiecare cărucior cu cadavre introdus în cuptorul pe care el îl alimenta cu cărbuni.

Sărmanul, nu-şi dădea seama că nu 3 luni, cît avea de trăit, dar nici 3 ani şi nici chiar 33 de ani nu i-ar fi fost de ajuns ca să poată rosti cîte un **Kadisch** pentru fiecare evreu ars în crematoriile de la Birkenau-Auschwitz. Nici dacă ar fi murmurat rugăciunea pentru morţi fără întrerupere zi şi noapte, 24 de ore din 24, şi ar fi trăit pînă în anul 2000...

OLIVER LUSTIG ■
fostul Häftling nr. 112398

1) Efecte;
2) Bucătărie;
3, 4) Obiecte de ritual ebraic;
5) Rugăciune pentru morţi la cei de cult mozaic.

Viaţa văzută prin culisele teatrelor (II)

În sala Majestic a Teatrului Giuleşti am rămas timp de douăzeci de minute cu gura căscată. Într-un decor care răscoleşte mahalalele, într-o casă răvăşită de zidari şi dulgheri şi sfîşiată de drame groteşti, monstruoase, se desfăşoară un fragment din **O noapte furtunoasă** de I.L. Caragiale. Se desfăşoară e puţin spus. Se distruge şi se macină cu un entuziasm şi cu o frivolitate care consternează. Noaptea furtunoasă regizată de Alexa Visarion pe scena de la Majestic nu mai este vodevilul amabil şi condescendent din montările tradiţionale, comode, ci o comedie în care personajele îşi joacă destinul pe viaţă şi pe moarte, o tragicomedie la care rîzi şi în clipa următoare te sperii de propriul tău hohot de rîs. Rodica Mandache nu mai seamănă de loc cu Ziţa din vechile interpretări ; e o fiară care trăieşte în stare de isterie proprie ei dramă senzuală, care urlă, se zbate, suferă pînă la disperare pentru un bilet de amor şi pentru o întîlnire de taină. Dorina Lazăr în rolul Vetei este de asemenea de nerecunoscut în tiparele tradiţionale ale personajului. Ea trăieşte drama inutilă a unei femei de mahala imbecile şi cu pretenţii mondene, ca şi cum ar trăi în plin apocalips. Chiriac, în interpretarea lui Radu Ponomarenco şi în viziunea regizorului, nu mai e fantele mahmur şi profitor din casa **jupînului** ci un tip odios descins din stirpea mitocanilor, beţivanilor şi cuţitarilor de mahala care fac crimă pentru bucăţica lor de fericire gregară. Rică Venturiano pe care-l interpretează Florin Zamfirescu este o canalie veroasă, un cabotin sinistru, un amant de profesie care merge la sigur şi un politician a cărui oratorie atinge culmi ale paroxismului cinic. Spiridon în jocul lui Răzvan Vasilescu nu mai e băiatul de prăvălie speriat de „Sfîntul Niculai din cui" ci, de pe acum, un savant în tertipuri şi aranjamente de culise, un tînăr abia ieşit din adolescenţă care ştie tot, a fumat tot şi îşi aşteaptă intrarea în lume cu un surîs cinic în colţul gurii şi cu certitudinea bacşişurilor viitoare ale vieţii.

Şi astfel, **O noapte furtunoasă** nu mai seamănă deloc cu o furtună într-un pahar cu apă, ci e un fel de noapte încărcată de tensiuni care colcăie şi răbufnesc într-o lume de o cruzime rară, gata de crime dar gata oricînd să facă politică, să pună ţara la cale. Regizorul Alexa Visarion vrea să redea acestei piese sensul adevărat pe care l-a impus Caragiale însuşi cu ocazia primei reprezentaţii. Problema e însă în ce măsură publicul e pregătit pentru o asemenea breşă în spaţiul unor vechi tabieturi şi sechele. O asemenea repetiţie este o aventură epuizantă pe care actorii o trăiesc cu mare respect pentru regizor şi viziunea sa, dar şi într-o mare tensiune la propriu şi la figurat. În acea zi actorului Traian Dănceanu i s-a luat tensiunea : avea 21 cu 15 !

Reconfortantă a fost în schimb repetiţia de la Teatrul Ţăndărică unde Cătălina Buzoianu pune în scenă **Till Eulenspiegel** sau, mai exact, Till Buhoglindă în adaptarea lui Theodor Mănescu. E momentul Cătălinei Buzoianu în regia românească, spune cineva. Nu ştim în ce măsură are dreptate dar, este adevărat, această regizoare neobosită şi inimoasă, plină de candoare, calmă sau vulcanică, a montat cîteva spectacole reprezentative, pentru nivelul actual de interpretare în teatrul românesc, pentru nivelul ultimelor stagiuni. De ce montează acest spectacol la Teatrul Ţăndărică ? Till Buhoglindă este o obsesie frumoasă pentru Cătălina Buzoianu. Încă din vremea romantică a regizoratului său la Teatrul Tineretului din Piatra Neamţ. Aici, la Teatrul Ţăndărică, a avut şansa să coordoneze o distribuţie ideală, o trupă de mînuitori de păpuşi care joacă la vedere, a avut şansa să colaboreze cu o sculptoriţă extraordinară, Liana Axinte, care a creat o claviatură de măşti cu expresii umane demne de o galerie de artă, să colaboreze cu scenograful Mihai Mădescu, coregrafa Miriam Răducanu şi compozitorul ...Mircea Florian.

ŞERBAN RUSU ARBORE: „Fata cu chitara"

Repetiţia are loc, din păcate, în absenţa actriţei Leopoldina Bălănuţă, care s-a îmbolnăvit pe neaşteptate. Dar temporar. Dincolo de această mare absenţă, spectacolul se dezvăluie ca o fermecătoare poveste pentru oameni mari şi mici în care se vorbeşte grav despre ceea ce înseamnă libertatea spiritului, despre libertatea unui popor de a se exprima pe sine în existent, pe măsura istoriei, moralei şi culturii sale, fără oprelişti şi cenzuri din afară, dincolo de orice agresiune la adresa individului şi colectivităţii. Magistrali sînt în această repetiţie Horaţiu Mălăele, împrumutat de la Teatrul Nottara, care joacă rolul lui Till şi, de asemenea, teribilă e Rodica Negrea, cea care s-a lansat în *Efectul razelor gamma asupra anemonelor* la Teatrul Mic. Felul în care s-au adaptat aceşti actori la jocul combinat cu păpuşi este copleşitor. Horaţiu Mălăele şi Rodica Negrea împrumută măştilor parcă propria lor respiraţie şi propria lor expresie, căldură sufletească. La un moment dat am avut impresia că pe scenă nu se mai află măşti ci actori în toată legea, în alt moment am avut impresia că lumea a devenit un teatru de marionete, într-o feerie a problemelor grave pe care şi le revendică şi civilizaţia noastră, Cătălina Buzoianu vrea să atragă atenţia tocmai asupra acestui lucru : că Till, cu oglinzile sale în care lumea se vede pe sine şi se recunoaşte, pînă la adevăr, este încă un personaj foarte actual. Şi spectacolul de la Teatrul Ţăndărică reuşeşte acest lucru păstrînd poezia şi farmecul textului original şi adaptîndu-l la nivelul de înţelegere a omului din stal.

Cine crede, cine continuă să creadă că munca actorului e o bagatelă, că viaţa actorului de astăzi e o boemă, se înşală amarnic ! Şi se înşală în primul rînd pe sine. Pentru că aşa cum viaţa nu e un moft, nici munca prin care viaţa lumii e redată vieţii, cu toate imperfecţiunile ei, nu e uşoară. Dimpotrivă ! Uneori e chiar mai grea decît viaţa propriu-zisă, pentru că trebuie redescoperită şi restituită la cub. Treabă infinit mai grea uneori decît a trăi pur şi simplu. Ajungînd aici, ne amintim că o echipă de savanţi cercetînd cu ani în urmă parametrii eforturilor pe care le depune un actor în scenă, în spectacol sau la repetiţii, controlîndu-i pulsul, alchimiile sanguine, temperatura, efortul muscular, efortul cerebral, neurovegetativ, şi cantitatea de bioxid de carbon inhalată, într-o anume perioadă de timp, a ajuns la concluzia că munca actorului se află pe acelaşi plan de solicitare cu munca în siderurgie şi în subteran sau cu activitatea sportivilor de înaltă performanţă.

Veniţi deci să vedeţi aceste spectacole, prezentate aici în avanpremieră, mai bine pregătiţi pentru a interpreta jocul actorilor la adevărata sa valoare umană.

ADRIAN DOHOTARU ■

Constantin Brăiloiu — marea linişte în pămîntul patriei

S-au scurs pe negîndite mai bine de două decenii din ziua cînd savantul-muzician Constantin Brăiloiu a trecut din tumultuoasa-i viaţă de pasionat cercetător al folclorului în „marea linişte". Tristul eveniment s-a petrecut departe de patria lui dragă, la Geneva, unde a fost înmormîntat fără ritualul bocitoarelor din Drăguş, al căror viers l-a surprins admirabil într-un studiu asemuit de multi cu tristul „cîntec de lebădă" al marelui muzician. Săptămîna trecută, Constantin Brăiloiu s-a reîntors în mijlocul celor dragi de acasă, un mănunchi de prieteni, de discipoli şi de colegi — mai virstnici şi mai tineri — din Uniunea compozitorilor şi muzicologilor, din conservator şi din Institutul de cercetări etnologice şi dialectologice participînd la reînhumarea osemintelor sale la Cimitirul Bellu din Bucureşti. A fost o ceremonie sobră, „excesiv de sobră" (dacă ne gîndim că nu a participat nici un reprezentant al Consiliului Culturii şi Educaţiei Socialiste sau al secretariatului de conducere al Uniunii compozitorilor !), marcată de cuvîntul emoţionant al prof. univ. Emilia Comişel — autoarea ediţiei critice a operei marelui etnomuzicolog. Brăiloiu a intrat, aşadar, definitiv în parnasul oamenilor de cultură ai poporului român, alături de Eminescu şi Caragiale, Jora, Drăgoi şi Paul Constantinescu. În curînd, în liniştea Tescanilor îşi va regăsi odihna veşnică şi George Enescu, făuritorul şcolii noastre moderne de compoziţie.

Timpul a lucrat fructuos pentru impunerea moştenirii artistice şi ştiinţifice a lui Constantin Brăiloiu în contextul culturii populare universale. Ar fi de ajuns să reamintim faptul (poate unic în muzica românească) că cele numai 35 de pagini asupra metodei de folclor (Bucureşti, 1931) au pus bazele unei noi discipline : **etnomuzicologia.** Pe bună dreptate, ştiinţa mondială a recunoscut în Constantin Brăiloiu un „geniu al metodei" (André Schaeffner). Strădaniile cercetătorilor contemporani — în primul rînd, români — au pus în lumină excepţionalele virtuţi ale acestui riguros savant al creaţiei populare, ediţia critică bilingvă de **Opere,** îngrijită de Emilia Comişel şi tipărită de Editura muzicală, fiind mărturie a unei personalităţi de excepţie.

Evident, astăzi, probitatea profesională ne obligă să-l situăm pe Constantin Brăiloiu în vîrful piramidei muzicologiei româneşti. În ciuda unor încercări de egalizare a valorilor şi a unei supralicitări publicistice de ultimă oră, trebuie să mărturisim deschis că după apariţia fiecărui nou volum din seria de **Opere** ale lui Constantin Brăiloiu (în curînd apare volumul al patrulea) distantele faţă de contemporani şi urmaşi s-au mărit atît de spectaculos încît orice comparaţii au devenit inutile. Dacă avem datoria să pledăm pentru moştenirea „geniului metodei", atunci privirea se cere a ne-o arunca peste hotare unde într-adevăr mai avem destule goluri de împlinit.

Să nu uităm că Brăiloiu a lăsat o imensă arhivă personală la **Musée de l'Homme** din Paris şi la **Les archives internationales de musique populaire** din Geneva. Nu este vorba numai de scrisori, programe, conferinţe, studii şi articole inedite, ci şi de culegeri de melodii populare din lumea întreagă. Acest fond de materiale documentare trebuie urgent microfilmat şi adus în ţară, sistematizat şi publicat. Avem credinţa fermă că în ziua cînd opera completă a lui Constantin Brăiloiu va vedea lumina tiparului, vom trăi clipa **revelaţiei** unui muzician excepţional, din păcate, insuficient de cunoscut. Ideile sale de o uimitoare concizie ştiinţifică, studiile sale de o surprinzătoare sinteză, merită o atenţie aparte pentru sociologia, muzicologia şi folcloristica actuală. Brăiloiu a preluat de la compozitorul D.G. Kiriac o imensă experienţă artistică pe care a îmbogăţit-o în chip strălucit, oferindu-le lui Enescu şi Bartok o „materie primă" fără egal în creaţia veacului XX. Vocaţia unică de folclorist a lui Brăiloiu a ridicat ştiinţa românească pe cele mai înalte trepte ale culturii populare universale. Iar dacă modelul **Arhivei de folklore** a Societăţii compozitorilor români (fondată în 1928) a devenit farul călăuzitor al majorităţii institutelor ştiinţifice de azi, meritul îi revine integral lui Brăiloiu şi şcolii sale. Dacă „Profesorul" a rămas neegalat, în schimb metoda sa şi ideile despre folclor au făcut din cenuşăreasa de odinioară o disciplină vie a epocii noastre.

VIOREL COSMA ■

Racul

Găina bătrînă

Inocenţiu Păşcăluţă se întoarce de la minunata sa distracţie duminicală : piaţa. Dintr-o plasă protestează o găină trupeşă, în cealaltă are mere, la subsuoară, presa cotidiană, în dinţi, revista „Cinema". Nu se gîndeşte la nimic, repudiază cu un frison zilele de luni, marţi, miercuri, joi, vineri, sîmbătă, — pînă la ora 13 —, acum se simte ca recent debarcat de pe pluta Meduzei, supravieţuitor din cauza slăbiciunii sale fizice cu adevărat remarcabile. La colţul blocului se izbeşte „Cinema" în nas cu directorul general, ieşit la plimbare terapeutică pe jos.

Scapă presa, — de la subsuoară şi din canini —, pune plasele jos şi execută un „să trăiţi, tovarăşe director general !" ca la o trecere în revistă. Acesta îl priveşte calm, în plonjeu, şi-i şuieră amabil :

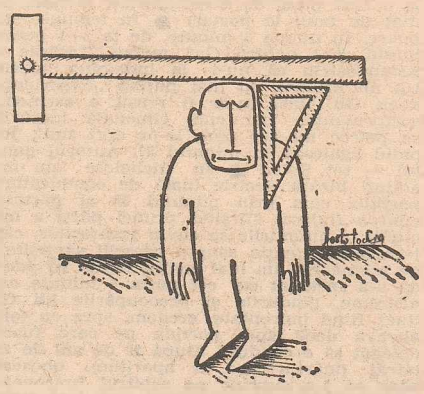

SORIN POSTOLACHE ■

— Termină, dom'le, ce te-apucă, aici, în stradă ? De unde vii ?

— De la piaţă, să trăi...

— Păşcăluţă, mă vezi cumva bolnav, de-i tot dai cu trăitul ?

Păşcăluţă scuturâ frenetic din cap ca un căluţ de manej şi îşi ridică ziarele şi revistele, mai adună un măr de ici, colo şi se uraşte sincer pentru că nu poate să fie drept ca trăsnetul şi nepăsător. Directorul general îl remarcase cu prilejul unui spectacol al întreprinderii, unde el a recitat El-Zorab cu atîta patos, încît şi Cosbuc l-ar fi pupat şi i-ar fi spus : **te gratulez, Inochentie dragă !** Nu l-a pupat nimeni, doar directorul general i-a strîns mîna şi i-a transmis bravo prin directorul de fiecare zi.

Directorul general îi consultă plasele :

— Ionatane ?

— Ionatane !

— Dă-mi şi mie un măr ! Îşi ia singur şi muşcă cu poftă. Şi să termini cu trăitul, ai înţeles, nu ştii ce e aia democraţie ?

Inocenţiu este un depozit burdusit cu emotii aşa că nu găseşte definiţia completă :

— De jos în sus... şi ridică din umeri.

— Asta-i legea lui Arhimede, fiule, surîde mare directorul general, şi mai ia un măr. Se duce 5 metri mai încolo şi plasează primul cotor într-un coş. Revine agale şi fixează a doua plasă unde găina îşi dezmorţeşte picioarele.

— Găină ?

— Da ! Găină...

— Sector particular ?

— Fereasca Dumnezeu, tovarăşe director general, socialist, au găini cu duiumul. oferta e mai mare ca cererea.

— Ouătoare ?

— Nu ştiu, să verific... Inocenţiu este neîndemînatic, dispare sub pene şi găina, pe drept cuvînt, îi arde cîteva cu ciocul.

— Lasă-mă pe mine ! O preia şi controlează expert, cu sprîncenele înnodate. Găina simte că e altă mînă şi stă cuminte, cu ochii închişi. Vei avea pui, tovarăşe, murmură gînditor directorul şi i-o înapoiază, nu înainte de a-i spune găinii : „dragă mică". Vrei s-o tai, nu ?

— Nici gînd, am luat-o aşa, s-o avem la casă. Soţia şi cu mine înnebunim după găini. O ţinem, să moară de bătrîneţe la noi.

— Unde locuieşti ?

— Aici, la etajul 9. Apartamentul...

Directorul îi face un semn amical cu mîna şi pleacă. Inocenţiu pleacă şi el.

L-am vizitat zilele trecute. Era în concediu de boală, astenie, şi umbla după găină cu un făraş. Pe un dulap se scofîlceau nişte mere, iar într-un pahar de şampanie trona un ou amărît pe care scria cu tuş : „oul tovarăşului director general" şi data cînd a fost ouat.

CORNEL UDREA ■

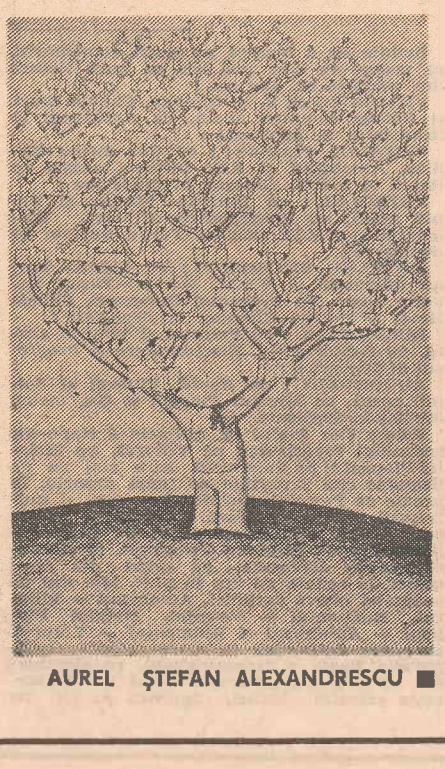

AUREL ŞTEFAN ALEXANDRESCU ■

Adevărul!

Am fost la Buzău, la meciul dintre **Gloria** și **Sportul studențesc**. Nu mi-am închipuit, pînă azi, că voi vedea un asemenea public. Public bun am mai văzut. Public entuziast mai găsim. Dar un public cuprins de jale și de exasperare, cum era publicul de la Buzău, n-am mai văzut. El simțea că, și datorită neputinței unora dintre jucători, și datorită arbitrilor neinspirați și ostili, și datorită prezenței în echipa cealaltă a unui jucător excepțional, absolut excepțional, Aurică Rădulescu, care a jucat ca un star internațional, elegant, vînos și inspirat, datorită acestui complex de factori, echipa **Gloria** va pierde un punct acasă. Un asemenea public, care să plîngă, simțind că visul de-a avea o echipă în divizia A se poate spulbera n-am mai văzut. O imensă părere de rău m-a cuprins și pe mine, gîndindu-mă că într-adevăr nu-i drept ca echipele cu public numeros și iubitor să cadă din divizie, iar echipe fără public să o ducă bine în divizia națională A. M-am gîndit la multe din trucurile actualului campionat. Mi-am rememorat partidele cîștigate nedrept și-n urma cărora clasamentul arată, astăzi, așa cum arată. Am făcut socoteala ce s-ar întîmpla dacă supărat odată definitiv pe fotbal, publicul n-ar mai veni la stadion și i-ar lăsa pe diriguitorii fotbalului să facă dotarea pentru fotbal, nu din banii publicului, ci din banii personali... Cum ar fi dacă la Hunedoara, la Oradea, la Iași (echipă tot mai mult defavorizată de arbitri), la Buzău n-ar veni decît puțini spectatori, de ordinul sutelor, cum sînt la meciurile echipei Sportul studențesc ? Ar fi un fel de fotbal în interiorul unui frigider. O inutilitate strigătoare la cer. Păcat că nu se înțelege rolul mare al publicului și păcat că nu se iau măsuri prin care să se realizeze o justă distribuire a „pîinii și cuțitului" în fotbal. Am regretat la Buzău, încă o dată, că **Sportul studențesc** poate juca atît de superb fără a fi o echipă populară în București. Rădulescu și Mircea Sandu sînt, oricînd, sportivii de superclasă ai oricărei echipe, inclusiv ai naționalei. Dar văzînd oameni la Buzău podiditi de plîns și înverșunați de nedreptate, m-am întors la București cu hotărîrea de-a lupta și mai nemilos împotriva oricăror aranjamente din fotbal. Și primul lucru care mi-a căzut în mînă a fost ziarul **Sportul** în care echipa F.C. Baia Mare, căreia îi port o mare dragoste, era acuzată că prin jucători ai săi a dat un punct în mod nesportiv echipei U.T.A. Lacrimile publicului din Buzău mi-au cerut să pun o întrebare clară antrenorului Mateianu, cel mai modern și mai curajos tehnician român la ora de față, și cîtorva jucători apropiați de faza incriminată, care prin amabilitatea colegului Ion P. Pop, ziarist din Maramureș, mi-au trimis următoarele răspunsuri :

● Viorel Mateianu
antrenor principal la F.C. Baia Mare

Cred că cei care mă cunosc (am fost și rămîn un fanatic în materie profesională) nu vor pune la îndoială corectitudinea mea și nici a elevilor mei. Afirm cu toată tăria că Borz este nevinovat sub aspectul presupus de public și de unii gazetari grăbiți. După autogol puteam să-l sacrific pe Borz, să-l scot din teren, să-l consider vinovat. Ar fi fost nedrept ! Da, el a greșit, dar asemenea greșeli a comis la Zalău, Carei, Moldova Nouă (în divizia B), Pitești, Iași (11 m). Și alții au făcut greșeli. Vă rog să rețineți : greșeli, nu trădarea echipei. Borz are anumite deficiențe dublate de o exagerată încredere în el.

În primul rînd, îi acuz pe înaintași. În prima repriză, puteau (trebuiau) să înscrie 3—4 goluri, conform cursului jocului. Apoi, Koller a avansat nejustificat în faza respectivă, Borz a fost silit să meargă în dublaj și, din cauza superficialității, a trimis spre poartă, fără să se asigure dacă Ariciu este acolo sau nu ! Borz intrase în panică !

De ce echipa n-a susținut același ritm în repriza secundă ? În primul rînd, datorită handicapului psihologic al autogolului. Alte cauze : Condruc a jucat cu întindere ; Molnar cu glezna umflată ; din echipă au lipsit două piese de bază : Sabău (3 cartonașe galbene) și Mureșan (întindere musculară) ; Terheș a răspuns unor intense solicitări școlare timp de două săptămîni.

Publicul ne-a supraestimat, dar noi n-am ajuns la valoarea care să ne permită să ne plimbăm prin campionat. Am terminat procesul de formare tehnico-tactică, dar nu s-a terminat procesul de maturizare psihică a echipei. Nu reușim să ne mobilizăm întotdeauna. Lotul este subțire. Aceiași jucători evoluează cam de trei ani consecutiv.

Sînt indignat pentru interpretarea strîmbă dată egalului cu U.T.A. Dacă cineva ar trăda echipa, eu aș fi primul care să-l arăt cu degetul ! Am fost un fotbalist cinstit, sînt un antrenor cinstit, de aceea cer revizuirea atitudinii celor care confundă critica aspră, meritată de noi în meciul de duminică, cu calomnia, incitînd o anume parte a publicului, discreditînd munca și prestigiul echipei noastre, scriind după ureche, fără nici un fel de dovadă. Nu în acest fel se poate face un serviciu fotbalului nostru, sportului românesc, în general.

● Condruc
căpitanul echipei F.C. Baia Mare

Vă vorbesc în numele tuturor fotbaliștilor de la F.C. Baia Mare, în aceste momente dificile cînd oameni rău intenționați sau poate numai superficiali în documentare ne acuză echipa de trădare. Cu o etapă înainte am cîștigat la Politehnica Iași, situație în urma căreia Iașul a intrat în zona periculoasă. După meci publicul ieșean ne-a aplaudat pentru jocul nostru frumos dar nimeni nu i-a apostrofat sau suspectat pe fotbaliștii ieșeni, nici măcar pe cel ce ratase 11 m ! Dacă U.T.A. nu era amenințată și cîștiga la noi, cum reacționa publicul ? E o tragedie că n-am cîștigat ? Ce se-ntîmpla dacă eram noi pe locul 15—16 și pierdeam pe teren propriu ?

Ziarul „Sportul" (prin semnăturile lui Paul Slăvescu și Marius Popescu) tăbărăște peste noi cu acuzații mascate sub haina fals inocentă a presupunerilor. De ce n-au făcut-o cu aceeași vehemență și după meciul nostru de la Rm. Vîlcea, cînd toată lumea a văzut clar că am fost furați !? Arbitrii au fost sancționați simbolic dar clubul vîlcean n-a pățit nimic deși, sîntem convinși că arbitrul Andrei nu ne-a anulat golurile din pur romantism !

Cît am fost în B (în anul promovării) în mai multe rînduri s-au emis aluzii răutăcioase (o dată sub semnătura lui Mircea M. Ionescu) cum că nu meritam promovarea, că am cumpărat meciurile. Am ajuns în A și după etapa a VIII-a dețineam locul I ! Nimeni nu ne-a acuzat că am cumpărat punctele din divizia A dar nici detractorii de dinainte nu și-au cerut scuze !

Și acum, după atîta trudă, este drept să fim huliți ? Judecați și dumneavoastră ! De ce nu se face o anchetă pentru elucidarea adevărului iar calomniatorii să fie puși la punct ?

● Borz

Aș vrea să mă refer la faza autogolului din min. 55. S-a pierdut mingea la jumătatea terenului. Mijlocașul lor a recuperat de la Deac și a deschis pe Cura care a scăpat singur pe partea dreaptă. Am mers la dublaj. Cura a vrut să dea peste mine la Caraș. Am lovit mingea cu capul și am scos-o lateral. **N-am văzut că Ariciu a ieșit din poartă.** Fiind sigur că e în poartă am trimis spre poartă. (Puteam s-o trimit în aut, în corner sau oriunde !). Eu sînt vinovat pentru neatenție, dar nu că am vîndut meciul cum se insinuează. Joc fotbal de performanță de 8 ani dar n-am mai înscris nici un autogol deși greșeli am mai făcut. Azi noapte (n.n. duminică noaptea) am rememorat faza golului. Nici soția n-a dormit. Am primit multe telefoane, inclusiv de amenințare. Azi (luni n.n.), n-am ieșit de loc din casă. Dacă se poate, vă rog să scrieți că a fost o greșeală copilărească. Absurdă dar copilărească. Cine știe fotbal nu-și poate închipui că seamănă cu o vînzare. Îmi pare foarte rău că unii nu înțeleg că asemenea lucruri se pot întîmpla. Punctul pierdut este trist ! Dar nu sînt vinovat, în felul în care crede o parte din public și în felul în care Paul Slăvescu scrie în Sportul. Pe ce se bazează ?

● Ariciu

O minge degajată aiurea. Am ieșit să degajez (fiind în afara careului). Borz a ajuns înaintea mea. M-am oprit la 11 m. Gîndeam că Borz va ieși cu mingea în tușă. Borz a vrut să mi-o dea mie. N-a observat că ieșisem din poartă. N-a fost o altă intenție așa cum scrie în mod nedrept și nedocumentat Paul Slăvescu în „Sportul". L-aș întreba, de fapt, pe ce temei mi-a dat nota 3 ? Sîntem acuzați de vînzare. La Pitești am pierdut în urma a două greșeli de apărare și nimeni n-a schițat nici un gest de acuzare ! La Iași am cîștigat și nimeni nu i-a acuzat pe ieșeni ! La 1—1 (min. 55) spectatorii noștri din Baia Mare puteau să ne ajute spre a trece peste handicapul psihologic. N-au făcut-o ! Nu știu cum a putut sta în teren Borz cînd tribunele strigau „Hoțul ! Hoțul !" Așa știu să ne încurajeze ? Ar fi nevoie de mai multă înțelegere și încredere. Pentru că noi, cei huiduiți în grabă, am făcut punctele cu care am ocupat locul I și alte locuri fruntașe în campionat. Cred că nu-i trece cuiva prin minte să spună că am cumpărat punctele ! În schimb orice înfringere sau egal a fost taxat drept vînzare !

Cer și eu, de aici, o anchetă drastică, în măsură să elucideze nu numai situația de la Baia Mare, ci (prin lărgimea investigațiilor) toate situațiile confuze din acest final de campionat, și nu numai din acest final, ci poate din întregul campionat, pentru ca atunci cînd campionatul se va încheia, clasamentul să arate într-adevăr fața de azi a fotbalului, de sus și pînă jos, iar în angrenajul acestui sport, plătit uneori cu nervi și lacrimi, să nu rămînă decît jucătorii cinstiți, antrenorii cinstiți, arbitrii cinstiți, conducătorii de cluburi și diriguitorii cinstiți, în stare, împreună, să asigure un alt nivel, mai bun, fotbalului românesc în ansamblu.

ADRIAN PĂUNESCU ■

Simbătă după-amiază, pe pista stadionului „Republicii", atleta Maricica Puică a stabilit cea mai bună performanță mondială pe distanța de 2 000 de metri, acele cronometrelor oprindu-se la 5:33,5, timp superior celui mai bun rezultat al probei, 5:39,0, înregistrat la începutul acestui an de Natalia Mărășescu, la Auckland, în Noua Zeelandă.

În vîrstă de 28 de ani, Maricica Puică, membră a clubului Olimpia București, avînd ca antrenor pe soțul său, Ion Puică, clasată pe locul 4 la curopenele din 1978 în proba de 3 000, a reușit să îmbunătățească recordul mondial neoficial în ciuda timpului nefavorabil, a ploii torențiale, revenind în atenția specialiștilor. Să mai notăm că, fiind accidentată, Natalia Mărășescu n-a participat la întrecerile „Cupei României", cursele de 800 și 1 500 de metri fiind adjudecate, detașat, de Ileana Silai.

Mărășescu, Silai, Puică, 3 alergătoare care ne dau speranțe în perspectiva Jocurilor Olimpice din 1980.

● Fotbal, Divizia B

MEDIAȘ : Gaz metan — Rapid 2—2 (1—0). Privită prin prisma locurilor ocupate în clasament de cele două combatante, partida era deschisă oricărui rezultat și era, firește, așteptată cu viu interes de spectatorii mediețeni. Și pentru că veni vorba de spectatori, trebuie spus că rareori poți vedea pe stadioanele noastre o galerie atît de obiectivă, care să încurajeze rînd pe rînd atît gazdele, cît și oaspeții. ● După o scurtă perioadă de tatonare, gazdele ies decise la atac, domină cu fundașii la linia de centru și își creează situații favorabile la poarta apărată de Ioniță. Cel mai periculos atacant al gazdelor, coincidență de nume, este un alt Ioniță care, împreună cu Orza, face clipe grele apărării nu tocmai sigure a rapidiștilor. Aceștia răspund cu contraatacuri rare dar tăioase, ca acelea din minutele 12, 15. și 21, cînd, pe rînd, Bartales, Manea și Cojocaru sînt foarte aproape de gol. În ciuda acestor bune ocazii de a marca, cei care înscriu sînt jucătorii antrenați de fostul rapidist Petrică Rădulescu : Orza execută impecabil, cu boltă și efect, o lovitură liberă de pe dreapta, fundașii rapidiști sînt prinși pe picior greșit, Ioniță pierde startul, iar R. Ioniță, vîrful de atac al gazdelor, pe fază, înscrie nestînjenit (min. 23 : 1—0) ● După gol, pe fondul automulțumirii adversarilor, cei care joacă mai bine sînt oaspeții. Ei construiesc repetate „un-doi"-uri ce anunță parcă egalarea. Aceasta survine imediat după pauză, cînd Cojocaru speculează o inexactitate a portarului Dumbreanu (min. 49 : 1—1) ● Din acest moment spiritele se încing, arbitrul pierde total jocul din mînă, acordă alandala cartonașe galbene, face absolut totul pe dos, stîrnind ilaritatea în tribune. Punctul culminant al acestei parodii ce se vroia manieră de arbitraj îl constituie neacordarea unui gol perfect valabil înscris de Șutru în minutul 72, gol pe care inițial îl validase. Numai că, la insistențele jucătorilor echipei gazdă și după consultarea cu tușierul Trif, Gh. Racz revine asupra deciziei și, cum spuneam, anulează golul !?! Trebuie, de asemenea, menționat faptul nu tocmai lipsit de importanță că V. Trif din Baia Mare a fost, probabil, influențat în decizia sa de jucătorul mediețean Tulinschi, aflat în incinta terenului în costum de stradă, jucător care l-a tras de mînecă, ba chiar l-a și zgîlțîit serios pe nedecisul tușier. Colac peste pupăză, în minutul 75, același așa-zis cavaler al fluierului Gh. Racz acordă gol valabil echipei din Mediaș la o fază plină de neregularități (ofsaid, urmat de fault la portar) ● În tribune, stupoare. În numai 3 minute, de la 2—1 pentru Rapid, 2—1 pentru Gaz metan. Trebuie să recunoaștem că nu-i la îndemîna oricui ! Un alt arbitru, cu mai puțină „experiență" decît Gh. Racz, n-ar fi reușit o asemenea performanță. Dar cum citeodată lucrurile se petrec nu așa cum le-ar dori unii, Rapidul egalează în minutul 87. Autorul golului — tot Șutru ● În încheiere am mai aminti bizara decizie luată de conducătorul partidei cam prin minutul 35 al partidei, cînd a fluierat sfîrșitul primei părți a meciului (mulțumirile se cuvin jucătorilor, care i-au atras atenția asupra greșelii săvîrșite) ; de asemenea, am mai aminti faptul că partida s-a încheiat cu cel puțin 4 minute mai devreme, gîndurile și preocupările lui Gh. Racz fiind îndreptate, credem, spre cu totul alteeva decît spre partida pe care fusese delegat să o conducă. După 20 de ani de arbitraj (mărturisirea îi aparține), oboseala pare că l-a cuprins pe arbitrul brașovean. Un concediu, sîntem siguri, nu i-ar strica **(Cornel Cătană)**.

Sondaj Flacăra

Cine va promova din seria a II-a a diviziei B?

În ceea ce privește promovarea, situația s-a limpezit în seriile de margine ale diviziei secunde, fiind foarte greu de crezut că liderii de azi, F.C.M. Galați și, respectiv Universitatea Cluj-Napoca, vor mai putea rata intrarea în A. În seria a II-a, în schimb, ultima etapă a complicat și mai tare lucrurile, înfrîngerea Viitorului Scornicești la Drobeta-Turnu Severin și victoriile obținute în deplasare de Metalul Plopeni și Autobuzul București ducînd la o regrupare a forțelor în partea de sus a clasamentului și redeschizînd lupta pentru promovare, în care se află acum angajate 6 echipe. Cel puțin 6, căci calculul hîrtiei ar lăsa portițe deschise și pentru altele, chiar și Gaz metan Mediaș, de pe locul 10, putînd emite unele pretenții !

Încercînd să investigăm starea de spirit a principalelor candidate la promovare, am făcut, zilele trecute, un sondaj fulger, invitînd la cuvînt pe reprezentanții primelor 6 clasate, conducători și antrenori, rugîndu-i să ne răspundă la întrebarea :

Iată răspunsurile primite.

DUMITRU DRAGOMIR (Viitorul Scornicești) :

N-am abordat campionatul cu intenția de a cîștiga seria, dar buna pregătire a echipei și jocul rezultatelor ne-au dus în frunte. Avem, după toate calculele, prima șansă, ne vom strădui să n-o pierdem ;

VIRGIL DRIDEA (Metalul Plopeni) :

Viitorul Scornicești sau Metalul Plopeni. A treia echipă n-are, după părerea mea, de unde să mai apară, Scornicești și Plopeni avînd un program favorabil, cu cîte 3 meciuri acasă. Pînă duminică, n-am crezut că vom putea spera la promovare, dar victoria de la Slatina ne-a dat aripi. Avem o echipă experimentată, cu cîțiva foști divizionari A, Gruber, Giba, Spiridon, Manolache, Eparu și alții, vom juca pînă în ultimul minut al ultimei etape !

MARIN MARCEL (Petrolul Ploiești) :

Urma va alege între Viitorul Scornicești, Metalul Plopeni și Petrolul Ploiești ;

PAUL POPESCU (Metalul București) :

Cred că Viitorul Scornicești, Metalul Plopeni și Autobuzul sînt cele mai îndreptățite să spere, avînd în vedere și partidele care urmează, favorabile lor. Noi am avut, la un moment dat, +6 puncte, dar înfrîngerea în fața Slatinei, la București, ne-a micșorat serios șansele de a promova. Asta nu înseamnă că am renunțat ;

PETRE GAVRILĂ (Rulmentul Alexandria) :

Lupta nu s-a încheiat. Cei mai bine stă Viitorul, dar alte cîteva echipe, între care și Rulmentul, sînt pe aproape, putînd apărea și surprize ;

VASILE COPIL (Autobuzul București) :

Viitorul, Metalul Plopeni, eventual Petrolul sau Autobuzul.

Înainte de a încerca un scurt comentariu, să vedem cu cine mai are de jucat fiecare din echipele de mai sus :

VIITORUL : cu S. N. Oltenița, Chimia Brazi și Poiana Cîmpina acasă, cu Autobuzul și Rulmentul în deplasare ;

METALUL PLOPENI : cu Gaz metan Mediaș, Autobuzul și S.N. Oltenița acasă, cu Rapid și F.C.M. Giurgiu în deplasare ;

PETROLUL : cu Dinamo Slatina și Rapid acasă, cu Electroputere Craiova, Rulmentul și C.S.M. Drobeta-Turnu Severin în deplasare ;

METALUL BUCUREȘTI : cu Chimia Turnu Măgurele și C.S.M. Drobeta-Turnu Severin acasă, cu Progresul București, Chimia Brazi și Poiana Cîmpina în deplasare ;

RULMENTUL : cu Petrolul și Viitorul acasă, cu Șoimii Sibiu, Electroputere și Progresul în deplasare ;

AUTOBUZUL : cu Rapid, Viitorul și Șoimii acasă, cu Metalul Plopeni și Gaz metan Mediaș în deplasare.

Reiese clar faptul că ultimele 5 etape ale sezonului favorizează pe Viitorul, pe Metalul Plopeni și pe Autobuzul, care mai au de disputat cîte 3 partide pe teren propriu, în vreme ce Petrolul, Metalul București și Rulmentul urmează să facă 3 deplasări, cu observația că echipa antrenată de Paul Popescu are de jucat cu Progresul, meci considerat în deplasare, ea avînd din acest punct de vedere un atu în plus. Mai sînt de semnalat cîteva derbiuri, Autobuzul — Viitorul, Rulmentul — Petrolul, Metalul Plopeni — Autobuzul și Rulmentul — Viitorul, care vor determina în mare măsură configurația finală a clasamentului, cu sublinierea că liderul actual are, luînd în considerație calculul hîrtiei, întîlniri pe cît de ușoare la Scornicești, S.N.O. și Chimia Brazi fiind practic retrogradate, pe atît de grele la Alexandria și București, cu Autobuzul, confruntări în care va avea de suportat asaltul unor urmăritoare directe. Cu toate astea, după cum ați putut constata, intervievații au acordat echipei din Scornicești cel mai mare credit, pronosticurile lor ținînd cont de faptul că Viitorul conduce la ora de față nu numai în clasamentul seriei, ci și în cel numit al adevărului, întocmit pe baza diferenței dintre punctele dobîndite în deplasare și cele cedate pe teren propriu. Iată cum arată această ierarhie, pe coloana a II-a fiind trecut punctajul general, iar pe a III-a, situația golaverajului :

1. Viitorul	**+7**	**35**	**+12**
2. Metalul Plopeni	**+6**	**34**	**+16**
3. Autobuzul	**+4**	**32**	**+15**
4. Petrolul	**+3**	**33**	**+18**
5. Metalul București	**+3**	**33**	**+ 9**
6. Rulmentul	**+3**	**33**	**+ 5**

După părerea autorului sondajului, liderul actual are prima șansă dar, vorba antrenorului Petre Gavrilă, lupta nu s-a încheiat ! Un singur punct cucerit de Metalul Plopeni în deplasare ar inversa ordinea primelor clasate, deși e de așteptat că Viitorul își va îmbunătăți substanțial golaverajul, favorabil în clipa de față grupării antrenată de cel mai mic dintre frații Dridea. Petrolul, chiar dacă neînvinsă de 6 etape, pare să se fi trezit cam tîrziu, ea avînd nevoie, spre a emite pretenții la șefie, de 4 puncte de afară ceea ce, să recunoaștem, nu-i ușor, în condițiile în care Rulmentul n-a ieșit încă complet din cursă, iar C.S.M. Drobeta-Turnu Severin se străduiește să evite retrogradarea. Autobuzul mai speră, cu destule argumente, dar echipa lui Copil, remarcabilă în retur, trebuie să cîștige minimum 3 puncte din meciurile de la Plopeni și Mediaș, sarcină dintre cele mai dificile. Metalul București are o partidă oarecum mai ușoară la Brazi, dar capriciile acestei garnituri au devenit proverbiale, așa că nimeni n-ar putea să bage mîna în foc că Ion Ion și compania, învinși de Dinamo Slatina și egali cu Gaz metan la București, se vor întoarce victorioși de pe Valea Prahovei ! În sfîrșit, Rulmentul, formație mult schimbată în bine de priceperea și hărnicia tînărului Petre Gavrilă, pare să fi pierdut și ultimul tren, ea contînd cel mai puțin din cele 6 candidate. Prin eliminare, tot la Viitorul și la Metalul Plopeni rămînem, neexcluzînd, firește, posibilele surprize.

Înainte de a încheia, conform obiceiului, autorul anchetei ține să mulțumească celor care au dat curs invitației sale.

OVIDIU IOANIȚOAIA ■

Cenaclul Flacăra al Tineretului Revoluţionar

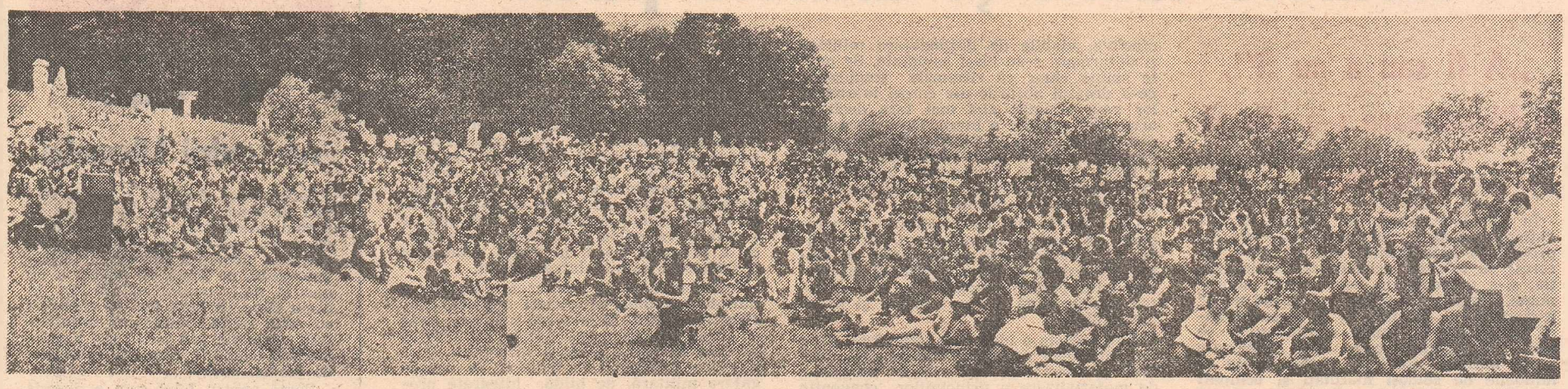

Muzică şi sculptură la Măgura.

Cronica (329, 330, 331, 332, 333)

Un adevărat maraton artistic în cuprinsul judeţului Buzău — asta vrînd să însemne patru întîmplări literar-artistice şi o şedinţă de studiu şi creaţie — a străbătut Cenaclul Flacăra al Tineretului Revoluţionar, condus de poetul Adrian Păunescu, în zilele de 19 şi 20 mai 1979, pe parcursul a doar 27 de ore.

Cum într-un timp atît de scurt s-au întîmplat atît de multe lucruri, ne vedem nevoiţi să le transcriem tot atît de scurt :

BUZĂU — 19 MAI, ORELE 19,00

Întîmplarea literar-artistică a avut loc la Casa de cultură şi au fost prezenţi în sală 600 de oameni, dintre care nu toţi au fost tineri. Faptul are semnificaţia sa, atestînd că spectacolele prezentate de membrii cenaclului nu se adresează unor vîrste, mai exact, unor limite de vîrste, ci tuturor iubitorilor muzicii tinere.

Primiţi cu generozitate de public : Mircea Vintilă, Florian Pittiş, Marcela Saftiuc, Doru Stănculescu, Sorin Minghiat, Mihail Stan, Victor Socaciu, Arpad Domokoş, Volker Grottendorfer, Grupul „Cetatea" din Satu Mare, grupul folk „T" din Tîrgovişte şi Gheorghe Gheorghiu (în care, după trei ani, am investit din nou speranţe) şi-au interpretat cu talent, sinceritate şi bucurie ceea ce iubesc cel mai mult din repertoriul lor. Nu se cuvine să facem remarcări individuale căci întîmplarea literar-artistică s-a închegat frumoasă şi tandră prin contribuţia fiecăruia.

La şedinţa de lucru petrecută seara tîrziu, membrii cenaclului au discutat cu acuitate şi simţ de răspundere îndatoririle tînărului artist, necesitatea corespondenţei organice dintre viaţă şi operă. Ca la vîrsta cea mai romantică a cenaclului s-au încins controverse, s-au invocat Planeta şi Bob Dylan, Revoluţia, Lumina, Defecţiunile de organizare, Lupta, Libertatea, „Îmi pare rău, am spectacol duminică" şi Credinţa.

Atmosferă încărcată, proaspătă, parcă o presimţire a unui posibil salt înainte.

S-au cîntat cîntece noi, s-au încercat variante noi.

Tînărul Volker Grottendorfer a ajuns în centrul atenţiei prin bonomia, inocenţa şi bucuria lui de a cînta cam orice cu aceeaşi dăruire. Dar ce om talentat n-a trecut prin asta.

TABĂRA DE SCULPTURĂ MĂGURA — 20 MAI, ORELE 11,00

Într-un frumos decor natural, unde din iniţiativa unor oameni de bine au ayut loc ani la rînd ediţiile Taberei naţionale de sculptură, unde ne aşteptam ca şi natura să fie cioplită, nu numai piatra, s-a desfăşurat, pe o căldură toridă, de adevărată vară, o întîmplare literar-artistică mult aplaudată de cei peste 1 500 de temerari ai excursiilor şi ai dorinţei de a asculta mult îndrăgita muzică tînără.

Dar arta slujită cu devotament învinge orice adversităţi, de orice natură ar fi ele. Membrilor cenaclului — Mircea Vintilă, Florian Pittiş, Victor Socaciu, Marcela Saftiuc, Adrian Ivanitchi, Doru Stănculescu, Mihail Stan, Valeriu Sterian, grupul folk „T" Tîrgovişte şi alţii — li s-au alăturat Andrei A. Păunescu cu cîntecul „Lumea de mîine" şi un alt copil, Gabriela Lieţoiu, cu o poezie.

Începutul spectacolului, nici nu se putea altfel, a fost cu „Omul pădurii", interpretat de membrii cenaclului şi pe parcursul a 3 ore şi jumătate nu a existat nici un moment de monotonie. Deşi prezent numai pe bandă de magnetofon, corul din Finteuşul Mare, judeţul Maramureş, s-a făcut auzit cu cîntecul „Treceţi batalioane", iar publicul a aplaudat la „scenă deschisă" interpretarea, membrii cenaclului şi publicul în picioare reluînd cîntecul. O remarcă se poate face pentru grupul folk „T" din Tîrgovişte, care a reliefat dimensiunile moderne ale baladelor noastre populare, profunzimea artei lor, mesajul rămînîndu-le actual : Corbea, Balada lui Radu de la Greci, Iancu Jianu.

SPITALUL DE NEUROPSIHIATRIE SĂPOCA — 20 MAI, ORELE 14,00

Timp de 45 de minute, într-o duminică în care ţi-e dor de sănătate, prieteni, părinţi, am fost oaspeţii unor oameni care muncind sau trăind pur şi simplu, cu munca şi grijile lor, s-au îmbolnăvit.

Dacă este adevărat că arta se naşte din suferinţă şi este uneori sublimă, suferinţa, atunci este normal şi **logic** (nu întîmplător subliniem cuvîntul logic) ca ea să se adreseze şi suferinţei aflate în haină de spital.

Am ţinut deci un spectacol în faţa acestor oameni temporar suferinzi, în calitate de semeni ai lor, de oameni care au şansa, tot temporară desigur, de a fi sănătoşi, de a putea să cînte şi să spună poezii.

Am făcut-o cu convingerea că ei se vor însănătoşi. Se cheamă deci că au venit în vizită la nişte prieteni bolnavi următorii : poetul Adrian Păunescu, Mircea Vintilă, Victor Socaciu, Marcela Saftiuc, Mihail Stan, Florian Pittiş, Adrian Ivanitchi, Doru Stănculescu, Sorin Minghiat, Valeriu Sterian.

Repertoriul, potrivit locului unde ne-am aflat, a fost emoţionant, poate cel mai emoţionant din istoria acestui cenaclu, încheiat cu cîntecul susţinut de toţi membrii cenaclului „La mulţi ani, cu sănătate".

RÎMNICU SĂRAT — 20 MAI, ORELE 19,30

Maratonul nostru s-a încheiat la Rîmnicu Sărat. În paranteză fie spus de aici se trage cîntăreţul Valeriu Sterian.

Începutul spectacolului a aparţinut lui Valeriu Sterian cu un recital de recunoştinţă adusă părinţilor săi, concetăţenilor săi. Tot în această seară s-a lansat în premieră cîntecul „Trenul" al lui Victor Socaciu (poate cu ocazia apariţiei „Mersului trenurilor"). S-au alăturat celor doi Marcela Saftiuc. Deşi în grabă să prindă trenul de Cluj-Napoca, ea a interpretat patru cîntece cu o simplitate plină de rafinament transpuse într-o atmosferă de vrajă, de căldură umană. Au fost prezenţi, în nota lor de sobrietate, şi mesageri ai cîntecului tînăr : Mircea Vintilă, Adrian Ivanitchi, grupul Cetatea din Satu Mare, Arpad Domokoş, Volker Grottendorfer, Vasile Şeicaru, Victor Socaciu, grupul folk „T" din Tîrgovişte şi Gheorghe Gheorghiu.

Prezent pentru prima oară la Rîmnicu Sărat, Cenaclul Flacăra al Tineretului Revoluţionar a înţeles să-şi onoreze cartea de vizită printr-un bun spectacol, avînd cîteva lucruri noi, de valoare.

Şi aşa, duminică, 20 mai ora 22,30, se încheie maratonul Cenaclului Flacăra al Tineretului Revoluţionar în judeţul Buzău, cu promisiunea că vom mai veni aici şi cu mulţumirea adresată de conducătorul cenaclului, poetul Adrian Păunescu, Comitetului judeţean de partid care, în scurt timp, a putut organiza susţinerea întîmplărilor literar-artistice. Gazdele fiind foarte primitoare, ne-am simţit cu toţii ca la noi acasă.

GHEORGHE AMUZA ■

Aşa a fost la Rimnicu Sărat.

Natură şi artă pentru binele oamenilor.

Tineri şi virstnici, cuceriţi de arta cenaclului.

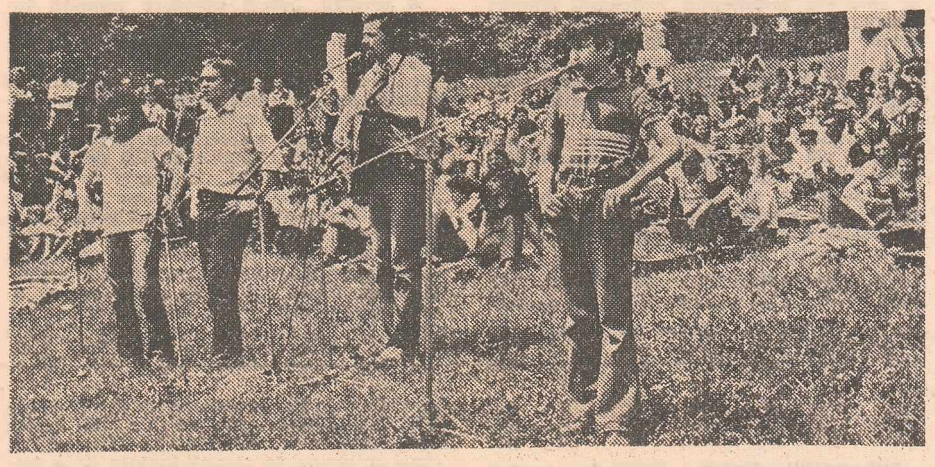

„Lumea de mîine" cîntată de Andrei A. Păunescu, Adrian Ivanitchi, Mircea Vintilă şi Florian Pittiş.

Grupul folk „T" din Tîrgovişte

Trei dintre reprezentanţii ultimului val al muzicii tinere : Grottendorfer Volker, Vasile Şeicaru, şi Arpad Domokos.

Armele lumii și armele păcii

„A fi sau a nu fi", o dilemă care s-a născut în Europa

În calculele strategilor, bătrîna Europă deține și astăzi, din nefericire, un loc privilegiat. Continentul atît de greu încercat de istorie, veche vatră de civilizație, și-a dobîndit un nou și trist supranume, acela de „arsenal și cazarmă nr. 1" a planetei. Și, din păcate, nu se exagerează cu nimic. În inima continentului se află, „pe poziții", cele două principale pacte militare ale lumii, adică peste 11 milioane de soldați înarmați și echipați cu tot ce a inventat inteligența umană mai eficient în materie de ucidere și distrugere, cu un potențial nuclear și clasic ce depășește de milioane de ori puterea bombei „Hiroshima", cu 15 000 de avioane de luptă și 45 000 de tancuri. Și, tot aici, există încă baze militare și trupe străine pe teritoriile a 17 state. Să mai adăugăm că o singură salvă trasă de pe submarinele staționate în acest „perimetru strategic" ar fi în măsură să șteargă de pe fața pămîntului peste 52 000 de localități. Paradoxal, în logica acelorași strategi, bătrînul nostru continent nu este altceva decît o zonă de echilibru, e drept, echilibru militar, „echilibru al terorii", zic ei, dar oricum echilibru. Cît e de fragil un asemenea echilibru bazat pe amenințare reciprocă își poate da seama orice minte lucidă.

Dealtfel, preocupările consacrate înfăptuirii destinderii, consolidării climatului de securitate și pace în Europa își au originea tocmai în aprecierea lucidă a acestei situații deloc liniștitoare, în afirmarea tot mai puternică a dorinței și voinței popoarelor de a trăi în liniște și bună înțelegere. Procesul amorsat în 1975 la Helsinki — proces în care România a deținut un rol de promotor — a constituit, evident, un început promițător, un pas pozitiv. Dar în cei aproape patru ani care au trecut de atunci, măsurile concrete, efective, viabile de dezangajare militară și dezarmare s-au lăsat așteptate. Se poate spune chiar că ritmurile trepidante, de-a dreptul absurde ale cursei înarmărilor s-au resimțit aici mai tare decît în orice altă regiune a lumii. Deși de atunci, din 1975, în cadrul urmărilor CSCE, a avut loc reuniunea de la Belgrad, aceasta nu a a făcut decît să consemneze inconsistența măsurilor legate de aspectele militare ale securității europene.

Or, e foarte clar că un climat de încredere, de autentică destindere, de echilibru și securitate este incompatibil cu uriașa acumulare de arme și armate, cu permanentul pericol potențial pe care acestea îl reprezintă pentru liniștea și pacea popoarelor.

Este aceasta o idee care structurează, de fapt, întreaga concepție românească privind problematica securității europene, de materializare a principiilor convenite în capitala finlandeză, de continuare a pașilor făcuți atunci prin măsuri noi, autentice de dezangajare militară și dezarmare. Să ne reamintim cele afirmate de **președintele Nicolae Ceaușescu** de la tribuna conferinței general-europene, de declarațiile sale recente și vom avea imaginea clară a unei poziții consecvente, profund constructive și responsabile față de destinele păcii pe continentul nostru. La 1 Mai, anul acesta, președintele României sintetiza astfel gîndul întregului său popor: **„România militează activ pentru normalizarea relațiilor în Europa și înfăptuirea în viață ca un tot unitar a documentelor semnate la Helsinki, pentru crearea unui sistem trainic de securitate care să ofere popoarelor europene garanția că se află la adăpost de orice agresiune, de orice amestec în treburile lor interne. Acordăm o mare însemnătate pregătirii temeinice a viitoarei reuniuni de la Madrid din 1980, considerînd că trebuie acționat mai intens pentru dezvoltarea unei largi și neîngrădite colaborări economice, științifice și culturale între toate statele și îndeosebi pentru trecerea la măsuri ferme de dezangajare militară fără de care nu poate fi concepută o pace reală, durabilă nici în Europa și nici în lume".**

Ceea ce caracterizează și de această dată poziția țării noastre este, înainte de toate, deplina concordanță între ceea ce proclamăm și ceea ce înfăptuim concret în direcția reducerii tensiunii, a avansării pe calea întăririi climatului de liniște și pace atît de necesar creației pașnice, pentru a înlocui confruntarea, oricînd posibilă, cu un veritabil climat de încredere, înțelegere și colaborare. O enumerare cît de succintă a acțiunilor de politică externă românească ce s-au consacrat acestor nobile idealuri trebuie să consemneze, în primul rînd, activitatea nemijlocită a președintelui țării pentru dezvoltarea unei largi colaborări cu toate statele continentului, strădania sa perpetuă de a utiliza valențele dialogului constructiv, de a promova ferm, în viață, principiile coexistenței pașnice între națiuni.

România este, de asemenea, autoarea și inițiatoarea unor propuneri realiste, constructive menite să jaloneze un drum lung și dificil așa cum este acesta, al edificării unei Europe a păcii și securității. Propunerile românești în materie de dezangajare militară, de pildă, integrate programului elaborat de partidul și statul nostru în problematica de ansamblu a dezarmării vizează adoptarea unor măsuri de deosebită însemnătate operațională dar și politică. Se înscriu aici propunerile privind: înghețarea și reducerea treptată a bugetelor, stocurilor de arme și a efectivelor militare; asumarea de către toate statele a angajamentului de a nu mai amplasa noi trupe pe teritoriul altor state, retragerea tuturor trupelor străine în limitele granițelor naționale, reducerea activității și desființarea concomitentă a blocurilor militare etc. Nu demult, prin glasul său cel mai autorizat, România socialistă a avansat noi propuneri de certă valoare privind crearea unei zone tampon, a unei zone demilitarizate de 80—100 km între forțele celor două blocuri militare — NATO și Tratatul de la Varșovia. De asemenea, țara noastră s-a pronunțat pentru organizarea unei reuniuni europene consacrată problemelor dezarmării pe continent.

Prin întreaga sa politică externă, România face dovada vie că Europa, „arsenalul și cazarma nr. 1 a lumii", nu numai trebuie dar și poate să devină un continent al păcii și înțelegerii între națiuni. Este o dorință arzătoare a poporului nostru, a tuturor popoarelor europene. Și este o problemă care, în esența sa, ține în primul și în primul rînd de voință politică, de responsabilitate și rațiune.

AUREL PERVA

Gustul păcii

Oamenii nu se mai tem de tot și de toate. Micile victorii, în aparență neînsemnate, ale cunoașterii au defrișat drumul pe care, uneori opintit, alteori lin, a mers civilizația. Și oamenii secolului XX se tem. De ei înșiși. Unii de alții. Un paradox al cunoașterii? Cunoscînd mediul ambiant, fenomenele și procesele firii, cunoscîndu-se pe sine în intimitate, omul a ajuns să se teamă de om. Mai mult decît de orice.

Oare teama, dospind ca o pîine cu drojdie multă, să fie cea care cheamă războaiele? Există oare un ciclu al apariției acestor flageluri, reluat de fiecare dată cînd s-a sedimentat suficientă teamă? Simple întrebări rămase de prea multă vreme fără răspuns. Și Heraclit și Lucretius, Kant, Rousseau, Marx, Engels și Lenin au căutat adevărata explicație a conflagrațiilor care au măcinat omenirea.

Și totuși, de ce se bat oamenii? În numele civilizației, pentru apărarea ei, acesta ar fi cel mai simplist răspuns. Fiecare își apără bucățica sa de civilizație. Ca și cum civilizația ar putea fi pusă în boccea și apărată vitejește cu bita! Ca și cum civilizația s-ar fi putut naște și exista fără contribuția tuturor!

Cu toate exemplele — unele încă aburind de sînge — pe care viața comunității le-a furnizat, oamenii nu se potolesc. Precum avarul lui Molière, se întrec care mai de care în a tezauriza mijloace de distrugere cît mai perfecționate. Adică, bombe albe pentru zile negre.

Continuarea creșterii militare a depășit, în ultimele trei decenii, limitele rațiunii. Dacă înarmarea are cumva vreo rațiune.

Revista **„Scientific American"** constata că, într-o lume a cărei suprafață a fost și rămîne constantă, forțele militare își sporesc permanent puterea. Treptat, în numele realismului (?), țările lumii au trecut de la o situație periculoasă la alta, pentru care cuvîntul periculos este un eufemism. Progresele cunoașterii au adus la îndemîna omului mijloace de o eficacitate nevisată, folosite, cu seninătate, în numele păgubitoarei concepții a salvgardării civilizației ca forțe distructive.

6 (ȘASE) puteri nucleare numără lumea. Doar 6. Și totuși ele dispun de 100 000 de încărcături nucleare, care pot ucide de 50 000 de ori fiecare om. Și producția se desfășoară într-un ritm de 3 bombe pe zi, nestînjenită, posesorii cumplitelor arme nesuferind de boala suficienței. În 1982 puterile nucleare se vor putea distruge reciproc de 100 de ori. Se pare că nu e destul, de vreme ce o proliferare îngrijorătoare cunosc și armele așa-zis convenționale. Fiind vorba de o adevărată industrie, și încă de o industrie care se respectă — pe lîngă muncitori, ea folosește 500 000 de specialiști și tehnicieni cu înaltă calificare și devorează anual materii prime și semifabricate în valoare de 250 miliarde dolari — această „ramură economică" are un ritm de creștere impresionant. Circa 4,5 la sută a fost ritmul anual în perioada 1948—1975. Cu mici fluctuații. În sus. Un ritm mai mare decît cel al creșterii economiei mondiale, mult mai modest — de 3—4 la sută. Și iată cum, în decurs de 50 de ani, produsul mondial brut a crescut de 5 ori iar cheltuielile militare s-au înzecit! Ceea ce a permis ca această branșă prosperă și neafectată de criză să pună la dispoziția populației lumii o abundență de „produse". Fiecărei femei, fiecărui bărbat, fiecărui copil ce sălășluiește pe Terra „îi revin" circa 15 tone trinitrotoluen! Pași hotărîți, pași neîmpiedicați încă de o acțiune concertată a oamenilor lucizi. Pași spre distrugeri potențiale, spre creșterea vitezei ripostei, pași ce creează reale riscuri. Riscul unei conduceri irațională sau greșite, al unei erori de judecată.

Demonstrațiile le-a făcut cu prisosință istoria războaielor. Demonstrații care arată, fără putință de tăgadă, că cel mai mult costă omenirea nu miliardele irosite, ci escaladarea la nesfîrșit a tehnicii și complexitatea crescîndă a echilibrului fragil. A sosit timpul pentru o nouă abordare a rostului și amplorii înarmărilor. A trecut timpul cînd simplista lozincă „pace prin forță" părea viabilă.

Dincolo de toate războaiele, în chiar inima tuturor războaielor, oamenii n-au uitat gustul păcii, cel mai prețios fruct al omenirii și, poate, singurul care contează.

IOAN ROȘCA

În numele vieții

Indiscutabil, deviza „Sănătate pentru toți, în anul 2000" a celei de-a 32-a Adunări mondiale a sănătății, de la Geneva, trebuie privită dincolo de stricta accepție lingvistică. Pentru că, în contextul cristalizării imperativului făuririi unei noi ordini economice internaționale, dezvoltarea fiecărui stat în parte, progresul lumii, în general, implică valorificarea cît mai deplină a potențialului uman și material de care dispune fiecare popor. Atingerea unui asemenea scop depinde și de starea de sănătate a poporului respectiv, care, la rîndul ei, reflectă gradul de dezvoltare pe plan național. În acest cadru apare evident că decalajele economice existente în lume sînt însoțite și de decalaje în ce privește sănătatea populației.

Potrivit unor statistici ale O.M.S., în lume în jur de un miliard de oameni, adică un sfert din locuitorii Terrei, nu au acces la nici un fel de servicii medicale. În timp ce în țările industrializate mortalitatea este de 10 la mie, în Africa este de trei ori mai ridicată. Pe același continent vîrsta medie este de numai 40 de ani, iar 150 de copii mor înainte de a împlini un an. Dealtfel, este cunoscut că datorită lipsei fondurilor, într-o serie de state în curs de dezvoltare nu pot fi vaccinați copiii, ceea ce face ca din circa 80 milioane nou-născuți în fiecare an, cinci milioane să moară înainte de a împlini vîrsta de un an, aproximativ 25 la sută din copiii din țările în curs de dezvoltare africane și latino-americane încetînd din viață, în lipsa asistenței medicale, pînă la vîrsta de cinci ani. Este relevantă, în acest context, importanța pe care ar avea-o înfăptuirea obiectivului evocat la Adunarea mondială a sănătății ca pînă în 1990 să se creeze condițiile ca toți copiii din lume să poată fi vaccinați împotriva difteriei, tetanosului, rujeolei, poliomielitei și tuberculozei, maladii aproape dispărute în zone întregi ale lumii, dar care mai iau un tribut anual de cinci milioane de vieți, vieți ce nu au ajuns să treacă de granița celor 12 luni. Cu atît mai mult, cu cît, așa cum afirmă experții, costul unui asemenea vaccin este în jurul a trei dolari. În contrast, se apreciază că la sfîrșitul lui 1979 cheltuielile militare zilnice se vor situa în jurul a 1,5 miliarde dolari...

Desigur, în țările în curs de dezvoltare cel mai puternic afectate de lipsa de asistență sanitară se fac eforturi pentru îndreptarea situației, dovadă fiind planurile naționale de dezvoltare care includ și un asemenea obiectiv. Rezultatele nu sînt însă pe măsura cerințelor, la aceasta contribuind și lipsa de cadre medicale. Un raport al O.M.S. arăta, în acest sens, că în medie pe glob sînt opt medici la 10 000 locuitori. Dar, dacă în statele industrializate cifra este de 15, în unele state africane, de pildă, există un singur medic la 20 000 locuitori. Trebuie adăugat încă un aspect: efectele nefaste ale lipsei de medici din unele state în curs de dezvoltare sînt accentuate de procesul cunoscut sub numele de „furt de creiere", concretizat, în acest domeniu, prin racolarea de către țările dezvoltate a cadrelor medicale din statele în care prezența acestora este mai mult decît necesară.

Cifrele prezentate se constituie în argumente ce pun în evidență necesitatea accesului tuturor oamenilor de pe glob la asistență sanitară, ca unul din deziderate le făuririi unei lumi mai bune și mai drepte. Cerință ce subliniază legătura indisolubilă dintre eforturile naționale și cooperarea dintre state pentru asigurarea unei stări adevărate de sănătate pentru toți oamenii, pe de o parte, și acțiunile întreprinse în lume de fiecare țară și prin conlucrarea internațională pentru dezvoltare economico-socială, pentru progres și civilizație, pe de alta. Un obiectiv ce se cere înfăptuit în numele vieții.

EUGEN STĂNESCU

Mondo umano ?

Nu-i liniște sub cedrii Libanului

Întîmplarea fericită a făcut să-i văd în două rînduri în decurs de numai cîteva zile. De fiecare dată eram în tranzit dar timpul a fost suficient pentru a merge pe largile bulevarde, pe lîngă ei, pentru a ne opri și, de la umbra lor mirifică, în acele clipe ce luau foc, să zăbovim cu ochii peste întinderea netulburată de nimic (cel puțin așa visam) a Mării Geniilor, cum i se mai spune Mediteranei.

Poate pentru felul cum a descris în „Jamile sous les cèdres" Henry Bordeaux pe cei întîlniți la poalele vîrfului Daar el Qatib (3 043 metri) și care au peste o mie de ani, fiind cele mai importante vestigii ale întinselor păduri de cedri de atunci: „De departe îmi apăreau negri datorită chiar umbrei lor, ca niște păsări uriașe așezate pe terenul sterp, cu aripile întinse. Ajunsei curînd la cei dintîi, un fel de avangardă formată din cîțiva copaci izolați care, nefiind stingheriți, în avîntul lor și-au putut dezvolta liber trunchiurile drepte, proiectînd în toate direcțiile lungile lor ramuri orizontale... Instinctiv, mă descoperii și îi salutai. Nimeni nu văzu acest semn de respect, nimeni, doar acești copaci, înalți sau turtiți, unii formidabili și frămîntați, cu rădăcinile ridicate și răsucite ca șarpele care strînge grupul lui Laocoon și al copiilor lui, cu trunchiurile formate din îmbinarea mai multor tulpini, cu vîrfurile frînte de trăsnet; alții, mai puțin groși și masivi, înalți și cu o linie netă și pură — nu erau oare niște personaje prodigioase care, după secolele scurse, căpătaseră dreptul de a privi cu dispreț pe intrusul venit să-i vadă fără evlavie ?"

Poate pentru toate acestea ca și pentru altele nescrise ori nespuse m-am gîndit deci mai mult și la acești cedri, la personalitatea lor, la faptul că au fost simbolul acestei țări. Poate și pentru că, pe acolo, de cîtva timp, s-a tras cu tunurile, au trecut blindate, s-au dus lupte, aviația a bombardat, s-au făcut baricade din te miri ce (chiar și din cedri ?). Turiștii nu mai vin iar hotelurile faimoase prin arhitectonica lor, prin așezare și prin nume (mă gîndesc, de pildă, la Phönicia) au dispărut pur și simplu sau sînt simple schelete; pe strada aceea a băncilor, celebră datorită numărului imens și stabilității lor, nu mai este animația de altădată. Dar mai este ceva ca înainte ?

Pînă și anotimpurile au parcă un alt ritm și o altă dimensiune pentru că nimeni — sau aproape nimeni — nu mai are timp pentru a consemna trecerea timpului. Atunci, să mă mir că în știrile și reportajele despre această țară nu mai încap și cedrii ? Poate pentru că abia încap oamenii și adesea pentru a spune cîte noi victime, cîți noi răniți ș.a.; ș.a.... Am văzut cedrii acum șase ani. Mi-au apărut calmi și falnici, calzi și ospitalieri. Azi, știu că nu-i liniște sub cedri (și formula, chiar adaptată, transmite, sper, adevărul) pentru că pacea înseamnă mult mai mult. Dar nu știu cîți dintre cedri au rezistat acestor „intemperii". Și atunci rămîne doar amintirea.

DUMITRU CONSTANTIN

Lumea se amuză

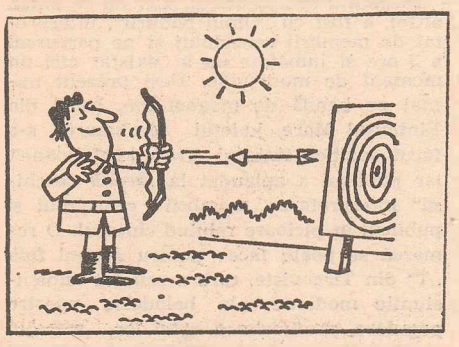

(Din „BOHEMIA" — Cuba)

Ochii și urechile lumii

Omul ca acord muzical

Îl citeam de 15 ani, de la primul „Le Monde" apărut în Gara de Nord, după care am fugit de la Bălcescu, cu un troleibuz, să-l mai „prind" înaintea epuizării. L-am găsit și primul articol citit era semnat cu un nume fastuos pentru imaginația mea : Pierre Viansson-Ponté. Nu i-am scăpat nici un rînd de 15 ani — rubrica lui „Pe firul săptămînii", privire enciclopedică asupra problemelor franceze, o am decupată și adunată în arhiva personală — în fiecare visare a mea spre Paris mă gîndeam să îndrăznesc a trece pe la biroul său din Rue des Italiens să-l văd cum lucrează, să-i spun... ce ? Deznădăjduiam repede și-mi regăseam hazul gîndindu-mă că dacă alții se duc la Paris pentru Luvru, eu, stupidul refractar la orice drumuri, m-aș duce nu pentru Gioconda ci pentru cîțiva ziariști — ca Viansson-Ponté, ca Jean Daniel, ca Maurice Clavel, fără de care n-aș fi înțeles ce e un articol bun, într-o dimineață bună, pe lumea asta.

Lumea privește de mult gazetăria o ratare a literatului. Lumea e obsedată de capodoperă doar în romanele cît mai groase. România e una din țările care se pot lipsi — cu seninătate — de aceste prejudecăți ale unui „rasism" de gen și geniu. Noi avem, de zeci de ani, ziariști care au dat capodopere de articol, noi cunoaștem toată otrava luminată și mierea densă care se pot cuprinde într-o filă de jurnal, perisabilă numai în optica unor leneși și grăbiți. E greu să te înșeli, din București, asupra ziaristului mare și adevărat. Odată descoperit, intuiția pornește spre el cu dragoste breslașă și elan deloc rușinat de fraternitățile sale. Așa mă arunc am spre articolele lui P.V.P. care, toate, erau scrise după această lege a meseriei, formulată desăvîrșit de un om care, altfel, nu obișnuia să se mărturisească : „În meseria noastră trebuie să încerci a păstra o anumită prospețime de simțire și de judecată ; trebuie să păstrezi și o anume doză de entuziasm. Fără asta, o faci prost. Trebuie să încerci a te ține departe de cinism și departe de naivitate. Aceasta e, probabil, cea mai mare dificultate". Poate că aici e spus totul despre cum scria. Dar despre cum trăia — era dintre cei care mai știu să scrie în redacție, într-o oră, un articol, în acea transă a meseriei care nu ratează un cui — abia această carte fulgerătoare divulgă adîncul: ultimul său articol — analiză rece, implacabilă, a două viziuni economice asupra Franței — a apărut în ziarul datat duminică 6 mai. În noaptea aceea murea. Deloc fulgerător. Era bolnav, și o știa, de șapte luni ; a scris pînă în ultima clipă, fără nici o tandrețe milosă de sine, încît în ziarul imediat următor, anunțul morții sale „pe-ntiia" părea acela al unei dispariții subite : „Pierre Viansson-Ponté n'est plus". Ieri mai fusese... Ultima sa carte, scrisă împreună cu un medic celebru, se numea „A schimba moartea" și sugera în fața incurabilului exact tratamentul de calm și demnitate pe care și l-a aplicat cu consecvența care leagă în muzică „întîia" de „a noua", iar în arta noastră de jurnaliști articolele fiecărei dimineți în care te trezești cu o singură nădejde — aceea că nu vei ceda, nici azi, demagogiei. E pactul fundamental al meseriei de ziarist. P.V.P. l-a dus pînă la ultima consecință, pînă la ultima filă de zi și de carte. El n-a cerut curaj, fără a-l avea. El n-a cerut luciditate, fără a o stăpîni. Prea puțini înțeleg rotunjimea unei asemenea capodopere interioare.

RADU COSAȘU ■

Lumea se amuză

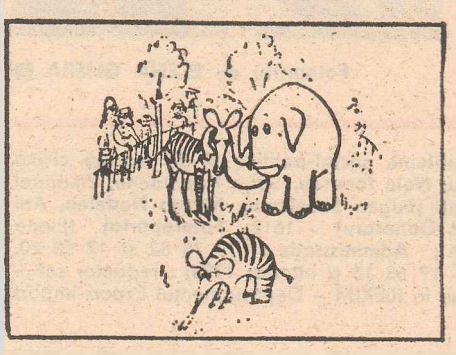

(Din „BOHEMIA" — Cuba)

Tainele „Cetății Soarelui"

Vechea cetate Hatra din Irak a rămas timp de 17 secole în uitare. Clădirile sale impunătoare s-au transformat în ruine. pe jumătate înghițite de nisipurile deșertului înconjurător. Dar acum, acest oraș al antichității — singurul din Irak construit în mare parte din piatră — este treptat scos la lumină. Lucrările de degajare au început în 1951 sub egida Departamentului de arheologie al Irakului. După mai mult de un sfert de secol de excavații atente și restaurări meticuloase efectuate de cercetătorii irakieni, „Cetatea Soarelui" — nume sub care era cunoscută Hatra în antichitate — începe să-și dezvăluie splendorile, comparabile cu cele ale altor renumite orașe din aceeași zonă a lumii — Palmyra, Persepolis, Baalbek, Petra. Anul acesta urmează să fie inaugurat un nou program de cercetări pentru încă zece ani. Semnele de intrebare pe care le ridică trecutul cetății sînt numeroase. Cine a construit acest oraș în plin deșert și pentru ce motiv ? Cine a trăit aici și de ce a încetat, oare, brusc, existența sa ?

Data fondării cetății Hatra nu este cunoscută. Se știe însă că Templul elenistic al soarelui și Templul închinat luceafărului dimineții datează din secolul al II-lea î.e.n., cînd acest oraș era deja consolidat. În antichitate, Hatra controla cel mai scurt drum comercial ce unea țărmul Mării Mediterane cu Mesopotamia. Pe aici treceau mărfurile pe care le schimbau imperiile roman și chinez. Pentru vizitatorul de astăzi, prezența cetății în ținutul nisipurilor este tulburătoare. Platoul de calcar ce îl înconjoară nu a prezentat nicicînd urme chemătoare de viață. Dar dincolo de zidurile din cărămizi din lut, acum în ruină, prevăzute cu cîte o poartă în direcția celor patru puncte cardinale și străjuite de 163 de turnuri uriașe construite din blocuri dreptunghiulare de piatră, călătorului obișnuit cu întinderea nesfîrșită a pustiului i se deschidea o cu totul altă lume. În primul rînd, era apă din belșug. În incinta cetății se găsește un lac, iar la fiecare colț de stradă se mai păstrează încă urmele puțurilor și fîntînilor.

Și acum străzile mai poartă imprimată pecetea roților nenumăratelor căruțe care le-au străbătut cu mulți ani în urmă. Ruinele locuințelor sînt acoperite cu o adevărată haină de verdeață ce se unduiește la cea mai ușoară adiere a vîntului. Drumurile duc spre centrul cetății unde se înalță marele templu — un adevărat colos din piatră. Mai pot fi încă admirate coloanele cilindrice ale clădirii, precum și numeroase capiteluri și frize ce așteaptă să fie restaurate. Caracteristice pentru cetate sînt însă așa-zisele iwan-uri, ce se deosebesc de restul clădirilor prin intrările lor arcuite închise la origine prin uși masive de lemn. Ele adăposteau odinioară altare dedicate diferitelor zeități. Pereții masivi de piatră, pentru ridicarea cărora a fost nevoie de scurgerea mai multor decenii, sînt împodobiți cu sculpturi reprezentînd capete de zei, regi, meduze, cai etc.

Cu 2 000 de ani în urmă locul preferat al cetățenilor era piața din fața marelui templu ce îndeplinea rolul agorei grecești sau al forumului roman. Această parte a cetății era în permanență plină de oameni. Mulți dintre ei se tocmeau în dreptul magazinelor lipite de ziduri. Alții se pregăteau pentru serviciul religios. Imaginea locuitorilor cetății este păstrată de numeroasele statui descoperite în ultimul timp de arheologi. Impresionează în mod deosebit statura înaltă a acestora și veșmintele lor bogate. Numele unora dintre cetățenii de vază, ale zeilor și regilor lor sînt inscrise din loc în loc pe ziduri în limba arameică. Pentru triburile nomade din deșert Hatra reprezenta, de asemenea, centrul spiritual și religios. Ea a devenit, totodată, capitala primilor regi de origine arabă al căror nume s-a păstrat pînă în prezent. Hatra a trezit interes și parților, renumiții adversari ai romanilor, a căror capitală se afla la Ctesiphon, situat la sud de Bagdad. Considerînd că cetatea poate îndeplini rolul unui tampon față de lumea romană, ei au contribuit, în mare măsură, la înflorirea acestei așezări, în care s-au îmbinat în mod armonios elemente de cultură autohtone, grecești, romane, parte și persane. Hatra a rezistat, dealtfel, cu succes încercărilor de cucerire ale împăraților romani Traian și Septimiu Sever. Dar în anul 241 e.n., regele persan Șapur a cucerit-o, după doi ani de asediu, prin trădare, după cum relatează legenda. Cetatea, distrusă atunci în întregime, a fost invadată de nisipuri și a intrat rapid în uitare.

TUDOR PRELIPCEANU ■

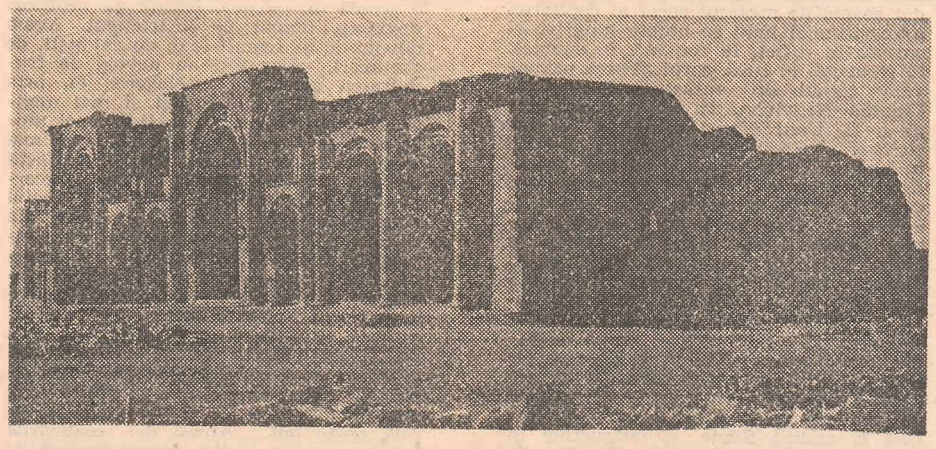

● PARADOXURILE SUPERCIVILIZAȚIEI

Influențabilii...

Despre Ronny Zamora, care are cincisprezece ani și de aproape un deceniu, numai el știe cum a făcut, a stat cîte opt ore pe zi în fața televizorului, am mai citit. Pasiunea sa, cunoscută de părinți și de prieteni, era să tot schimbe canalele pentru a viziona — non-stop — filme de groază. E greu de precizat la cîte crime perfecte sau imperfecte a asistat Ronny în cadrul acestui îndelungat consum de peliculă de specialitate. Cert este că, imaginația sa a început să lucreze și, nu o dată, în primul sfert al unui film polițist putea da cu siguranță verdictul cine este criminalul și cum s-a desfășurat lovitura cu pricina. Ronny a trecut apoi de la teorie la practică și și-a asasinat o vecină de 83 de ani pentru a-i prelua economiile în valoare de 127 dolari.

Un comisariat de sector din New York a acționat cu perseverență timp de 4 luni pînă să dea, cu greu, de capătul firului acestei încîlcite afaceri, capăt la care se afla Ronny. Avocatul familiei Zamora, încercînd să doboare munții unei jurisprudențe de cele mai multe ori confuză, a cerut în proces 25 milioane de dolari despăgubiri principalelor trei canale de televiziune, învinuindu-le că sînt responsabile pentru adevărul de necontestat că-i incită pe adolescenți să ucidă.

Procurorul a apreciat că, într-adevăr, televiziunea duce o politică nefastă și că ea reprezintă un mod neconvenabil de a interpreta primul amendament al constituției americane care prevede libertatea de expresie.

Totuși, milioanele de dolari nu au venit pe adresa familiei Zamora ca o dobîndă binemeritată la crima lui Ronny în valoare de 127 de dolari.

Cu cîtva timp în urmă, o altă familie care trăia tragedia unei adolescente la fel de influențabilă în raport cu conținutul crimelor difuzate de televiziune, cerea unui tribunal din San Francisco despăgubiri în valoare de 11 milioane de dolari pentru că familia respectivă trăise, pas cu pas, scenariul înfiorător al unui film difuzat de canalul NBC, film care se numea „Născut inocent" deși titlul nu avea nici o legătură cu subiectul care, de la început la sfîrșit, era exact contrariu. Și cu această ocazie procurorul a deplins elasticitatea aceluiași amendament al constituției potrivit căruia orice producător poate fabrica orice fel de filme sau texte pentru a fi consumate oricum, de oricine, cu rezultate dintre cele mai imprevizibile.

Deși în tribunale drame de acest fel curg de la o instanță la alta, într-o abundență greu de descris, pînă acum nimeni nu a putut găsi metoda de a frîna, pe cît posibil, valul de violență care inundă tineretul american după singurul criteriu al vandabilității. Problema este totuși studiată de o pletoră de specialiști care, avînd statistici la îndemînă, fac declarații de presă încercînd să tragă un semnal de alarmă care să se și audă. Doctorul Michel Rottemberg, psiholog la Universitatea din Washington, a arătat de curînd că un adolescent american care părăsește liceul în jurul vîrstei de 18 ani a vizionat în medie 18 000 de omucideri, violuri, hoții și altele asemenea.

Încercînd să pună punct culturii crimei, un „Comitet național de urmărire a emisiunilor de radio și televiziune" încearcă de aproape trei ani un mijloc de presiune, deocamdată considerat subtil. Acest comitet publică cu regularitate un fel de „top al violenței" în care sînt trecute, în ordine, firmele ce finanțează programele de violență.

Deocamdată, cîteva asemenea companii, jenate că au intrat în atenția generală, au preferat să-și retragă anunțurile publicitare din miezurile de sînge și praf de pușcă ale filmelor de groază. Alte firme mai avide să-și facă cunoscute produsele între două împușcături le-au luat locul. Așadar, cercul vicios se închide, programele rămîn aceleași și doar rechinii comerțului își fac întrevăzute boturile, sub perdeaua de violență care acoperă mințile a sute de mii de tineri, aproape obligați să-și vadă viitorul în penumbra plină de suspens a pregătirii unei crime...

RADU BUDEANU ■

● FAPTELE ȘI ZILELE SĂPTĂMÎNII

● MAȘINA DE ALERGAT PE LOC

Epidemia alergării tămăduitoare a pătruns și în Japonia. Dar cum anume ar putea alerga directorii și cei care fac parte din conducere ? În văzul subalternilor nu este comod. Și, în afară de aceasta, unde să ai timp pentru o astfel de terapie ? Destule argumente pentru a determina o firmă japoneză să fabrice și să lanseze pe piață „o mașină de alergat pe loc". Despre succesul unei asemenea invenții vorbește „amănuntul" că în primele luni ale acestui an au fost fabricate peste 250 000 de astfel de mașini. Majoritatea cumpărătorilor nu sînt însă directori, ci simpli muncitori. Microprocesorul montat în mașină calculează numărul de pași, reglează viteza alergării, indică numărul de calorii consumate, cuplează și decuplează melodia ce însoțește mișcarea și mai execută și alte operații utile.

● PREȚUL BENZINEI ȘI... SISTEMUL METRIC

Este posibil — spun specialiștii — ca sporirea prețului benzinei, în contextul general al scumpirii petrolului, să aibă în S.U.A. ca efect... promovarea sistemului metric, care progresează cam greu în această țară. Ipoteza pornește de la faptul că, prin modul în care sînt construite, pompele de benzină americane nu pot opera cu un preț mai mare de 99,9 cenți galonul (aproximativ 3,8 litri). Iată un motiv suficient de însemnat pentru ca la Washington să se discute problema unei eventuale adaptări a pompelor la sistemul metric. Printr-o preferință acordată sistemului metric, în Statele Unite s-ar economisi la scară națională o sumă considerabilă. Explicația ? Pentru a transforma o pompă astfel încît să afișeze prețul carburantului în litri ar fi suficientă o cheltuială de 50 de dolari, în vreme ce pentru adaptarea unei pompe pentru prețuri de peste un dolar galonul ar fi necesară o investiție de circa 200 dolari. Iar cum în S.U.A. sînt aproximativ 1,5 milioane de pompe de benzină...

● ENGLEZA ȘI AMERICANA, DOUĂ LIMBI DIFERITE ?

Această idee nu este cu totul nouă. Ea a fost exprimată cîndva de G. B. Shaw, prin paradoxul că „Anglia și America sînt separate de limba lor comună". Într-adevăr, deosebirile care apar în limba vorbită între engleză și americană sînt nu o dată totale. Un londonez, de pildă, telefonînd unui prieten din New York, la întrebarea „Are you through ?", răspunde „Yes, thank you" și i se întrerupe legătura, pentru că telefonista americană întrebase „Ați terminat convorbirea ?" în vreme ce englezul înțelegea „Ați obținut legătura ?" Sau : „I was mad about my flat" va fi înțeleasă de un britanic „Îmi plăcea la nebunie camera mea", iar de un american „Mi-am ieșit din fire din cauza cauciucului spart !"

● ULTIMA MODĂ LA NEW YORK : VESTA CONTRA-GLOANȚE

Vesta contra-gloanțe a început să devină o piesă din ce în ce mai prezentă în garderoba unui număr din ce în ce mai mare de new-yorkezi. Bancheri, oameni de afaceri, comercianți și ziariști constituie cea mai bună clientelă a magazinelor specializate în echipamente de securitate. „Communication Control Systems", unul dintre cei mai importanți distribuitori de articole de acest gen din New York, a vîndut anul trecut aproximativ 500 de veste speciale împotriva gloanțelor, dublîndu-și vînzările din anul precedent. Vesta contra-gloanțe, care cîntărește aproximativ două kilograme, costă, în funcție de model, 150 și 575 de dolari.

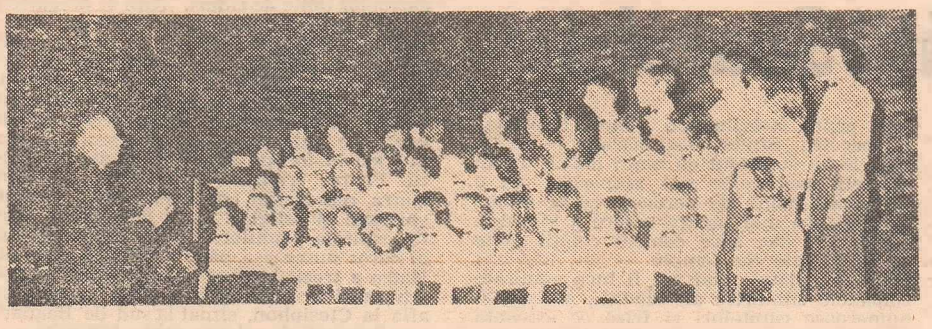

„Voces primavera" sau bucuriile muzicii la Școala generală nr. 4 din Capitală

Ce pot spune lumii copiii unei școli generale aflați între clasele I și a VIII-a ? Și cînd ? Iată că pe bulevardul Ilie Pintilie din București, copiii Școlii generale nr. 4 ni se adresează acum.

Cine a urmărit pe ecranele televizoarelor, la 16 mai, corul **„Voces primavera"**, cine l-a ascultat pe podiumul Sălii mici a Palatului, pătruns de cristalul vocilor de primăvară adunate în cîntec, și-a dat seama de mesajul curat al copilăriei adresate unei lumi cu umbre lungi și cu soarele în suflet. În română, în engleză, în franceză, în rusă, corul **„Voces primavera"** condus de entuziastul profesor Claudiu Negulescu își exprimă bucuria de a fi. Unul dintre cele mai recente succese : turneul componenților corului în județul Covasna, unde au fost aplaudați și rechemați să cînte de către mulți copii de limbă maghiară care i-au găzduit și cu care au legat trainice prietenii. Turneul din județul Tulcea se apropie, se fac pregătiri febrile pentru plecarea în Olanda, cu prilejul Anului Internațional al Copilului. Intrăm în laboratorul de muzică al școlii. O impresionantă dotare tehnică — stația de radio, proprietatea elevilor, la care se difuzează zilnic emisiuni realizate de redactori pionieri. Peste tot, magnetofoane profesionale și semiprofesionale, slujind la audiții fidele și instructive în timpul lecțiilor de muzică. „În ziua de astăzi, remarcă profesorul și compozitorul Claudiu Negulescu, este de neconceput să predai o lecție modernă fără pian, fără discotecă și fonotecă, fără mijloace audio-vizuale. Dacă vorbim despre opera lui Verdi, eu le dau un film despre viața lui Verdi. Aici toți sînt solfegiști, cîntă pe note încă din clasa I. Copiii trebuie să pătrundă de mici tainele muzicii, să cunoască istoria ei, pentru a ajunge în viață la cele mai elevate bucurii. Bucuria muzicii este chiar bucuria vieții". „Tovarășe profesor Claudiu Negulescu, aceasta e o școală de muzică ?" „Nu, aceasta e o școală unde se face și muzică". „Dumneavoastră sînteți membru al Uniunii compozitorilor din 1951, cînd abia erati student în anul al II-lea al Conservatorului „Ciprian Porumbescu", ați compus numeroase cîntece dedicate copiilor și mai ales corului pe care îl conduceți. Piesele „Noi sîntem copiii țării". „Sus, voinicii moșului", „Vrabia, mare gospodină" care a obținut și locul al treilea la Concursul național de creație al cîntecului pentru copii inițiat de Televiziunea română, atestă o dragoste statornică față de copii, care, credem, vă și răsplătesc. Toate acestea nu vă determină să predați la un liceu de muzică, de pildă ?" „Nicidecum. Am aici cele mai mari satisfacții. Realizez cu elevii de la Școala generală nr. 4 ceea ce n-aș realiza la nici o școală de muzică, bazată pe profiluri distincte, numai pe instrument. Avem nevoie de matematicieni, de chimiști, de strungari. Dar toți au nevoie de frumusețea artei, de înțelegerea ei, prin ea devenind mai frumoși și mai muncitori. Nu toți vor ieși artiști, voci unice pe mapamond. Dar ce mulțumire mai mare decît să-ți vezi, după ani, foștii elevi în sălile de concert vibrînd la acordurile unei muzici celeste ? Un copil cînd pleacă de la școala noastră, din clasa a VIII-a, știe istoria muzicii universale de la Bach pînă la Debussy, știe muzică românească de la Flechtenmaher, bun patriot, pînă la Pascal Bentoiu. Corul **„Voces primavera"**, cor de cameră, este format însă dintr-un grup de 38 de elevi selecționați din alți patru sute și care, în loc de o oră de cor, fac patru, uneori și mai multe. Toți sînt frumoși și buni și au media generală peste opt. Atrași de realizările noastre, ne-au vizitat școala personalități ale vieții muzicale contemporane românești. Unii compozitori au dedicat acestui cor noi cîntece. Repertoriul său este alcătuit din creații românești vechi și contemporane, prioritare fiind cîntecele pionierești. Copiii cîntă bucăți de muzică clasică universală, fiindu-le la îndemînă Mozart, dar și modernul Stravinski. Mă bucură că, neignorînd științele exacte și alte materii, copiii sînt apreciați pe măsura talentului lor. Simona Belgun, de pildă, solistă, cîntă din Mozart, este presedinta corului nostru dar face parte si Corul de copii Radio. O rezonanță în plus la calitatea corului nostru de cameră îl aduce și grupul format din Ileana Crăciunescu, Simona Dan, Florentina Gheorghe, Ioana Hoiescu, Cristina Kivu, Dana Mateescu, Magdalena Osiceanu, Angela Stratulat. Voci de copii, curate, înalte și sincere".

ADI CUSIN

Sănătatea la malul mării

La Eforie Sud e liniște. Deocamdată. Timp frumos, după cîteva săptămîni violente de ploaie. Undeva, în spatele gării, într-o clădire monumentală, în spațiul unui parc cu flori de iasomie și al unei plaje care coboară lin spre Techirghiol — agitație ca de sezon estival ! Glasuri de copii. Hohote de rîs. Ne aflăm în Sanatoriul balnear de reumatologie pentru copii care funcționează în regim permanent, adică indiferent de anotimpuri și de condițiile meteorologice. Un sanatoriu unde se află în tratament, în funcție de gravitatea maladiilor, în serii de cîte 24 zile, fete și băieți din toate regiunile țării.

Pentru detalii ne adresăm medicului șef al sanatoriului, medicul pediatru Valeriu Savin, cu întrebarea : cine beneficiază de condițiile de sanatorizare de la Eforie Sud ? Copii cu antecedente reumatice, potențiali reumatici, copii cu meteorosensibilitate, copii cu reumatism cronic inflamatoriu, hipostaturalii, hipoponderalii, copii care suferă de anumite boli de piele ca psoriazis, ichtioză, neurodermite si alergodermii, copii cu deviații de coloană vertebrală, suferind de obezitate, de unele afecțiuni ale căilor respiratorii, de anemie, inapetență, insuficiență glandulară etc.

Cîți copii beneficiază de acest tratament într-o singură serie ? Copii, între vîrstele de 6 și 16 ani, în număr de peste 200. Ce metode de tratament folosiți pentru recuperarea și ameliorarea celor bolnavi ? Sanatoriul lucrează cu o metodologie proprie, în curs de perfecționare și generalizare sau diversificare și în alte sanatorii. Unitatea noastră are un serviciu de fizioterapie, balneologie și hidroterapie bine dotat și o sală de cultură fizică medicală unde se aplică un tratament complex.

200 de copii care aleargă prin curtea și prin parcul sanatoriului, 200 de copii care urmează să intre în sălile de tratament, 200 de copii care fac plajă, joacă baschet sau handbal, învață pentru orele de școală de după-amiază, 200 de copii care iau trei mese pe zi și încă două mici dejunuri pentru completarea caloriilor necesare perioade. de creștere, 200 de copii care urmăresc în fiecare seară programele de televiziune, programele de radio sau proiecțiile de filme, din sala de mese etc. Sanatoriul din Eforie Sud este o uzină a vieții, a refacerii sănătății tuturor copiilor atinși încă de o maladie în curs de dispariție din nomenclatorul bolilor înregistrate în țara noastră ; un spațiu al bucuriei de a trăi și de a descoperi în mod revelatoriu grija statului nostru pentru copii. Pentru că, între altele, costul întreg al sanatorizării este achitat de Ministerul Sănătății prin direcțiile sale sanitare.

La Eforie Sud soarele răsare în aceste zile de mai pentru sănătatea copiilor.

AL. ULMEANU

„Sus, voinicii moșului"

Versuri : ION JIPA — **Muzica : CLAUDIU NEGULESCU**

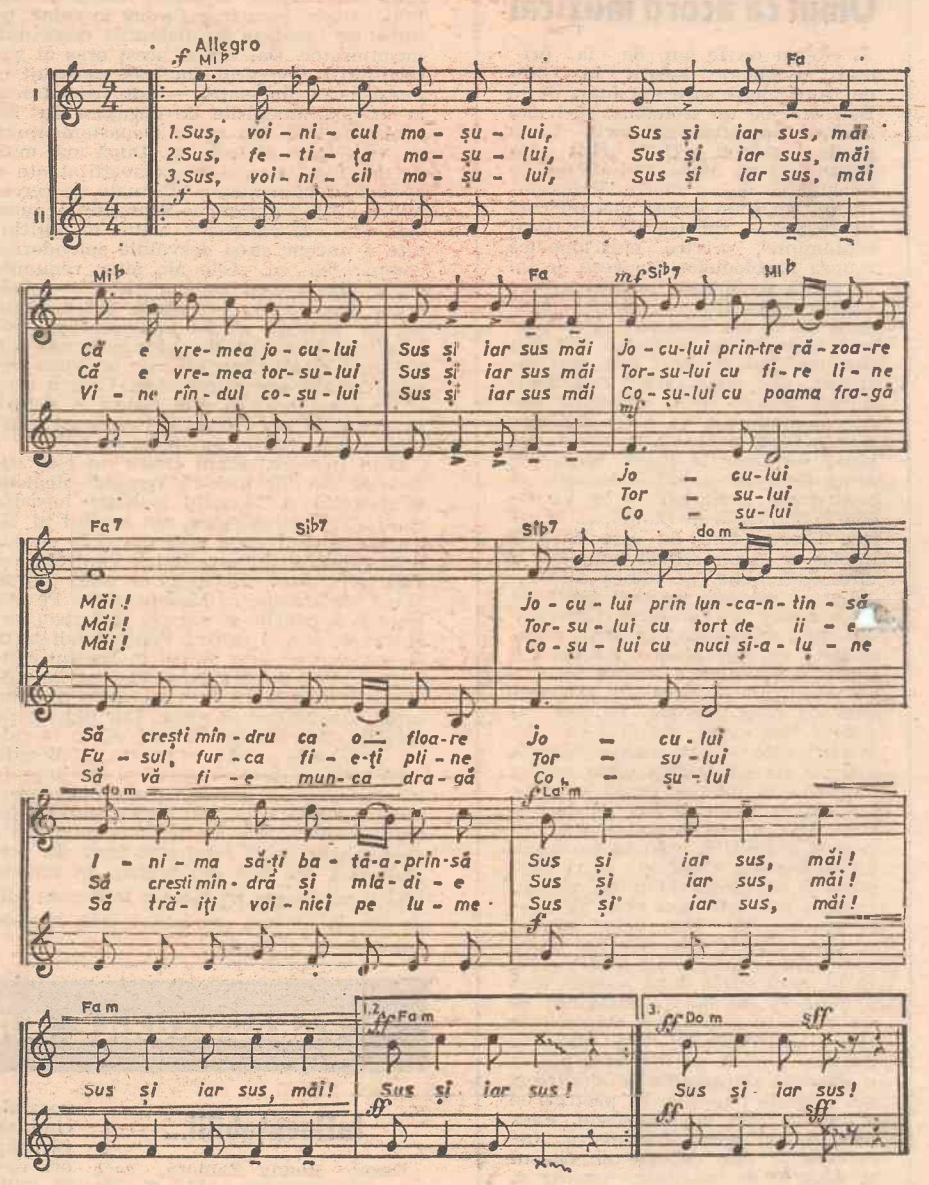

Arta populară și copiii

Sîmbătă, la prinz, Muzeul satului a deschis pentru copii expoziția : „Arta populară și copiii", manifestare dedicată Anului Internațional al Copilului, o lume a copilului văzută prin exponate din toate zonele țării. Unele vechi, dar și foarte multe noi, executate în cadrul școlilor populare de artă. Elevii din Deva expun furci de tors, blidare, sărărițe, lucrate cu minuțioase incrustații în lemn. Clasa Mariei Spiridon, creatoare de artă din Avrig, a trimis un album cu țesături executate de către elevele din clasele mici. Covorașul Elenei Hălmăjan din clasa a II-a este țesut doar din lînă albă cu fine dungulițe roșii, iar elevele mai mari au carpete complicate, țesute după modelele profesoarei. Nu lipsește brîul tricolor al Rodicăi Severin. Sînt prezenți în expoziție, cu ceramică, elevii meșterului Grigore Ciungulescu din Oboga-Olt și cunoscuții ceramiști-copii din Gheboaia-Dîmbovița. Exponatele în jurul cărora copiii au zăbovit cel mai mult au fost costumele naționale și jucăriile vechi. Plugul, grapa și jugul sau războiul de țesut, vîrtelnița, sania, vasele de bucătărie și pușculițele, toate erau jucării emoționante ale cîtorva bunici și străbunici din zona Clujului. După vizitarea expoziției, copiii au petrecut ore de neuitat în compania unor actori ai Teatrului de copii și tineret, iar păpușarul Ion Borțea, acompaniat de orchestra formației de folclor din Bretcu Bihorului, a prezentat piesa „Vasilică și Marioara repetenți". În încheiere, formația din Bretcu i-a transpus pe micii spectatori în atmosfera unei șezători, unde se spun ghicitori, strigături și mai ales se joacă.

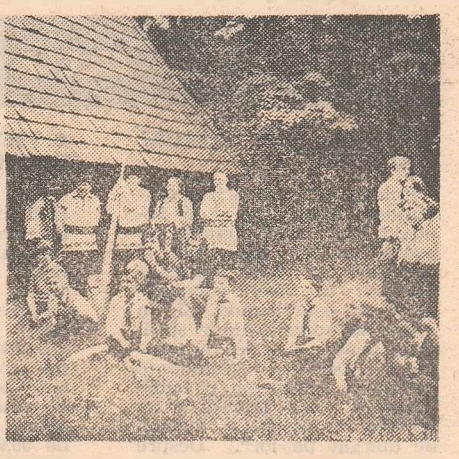

Fotografii de ELENA GHERA

FLACĂRA Redacția : București; Piața Scînteii 1, căsuța poștală 3312, Oficiul 33, cod 71341, Telefoane : 17 60 10, 17 60 20, interioare : **Probleme social-politice și de morală civică** (Nicolae Cristache, Ilie Purcaru, Răzvan Bărbulescu, Dumitru Eliade, Doina Fruntelată) – 1619 ; **Noul în procesul muncii** (N. Gr. Mărășanu, Nelu Ionescu, Sorin Postolache, Emanuel Valeriu) – 1606 ; **Știință, învățămînt, sport** (Liviu Timbus, Lionel Nițescu, Ovidiu Ioanițoaia, Victor Nită) – 1618 ; **Scrisori, anchete cetățenești** (Eugen Seceleanu, Marga Nedelea, Adi Cusin, Horic Pătrașcu, Mircea Fodoreanu, Dorin Gherghinescu, Dumitru Graur) – 1787 și 1617 ; **Cultură – cenaclu** (George Arion, Adrian Dohotaru) – 1618 ; **Fotoreportaj** (Elena Ghera, Ion Predosanu, Aurel Mihailopol, Vasile Minecan) – 1595 ; **Secretariat de redacție** (Dan Bîrlădeanu, Cornel Cotană) – 1782, 1621 ; **Administrație :** 17 78 82 și 17 60 10, interior 1783 ; secretar responsabil de redacție (Tudor OCTAVIAN – 17 63 16 și interior 1611) ; redactor șef adjunct (Nicolae ARSENIE – 17 63 16 și interior 1786) ; redactor șef – 18 22 96 și 17 60 10 interior 1822. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii" Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM – Departamentul Export-import presă, P.O. BOX – 136–137, telex : 1 12 26, București, str. 13 Decembrie nr. 3

Redactor-șef : ADRIAN PĂUNESCU

PREȚUL REVISTEI : 2 LEI